

GRČIJA - Cipras o petkovem dogovoru z evroskupino

»Konec strogega varčevanja, a sedaj se začenjajo težave«

V Grčiji so bili odzivi na dogovor načeloma pozitivni - Do jutri seznam reformnih ukrepov

ATENE - Grški premier Aleksis Cipras je včeraj zatrdil, da dogovor med Grčijo in evroskupino o štirimesečnem podaljšanju finančnega programa končuje strogo varčevanje. Obenem je priznal, da prave težave še prihajajo. V Grčiji so mnenja o dogovoru sicer deljena. »Dosegli smo veliko, a pred seboj imamo dolgo in težko pot,« je Cipras dejal v televizijskem nagovoru nekaj ur po sklenitvi dogovora z evroskupino, pri katerem je svojo vlogo odigral tudi grški finančni minister Janus Varufakis. Grčija mora sedaj po podaljšanju programa pomoći že jutri posredovati seznam reformnih ukrepov, ki bi evropske posojilodalce prepričali v nadaljnjo finančno pomoč. Kajti: Atene z dogovorom niso doobile nobene takojšnje finančne pomoči. Evropske institucije bodo seznam reformnih ukrepov preučile, nato pa bo podrobnejše opredeljen in dogovorjen do konca aprila.

Cipras je včeraj zatrdil, da je njegova vlada preprečila načrt konservativnih sil na domačih in tujih tleh, da bi povzročile bankrot Grčije. Ob tem je zagotovil, da se bo njegova vlada še naprej borila, da »ponovno vzpostavi vladavino ljudstva« v državi.

V Grčiji so sicer odzivi na dogovor načeloma pozitivni. Konservativna oposicija stranka Nova demokracija, ki je vodila prejšnjo vlado, dokler je januarja na volitvah ni premagala Ciprasova Siriza, je sporočila, da se je Grčija izognila najhujšemu, »kar je dobro«. A obenem je stranka zatrdila, da je ravnanje vlade v zadnjih dneh Grčijo postavilo pod še strožji nadzor posojilodalcev.

Zmerna proevropska stranka To Potami je medtem izrazila olajšanje, da se je za zdaj preprečil najhujši možen scenarij - izstop Grčije iz evroobmočja.

A vsi v Grčiji niso tako prepričani, da bo možno Grke prepričati, da nov dogovor ni skoraj enak kot prejšnji dogovori s posojilodalci, ki so jih sklepale prejšnje grške vlade.

Profesor ekonomije na atenski univerzi Aristides Hacis je dejal, da je grška vlada močno popustila evroskupini in praktično izničila vse predvolilne oblube, zato bo težko prepričati grške volivce o koristnosti novega dogovora.

Tudi grški komunisti so kritizirali dogovor, saj da je samo nadaljevanje varčevalnega programa. Socialistična stranka Pasok pa je priznala, da je bila Ciprasova vlada postavljenata pred zid in se je zarjo končalo obdobje iluzij.

Dogovor med evropskimi upnikami in Grčijo glede njenega dolga je v petek pomiril vlagatelje na Wall Streetu. Borzni indeksi so v enem dnevu nadoknadi izgubljeno skozi skrajšani praznični teden, ki so ga tako končali pozitivno. (STA)

Levo Janis Varufakis, desno Aleksis Cipras

ANSA

ITALIJA - Izvršilni odloki o reformi delovnega trga

DS: kritike levice

Vlada ni upoštevala »navodil« parlamentarnih komisij - Kritična tudi predsednica poslanske zbornice Boldrini

RIM - Spet razdor v vrstah Demokratske stranke. Jabolko spora so tokrat izvršilni odloki pooblastilnega zakona za reformo trga dela. Levice v premierovi stranki očita predsedniku vlade Renziju, da pripravi izvršilnih odlokov ni upošteval »navodil«, ki sta jih o zadevi iznesli parlamentarni komisiji, senatna in v poslanski zbornici in ki so takrat bile deležne soglasne podpore vseh parlamentarcev Demokratske stranke. Tako početje predstavlja za Stefano Fassino »hudo rano« in »klofuto parlamentarni skupini Demokratske stranke.

Za drugega predstavnika levice Pippa Civatiča so izvršilni odloki zakona za reformo trga dela »ukrep, ki ga je pričakovala desnica,« kar je - posredno - potrdil tudi italijanski notranji minister in vodja Nove desne sredine Angelino Alfano. Zanj predstavljajo izvršilni odloki »triumf Nove desne sredine, ker je bil končno ukinjen 18. člen delavskega statuta.«

Podobno kritičen do vladnih ukrepov je bil tudi Gianni Cuperlo. Po njegovem dan, ko je vlada odobrila izvršilne odloke, ni bil pravnič »zgodovinski«, kot ga je bil pomenoval Matteo Renzi, kar jasno kaže, da se v Demokratski stranki spet krejejo ostra mnenja.

Velike pomisleke o vladnem ukrepu je iznesla tudi predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini.

Po njenem mnenju bi morala vlada upoštevati mnenja parlamentarnih komisij, obenem pa je poudarila, da ji ni všeč »en sam človek na vladu proti vsem, ker to ne spoštuje idejo demokracije.«

Val kritik so iznesle tudi sindikalne organizacije. Tajnica sindikata Cgil Susanna Camusso je ocenila, da se bo z novimi ukrepi povečalo število prekernih delavcev, ne pa znižalo, kot je trdil Renzi.

Predstavnik Gibanja petih zvezd Luigi Di Maio pa je napovedal, da s tovrstnimi ukrepi mladi ne bodo imeli možnosti najemanja posojil. »Prave učinke te reforme bo mogoče videti čez leto dni,« je moral pristaš Grillovega gibanja.

UKRAJINA - Proti Rusiji

VB in ZDA razmišljata o novih sankcijah

LONDON, KIJEV - ZDA in Velika Britanija razmišljata, da bi zaostrili sankcije proti Rusiji zaradi njenega "strahopetnega ravnanja" v Ukrajini, je včeraj v Londonu dejal ameriški državni sekretar John Kerry. Po njegovih besedah je ravnanje Rusije v zvezi z ukrajinsko krizo nesprejemljivo. »Govorimo o dodatnih sankcijah. Ne bomo samo mirno gledali in bili del te vrste strahopetnega ravnanja na račun suverenosti in celovitosti države,« je pred srečanjem z britanskim zunanjim ministrom Philipom Hammondom poudaril Kerry.

»Rusija je v zadnjih dneh sodelovala v popolnoma predpravnem in ciničnem procesu,« je zatrdil Kerry in dodal, da vedo, kako je Rusija povezana s proruskimi separatisti, ki se na vzhodu Ukrajine borijo z ukrajinskimi silami. Ameriški State Department je v petek sporočil, da obstaja veliko dokazov o trpljenju, ki so ga Rusija in separatisti povzročili ukrajinskemu prebivalstvu. Kerry in Hammond sta se srečala po nekaj krvavih dneh na vzhodu Ukrajine, kjer spopadi kljub dogovoru o prekiniti ognja ne pojenario.

Ukrainska vojska in proruski separatisti pa so včeraj na vzhodu Ukrajine izmenjali vojne ujetnike, ki sta jih zajeli obe strani. Izmenjava je potekala na frontni črti v kraju Žobolok, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Uporniki so sporočili, da bodo zamenjali 139 ukrajinskih vojakov za 52 svojih borcev, ki jih je zjela nasprotna stran. Izmenjava ujetnikov je bila del dogovora o prekiniti ognja iz Minska, ki je stopil v veljavo pred tednom dni, vendar se ga sprti strani ne držita.

Ukrainina je v mesec dni trajajoči bitki s proruskimi uporniki za strateško pomembno mesto Debalcevo na vzhodu države izgubila 179 vojakov, je včeraj sporočil svetovalec ukrajinskega predsednika Jurij Birjukov. (STA)

VATIKAN - Včeraj Angela Merkel na avdienci pri papežu

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj na zasebni avdienci v Vatikanu sprejel nemško kanclerklo Angelo Merkl, ki mu je po lastnih besedah predstavila agendo nemškega predsedovanja skupini držav G7. Med temami pogovorov se je znašel tudi boj proti revščini s podudarkom na združju, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Papež in Merklova sta se pogovarjala tudi o položaju žensk v državah v razvoju in enakopravnosti spolov. Izogniti pa se nista uspeila niti ukrajinski kriji, je povedala Merkl, ki je obisk pri papežu označila za veliko veselje. Merklova se je po srečanju s papežem ustala še z vatikanskim državnim sekretarjem Pietrom Parolinom, temu pa je sledil sprejem v katoliškem samostanu Sant'Egidio v Rimu.

To je bila druga zasebna avdiencia Merklove pri papežu. Protestantka kanclerklo se je s papežem na hitro srečala maja 2013, ko je prevzel krmilo katoliške cerkve. (STA)

DUBAJ - Ogenj zajel 20 nadstropij 366 m visoke stolpnice

Gorela je Bakla

V Abu Dabiju deset tujih delavcev umrlo v požaru v vulkanizerski delavnici

DUBAJ - V Dubaju je včeraj zgodil jazutri izbruhnil požar v eni najvišjih stolpnici na svetu. Ognjeni zublji so zajeli zgornji del 366 metrov visoke stanovanjske stolpnice Torch (Bakla) v soseski Dubai Marina. Zaradi požara so evakuirali tudi stanovalce sosednjih stolpnic.

Za zdaj ni podatkov o morebitnih žrtvah, več stanovalcev ene najvišjih stanovanjskih stolpnic na svetu, ki ima 79 nadstropij, pa je imelo težave z dihanjem. Gasilci so se z ognjenimi zublji borili več ur, poročajo tudi tiskovne agencije. Ogenj je izbruhnil v 51. nadstropju in se zaradi močnega vetra hitro razširil do 70. nadstropja. Pri tem so zgorjeli nadstropij padale goreče ruševine.

Iz bližnjega Abu Dabija medtem poročajo o požaru, v katerem je umrlo deset tujih delavcev, osem je bilo poškodovanih. Po poročanju lokalnih medijev je požar izbruhnil v vulkanizerski delavnici, delavci pa so ostali ujeti v hostlu na nju. Prostor nad delavnico je bil nekoč skladišče, ki so ga spremeniли v hostel. Policija je sporočila, da so žrtve različnih narodnosti in da je bil lastnik dvonadstropne zgradbe aretiran. (STA)

Gasilec pred stolpnicami po gašenju požara

Plaz v švicarskih Alpah
zasul italijanske smučarje

ŽENEVA - V švicarskih Alpah je plaz včeraj zasul skupino italijanskih smučarjev. Trije so umrli, dva pa sta poškodovana. Italijani so turno smučali na goru Grand Saint-Bernard, ko jih je prenetil plaz. Vsi smučarji so bili živi, ko so jih reševalci izkopali iz plazu. Štirje so bili v kritičnem stanju in so jih s helikopterjem prepeljali v bolnišnice, peti pa je odnesel z lažjimi poškodbami. Trije so poškodbam podlegli, stanje četrtega pa je še naprej kritično.

Bagdad dobil prvo županjo

BAGDAD - Prvi v zgodovini Iraka je bil na županski položaj v Bagdadu imenovana ženska. Zekra Alvač, gradbenica in dosedanja generalna direktorica ministrstva za visoko šolstvo, bo prva ženska, ki bo v Iraku zasedla župansko funkcijo. Premier Hajder al Abadi je odstavil župana Naima Abuba, ki so mu številni meščani Bagdada ocitali, da je nesposoben župan, in imenoval Zekra Alvač.

V Boliviji Hrvat in Madžar poskušala ubiti predsednika

LA PAZ - Bolivijsko sodišče je dva tuga, ki naj bi bila vpletena v načrt za atentat na predsednika Eva Moralesa, obsođilo na skoraj šest let zapora. Hrvat Mario Tadić in Madžar Elod Toaso sta pripadala skupini plačancev, ki jih je vodil bolivijski in hrvaški državljan Edoardo Rozsa, veteran vojn na območju nekdanje Jugoslavije. Rozso je bolivijska policija ubila med racijo leta 2009 v mestu Santa Cruz na vzhodu države. Tadić in Toaso sta bila pri tem aretirana. Plačance naj bi najel bogat poslovnež iz regije, da bi zanetili upor in izvedli atentat na Moralesa.

V Nemčiji isčejo lažnega škofa

FRANKFURT - Nemška policija isče brezdomca, ki je osumljen, da se je izdajal za brazilskega škofa, kar mu je odprlo vrata več cerkva in samostanov. 66-letnik je obtožen vrste kaznivih dejanj, med drugim lažnega predstavljanja, kraje in izmikanja plačila. Moški, ki izvira iz južne Nemčije, naj bi se večkrat pojaval na vratih cerkva in samostanov, kjer so ga občasno povabili, da prespi. Policija sumi, da je ukradel cerkveno lastnino, med drugim sveta pisma in duhovniška oblačila.

Trst

GOSPODARSTVO - Pogovor s predsednikom tržaške zveze nepremičninskih agencij Fiaip

Nursi: Zdaj je čas za nov, dinamičen začetek

Zaznavni so prvi znaki, da je kriza za nami, pomembno pa bo delovati počasi, a dinamično. To nam je povedal predsednik tržaške sekcije zveze nepremičninskih agencij Fiaip Stefano Nursi, ki je prejšnji teden skupaj z drugimi agenti podpisal sporazum, na osnovi katerega bo v prihodnosti 51 tržaških nepremičninskih agencij delovalo v mreži. Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti je takrat posredoval predlog, naj postane ta mreža pomemben dejavnik v luči obnove oziroma rasti in preporoda starega pristanišča. Nursiju smo ob tej priložnosti postavili nekaj vprašanj glede položaja na tržaškem nepremičninskem trgu.

Globalni krizi je dal pred leti svoj pečat nepremičninski trg v ZDA, nepremičninski baloni pa so v naslednjih letih povzročili hude težave v številnih držav. Ali se danes še izplača vlagati v nepremičnine?

Lepo vprašanje. Rekel bi, da se izplača. Danes smo v resnicu na najnižji stopnji tako glede kupoprodajnih pogodb kot glede vrednosti nepremičnin, ki so dosegle najnižjo stopnjo v zadnjih 20 letih. Komur bo torej danes kupil nepremičnino, se bo v prihodnosti obrestovalo. Ni naključje, da se je število bančnih posojil v zadnjem obdobju precej povečalo.

Ali velja ta ocena tudi za tržaški trg?

Nanašal sem se na državno težnjo, v Trstu pa so razmere zelo podobne. Opazili smo, da so tudi lokalne banke začele ponujati več posojil.

Kakšno je stanje na tržaškem nepremičninskem trgu?

Za nami je osem let z negativnim predznakom, to je nesporno. Zaznavni pa so že nekateri znaki, ki naznajajo morebitno spremembo trenda. Med temi so omenjeni porast števila bančnih posojil in porast števila kupoprodajnih pogodb, ki so ga zabeležili v zadnjih mesecih. Skratka, nekaj pozitivnih znakov je na mizi, čeprav je še mnogo neprodanih imovin. To je v bistvu glavni problem: številne nepremičnine čakajo že dalj časa na kupca, rok za pridajo pa se v tem primeru tudi neprimerno podaljša.

Kaže, da se je začel počasen izhod iz krize, to pa bi moralno blagodejno vplivati tudi na nepremičninski trg. Kakšne so perspektive?

Res je, zaznaven je izhod iz krize. Pre-

pričan sem, da je zdaj čas za nov začetek, nov start v popolnoma drugačnih razmerah. Začeti moramo torej znova in se prilagoditi novim pogojem. To ni več obdobje, da bi lahko morebiten nov pozitiven znak ostal nespremenjen več let. Izhajati moramo iz tega izhodišča, počasi, a dinamično.

Kdo kupuje in kdo prodaja danes?

Še vedno so številne družine, ki se včajo in zato prodajo majhno za večje stanovanje oziroma hišo. Upadlo pa je število tistih, ki vlagajo v nepremičnine za stalno dohodek; sicer bo to z novimi davčnimi normativi v prihodnosti spet donosno in smo že zabeležili pozitiven znak na področju najemnin.

Ali so bili državni prispevki za novo hiš in stanovanje v kakšno pomoc?

Na kupoprodajnem področju ne.

Kaj pa vlagatelji, ki obnovijo hiše in jih nato prodajo?

To ni pomenljiv target, država ni bila v tem smislu v veliko pomoč.

Na Tržaškem bo odslej 51 nepremičninskih agencij delovalo v mreži. Kaj se bo lahko spremenilo?

Spremenil se bo odnos pri kupoprodaji. Kdor se bo v prihodnosti obrnil na eno agencijo, se bo v resnicu obrnil na 51 agencijo. To je zelo pomembna kulturna revolucija.

Kako se je rodila ta zamisel?

Ideja je nastala, ker delujejo na ta način v Združenih državah Amerike že sto let. V ZDA in v Evropi sklenejo preko mreže MLS kar 97 odstotkov kupoprodajnih pogodb. Nekaj podobnega smo hoteli ustanoviti v Trstu, in to nam je zaenkrat uspelo.

Predsednik TZ Paoletti je predlagal, da bi lahko v sodelovanju med javnim in zasebnim sektorjem ustanovili novo mešano podjetje, ki naj bi z Občino Trst skrbelo za promocijo starega pristanišča v svetu in v bistvu za kupoprodajne ponudbe v Evropi in izven nje. Kako ste se odzvali na njegove besede?

Predlog smo sprejeli z navdušenjem. Temu se bomo posvetili v prihodnjih mesecih in ga skušali udejanjiti.

Kaj nameravata konkretno storiti?

Namen je ustanovitev enega samega subjekta, se pravi mreže nepremičninskih agencij, ki se bo dejansko dogovarjala z javnimi institucijami na lokalni ravni.

Aljoša Gašperlin

Zgoraj:
Stefano Nursi.
Desno:
pogled na Trst

DELAVSKE ZADRUGE - Pobuda **COOP: odbor varčevalcev odslej v občinski palači**

Odbor varčevalcev Delavskih zadrug bo do konca februarja zbiral podpise ter nudil podporo in informacije drugim članom neposredno v občinski palači. Tržaški župan Roberto Cosolini je dal namreč odboru na razpolago urad z vhodom v Ul. Malcanton, kjer je bila do nedavnega oglašna deska (t.i. »albo pretorio«). Člani odbora bodo tam na razpolago vsaj do 28. februarja, nameravajo pa tudi prirediti kakšno odmevno pobudo, kot npr. demonstracijo na Velikem trgu. Pri odboru so namreč zaskrbljeni zaradi začinka, ki prevladuje v tem obdobju

glede usode Delavskih zadrug.

Kot smo že poročali, se je odbor med drugim že obrnil na znano odvetniško pisarno Massei Alberti v Bologni, ki je specializirana v stečajnem pravu. Člani odbora so začeli zbirati podpise, ki niso obvezujoči. Odbor namerava namreč le predhodno ugotoviti, koliko ljudi je pripravljeno sodelovati v primeru, da bo šlo kaj narobe. Podpis se doslej zbirali ob sredah in sobotah od 9. do 12. ure v baru Cristallo v Ul. Ghirlandaio, kjer so nudili tudi vse potrebne informacije, odslej pa bodo to storili v občinski palači. (ag)

Nedelja, 22. februarja 2015

3

Primorski dnevnik

Sporočilo za izletnike PD

Prijavljeni na potovanji za Severno Poljsko in Korzikso naprošeni, da povezajo drugi obrok izletu direktno pri potovalni agenciji Aurora v ulici Milano 20 ali pa z nakazilom na bančni račun agencije. Znesek za drugi obrok je isti kot za prvi obrok. Za morebitne dodatne informacije pokličite agencijo Aurora na telefonsko številko 040-631300.

Poklon Eugeniu Curielu ob 70. obletnici smrti

Ob 70. obletnici smrti Eugenia Curieila bo delegacija ANPI-VZPI, ANED in ANPPIA, v torek, 24. februarja, ob 10.30 položila venec pred njegovo obeležje v spominskem parku pri sv. Justu. Vabijo vse antifašiste, da s svojo prisotnostjo potrdijo ideale, za katere je daroval svoje mlado življenje tržaški antifašist in partizan Eugenio Curiel.

Samonikla vegetacija in kulturne rastline

Jutri ob 17.30 bo peto srečanje iz sklopa Samonikla vegetacija in kulturne rastline pri nas, ki ga prirejata krožek Kru.it in Slovensko planinsko društvo Trst. Predavateljica prof. Marinka Pertot bo nadaljevala z obravnavo novih rastlinskih vrst, ki so se pojavitve v Evropi po odkritju Amerike in so s svojim prihodom vnesle velike spremembe, predvsem prehrambne, pa tudi družbeno-ekonomske. Predavanje bo na sedežu krožka Kru.it v ulici Ciceronie 8, II.nad., tel.040 360072.

slovensko stalno gledališče
GRUPPO 85 SKUPINA slovenski klub

KD 50

ob obletnici Kulturnega doma v Trstu sobota, 28. februarja, od 18.ure VSTOP PROST nedelja, 1. marca, od 11.ure Kulturni dom- Trst

www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče
RDEČI IN SUPER-NEDELJSKI PROGRAM

Cankarjev dom in Koncertna agencija Allegro Polona Vetrh, Saša Tabaković

MI HA IS – KDO SI ČLOVEK
danes-nedelja, 22. februar, ob 17.00
Velika dvorana

Urniki in postaje brezplačnega avtobusnega prevoza:

PRVI AVTOBUS (Sesijan)
15.30 - Sesjan, parkirišče
15.40 - Nabrežina, trg
15.45 - Križ, avtobusna postaja
16.00 - Zgonik, pred županstvom
16.15 - Prosek, Kržada

DRUGI AVTOBUS (Opčine)
16.00 - Opčine, postaja na Bazovški ulici 21
16.10 - Trebče, tri pri spomeniku
16.15 - Padriče, postaja pred športnim centrom Gaja
16.20 - Bazovica, pred cerkvijo

TRETJI AVTOBUS (Mile)
16.00 - Mile, avtobusna postaja
16.05 - Žavje, avtobusna postaja
16.10 - Domijo, nasproti Kulturnega centra
16.15 - Dolina, pred županstvom
16.20 - Boljunc, pred gledališčem Prešeren
16.25 - Boršt, avtobusna postaja
16.30 - Ricmanje (Barde), avtobusna postaja

www.teaterssg.com

SLAŠČIČARNA
Saint Honore'

Odlične pince!
Vsi vabljeni na pokusnjo!

OPĆINE, PROSEŠKA ULICA 2
TEL. 040 213055 - E-MAIL: SAINTHONORETRIESTE@YAHOO.IT

KULTURNI DOM - Predstavitev dokumentarca Valentina Pečenka

Cesarski Trst in Slovenci spodbuda za prihodnost?

»Film Cesarski Trst in Slovenci je nastal z namenom, da bi Trst približali matici. Nisem bil namreč prepričan, da v Sloveniji poznajo tukajšnjo realnost,« je povedal režiser RTV Slovenija Valentin Pečenko v Mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, kjer so včeraj pred številnim občinstvom predvajali dokumentarec. Zadovoljstvo je izrazila tudi predsednica Slovenskega stalnega gledališča Breda Pahor, saj ta nagovarja bodisi strokovnjake kot druge gledalce. Dokumentarno serijo v 2. delih Cesarski Trst in Slovenci (Mesto pripada zaledju; Preporod) si bo spet mogoče ogledati na RTV Slovenija 1. in 8. marca v večernih urah.

Do 18. stoletja je bil Trst nepomembno, v svoj zalin zaprto mesto. Situacija se je začela popolnoma spremniti, ko je leta 1718 postal glavna luka Habsburške monarhije. Mesto je postalo pravo kozmopolitsko stičišče, nabiralo se je bogastvo, število prebivalcev je raslo, gospodarstvo je cvetelo ... V teh živahnih razmerah so v drugi polovici 19. stoletja tudi Slovenci doživelji bujen razcvet: nastala je razvezana mreža društva, časopisov, čitalnic ... Za vsem tem je bila bogata gospodarska dejavnost. Simbol uspešnosti in dinamičnosti gospodarstva je Janez Kalister. Vrh slovenskega uveljavljanja predstavlja odprtje Narodnega doma (1904), kar pa je privelo tudi do zaostritve odnosov z italijansko stvarnostjo. 1. svetovna vojna in propad Avstro-ogrskih sta popolnoma sprevrgla tok dogodkov.

Po predvajanju so se prisotni počeli pred kratkim preminulemu duhovniku Dušanu Jakominu, ki je filmu dal pomemben doprinos. Obračunane tematike so nekateri izmed strokovnih natorjev dokumentarne serije dodatno poglibili v pogovoru z režiserjem Valentinem Pečenkonom. »Če lahko danes tu govorimo slovensko, se moramo zahvaliti ljudem, o katerih smo spregovorili v dokumentarnem filmu,« je poudaril zgodovinar Jože Pirjevec. »Trst je imel to specifiko, da je združil različne slovanske narode. Naklonjenost do ostalih slovenskih stvarnosti, je razvidna iz samega repertoarja gledališke dejavnosti v Narodnem domu,« je uokvirila Bogomila Kravos. Bogačo delovanje slovenskega gledališča oz. društev v Trstu so torej še kako povedni.

Ogledu dokumentarca je sledila okrogla miza

FOTODAMJ@N

»Preko ustanavljanja denarnih zadrug, delniških in finančnih družb so Slovenci znali uspešno izkoristiti sadove, ki so jih poželi na gospodarskem področju,« je povedal zgodovinar Milan Pahor. Ladijski inženir Franko Košuta pa je podčrtal pomembno vlogo, ki ga je odigralo morje, pravi motor zgodovine in največje bogastvo naših ribičev, a ne samo. Zgodovinar Aleksej Kalc je dejal, kako predstavlja Trst okno v svet, ne samo za slovenski prostor, temveč za celotno Srednjo Evropo. (Po legi omenjenih so pri nastanku dokumentarne serije sodelovali še Miran Košuta, Boris Pahor, Aleksander Tretjak, Marta Verginella in Bruno Volpi Lisjak).

Cesarski Trst in Slovenci ni samo dragoceno zgodovinsko pričevanje o delovanju Slovencev v Trstu, saj nam posreduje marsikatere smernice za razmislek o trenutnem stanju manjšine in o njene bodočnosti. Tako režiser Valentin Pečenko: »Spomin je naša dolžnost, istočasno pa upam, da bosta znala slovenski in italijanski narod na pogoriščih preteklega zla skupaj stopati na evropski ravni.« Jože Pirjevec je izrazil željo, da bi film opremili s podnapisi in ga predvajali tudi na italijanski televiziji. Hkrati pa se je porodila misel: ali ne bi bil Slofest 2015 odlična priložnost za prikaz dokumentarca italijanskemu občinstvu? (vpa)

DSI - Jutri na ponедeljkovem večeru Podelitev nagrade Nadja Maganja 2015

Jutri bo v Društvu slovenskih izobražencev svečana podelitev nagrade Nadja Maganja, ki so jo leta 2010 ustanovili Društvo slovenskih izobražencev, Slovenska zamejska skavtska organizacija, družina Nadje Maganja Jevnikar ter Skupnost sv. Egidija Furlanije Julijske krajine. Nagrada je priznanje ženski ali skupini žensk, ki so se s svojim delom odlikovale in zaznamovale prostor, v katerem so delovali. Odbor si je zadal drzne smernice in ambiciozne načrte. Skušal je spoznati in povezati eminentne predstavnice ženskega sveta na mednarodni ravni. Tako je v prvem letu nagradil zdravnico in publicistko dr. Metko Klevišar, v naslednjih letih pa še Rusinjo Tamaro Chikunovo, ki se zavzema za odpravo smrtnih kazni, Tržačanko Lauro Famea, prostovoljko, Angelco Klanšek, šolnico, ki deluje med Slovenci v Argentino, ter lani mednarodnemu Združenju Dreams, ki se v afriškem Malawiju bori za preprečevanje širjenja AIDSa. Letos je se odbor odločil, da priznanje podeli gospemu, ki že desetletja dolgo uspešno in v duhu prostovoljnega dela deluje na našem prostoru: to sta ga Ljuba Smotlak, so-ustanoviteljica in dolgoletna voditeljica tržaških skavtov, uspešna pevovodja, šolnica in pisateljica, ter ga Berta Vremec, dolgoletni steber openskega verskega ter kulturno-prosvetnega delovanja ter duša delovanja tržaške ZCPZ. O njiju bosta v kulturnem delu slovesnega večera spregovorila Vera Tuta in Marko Tavčar, sam večer pa bo bržas tudi poln presenečenj in prijateljskih besed, ki se bodo prevesila tudi v družbeni del slovesnosti. Simbol nagrade je od samega začetka avtorsko delo kiparke Zalke Arnšek.

ČRNA KRONIKA - Na prizorišču eksplozije so bili gasilci na delu do včeraj zvečer

Ranjenki nista v nevarnosti

Ruševine stavbe, ki jo je razneslo v Ul. Baiamonti

FOTODAMJ@N

Po petkovi eksploziji v Ul. Baiamonti so bili tržaški gasilci vso noč in še ves včerajšnji dan na kraju dogodka. V dveh dneh je bilo na terenu 36 gasilcev, ki so med drugim odstranili tudi gradbeni material, ki je med eksplozijo letel na vse konce. Stavbo, katere ves zgornji del je bil popolnoma uničen, so včeraj popoldne prekrlili z zaščitno cerado. Zavarovali so tudi domove v neposredni bližini zrušene stavbe. Proti večeru so naposled končali z deli in za promet ponovno odprli Ul. Baiamonti.

Kaj je bil vzrok eksplozije, uradno še ni znano, po besedah gasilcev pa je krivec najverjetnejše uhajanje plina. Po nekaterih virih so karabinjerji včeraj dopoldne zaslili vodoinstalaterja in delavce, ki so v petek dopoldne v stanovanju Marcella Flego opravljali neka popravila v kuhinji. Zaradi preiskave več o zaslišanju ni znano.

Razveseljiv pa je podatek, da nobeden od poškodovanec ni v življenjski nevarnosti. Dve huje ranjeni gospe sta še v bolnišnici, včeraj zjutraj pa je bolnišnično oskrbo zapustila cvetličarka, ki ima cvetličarno Elvi v pritličju zrušene stavbe. Zaradi šoka so jo namreč reševalci morali hospitalizirati. Moškega, ki je v času eksplozije s skuterjem vozil po Ul. Baiamonti, pa so reševalci oskrbeli že na kraju dogodka.

Naj spomnimo, da je bila eksplozija, ki je bila tako močna, da se stresle tudi druge stavbe, usodna za 77-letnega Alda Flega, ki je bil na obisku pri sestri Marcelli. Zanj žal ni bilo pomoči.

Prenova Trga Ponterosso

Večkrat napovedana in odpovedana obnovitvena dela na Trgu Ponterosso bodo naposlед stekla. Jutri bo Občina Trst celotno površino na Trgu Ponterosso izročila gradbenemu podjetju, ki bo izvajalo dela, katerih vrednost je ocenjena na en milijon 230 tisoč evrov. Dela naj bi se končala v 300 dneh, seveda pa je vse odvisno od vremenskih razmer. Po predvidevanjih bodo na trgu namestili nov tlak, za katerega bodo uporabili kamnite plošče. Uporabili bodo nekaj starih plošč, tiste v slabem stanju pa bodo nadomeščili z novim tlakom. Posadili naj bi celo nekaj dreves (!). Tržnico bodo v času del preseleli na Trg sv. Antonia novega (okrog fontane), parkirišče pa ukinili. To pomeni, da bomo v mestu od jutri naprej imeli 50 parkirnih mest manj.

Kvestor bo nastopil službo

Jutri bo nastopil novo službo kvestor Antonio Maiorano, ki bo za začetek svojega službovanja položil venec v atriju policijske postaje. S tem bo počastil spomin na vse padle policiste, ki so živiljenje izgubili med opravljanjem dela. Antonio Maiorano je do nedavnega vodil kvesturo v kraju Lecce, v njegovem živiljenjepisu pa so naštete tudi bogate delovne izkušnje v tujini.

Računalništvo za dedke

Tisti, ki so starejši od 65 let in ki bi se radi naučili uporabljati računalnik, bodo lahko sodelovali pri osemurnem tečaju informatike, ki bo dvakrat na teden (ob ponedeljkih in sredah od 17.30 do 19.30) v računalniški učilnici Navtičnega zavoda na Trgu Hortis. Tečaj se bo začel jutri, podrobne informacije pa lahko interesenti dobijo na številki 333 1817326 ali na e-naslovu nonnoonline.debanfield@gmail.com

Cesta za Lonjer zaprta

Občina Trst obvešča, da bo od jutri do srede, 25. marca, zaradi vzdrževalnih del zaprta Cesta za Lonjer. Dele bo izvajala družba AcegasApsAmga, zaradi njih pa bo bo preusmerjen tudi avtobusni promet na liniji 35 in B. Vse informacije v zvezi z obvozom in omejitvami so dostopne na portalu »Infomobilità« uredne spletne strani Občine Trst.

Roberto Satolli o eboli

Mednarodna visoka šola za napredne študije (SISSA) bo jutri ob 17.30 na svojem sedežu v Ul. Bonomea 265 (avla 128-129) gostila zdravnika in znanstvenega novinarja Roberta Satolija, ki bo predaval o eboli. Gost bo predstavil svoj pogled na epidemijo ebole in po njegovi oceni neprimeren in prepozen odziv na bolezni s strani Svetovne zdravstvene organizacije.

Schmidlovi ponedeljki

Gledališki muzej Schmidl bo jutri ob 17.30 gostil novo srečanje iz cikla Schmidlovi ponedeljki. Predaval bo inženir Andrea Gambardella, ki bo govoril o prihodnosti auditorija v Ul. Torbandena.

Zgodovina lesenih ladij

Pomorski muzej bo danes ob 10.30 obiskovalcem ponudil voden ogled po zbirki, za katerega bo poskrbel kapitan Walter Macovaz. Spregorabil bo o lesenih ladjah, zaradi katerih so nekoč globalno iztrebljali evropske gozdove.

Srečanje Vzpi v Boljuncu

Vzpi-Anpi sekacija Boljunc vabi v četrtek 26.02.2015 ob 19.30 na praznično včlanjevanja v prostorih SKD F.Prešeren v prvem nadstropju občinskega gledališča v Boljuncu. Prisoten bo tudi Franco Cecotti, ki bo predstavil svoji zadnji knjigi. Toplo vabljeni.

AKTUALNO - Razprava v Finžgarjevem domu

Slovenščina le jezik šolskega pouka?

Psihologinja Suzana Pertot o rabi jezika v neformalnih situacijah

»Največ težav s slovenščino v šoli in pri izvenšolskih dejavnostih si ustvarjamo Slovenci sami, ne pa Italijani, ki svoje otroke vpisujejo v slovenske šole v Italiji«. Na okrogli mizi na temo Otkrova slovenščina v neformalnih situacijah, ki jo je v sklopu mesečnih srečanj z naslovom Pot do sebe, pot do drugih priredilo društvo Finžgarjev dom na Opčinah, je več razpravljalcev prišlo do tega parodoksalnega zaključka.

Glavna gostja srečanja je bila psihologinja in strokovnjakinja za vzgojo v večjezičnem okolju Suzana Pertot. Predstavniki različnih za to problematiko zainteresiranih skupin, učiteljica Valentina Destri, slovenska mamica Jasna Simoneta, italijanska mamica, ki je svoja otroka vpisala v slovenske šole (in društva) Elisabetta Ravizza, predstavnik ZŠSDI in trener Martin Maver ter moderatorka večera Breda Susić pa so strokovnjakinji postavljali svoje izzive.

Izhodišče je bila ugotovitev, da se je populacija otrok, ki obiskuje slovenske šole v Italiji v zadnjih desetletjih močno spremenila: po statistikah, ki jih je opravil Slovenski raziskovalni inštitut, izhajajo danes otroci, ki obiskujejo slovenske vrtce in osnovne šole, že v 50% primerov iz narodnostno mešanih družin, samo nekaj manj kot tretjina jih prihaja iz izključno slovenskih, več kot 25% pa iz izključno italijanskih ali iz družin drugih narodnosti. Ta nova razmerja postavljajo veliko zahtevnih izzivov učnemu kadru v slovenskih vrtcih (zelo pogosto dobi v svoje roke otroke, ki ne obvladajo niti besedice slovenščine) in na osnovnih šolah, v katerih morajo otroke z zelo različnim predznanjem pripeljati do zadovoljivega, če ne dobrega znanja slovenščine. A tu se najtežje naloge šele začenjajo. Diskutanti (tudi med poslušalci) je bilo veliko vzgojiteljic, učiteljic in profesorjev) so se sicer strinjali, da je ob dosledni podpori družine in ob velikem trudu učnega kadra v šolah večinoma zadoščeno prej omenjeni potrebi, čeprav tudi tu obstajajo odstopanja od pravila, vendar pa so ugotovili, da postaja pogovorni jezik otrok v neformalnih situacijah v vedno večji meri italijanščina. Ker se namreč otroci že v vrtcih, kjer jih veliko ne obvlada slovenščina, privadijo temu, da se igrajo v italijanščini, postane ta navada že lezna srajca tudi v naslednji stopnji šoljanja, pa tudi v izvenšolskih dejavnostih, v prostem pogovoru in igrach - ter celo takrat, ko se otroci znajdejo v družbi, kjer prav vsi sovrstniki obvladajo slovenščino. To postaja še najbolj problematično, saj zgleda, da v vedno večji meri italijanščina v neformalnih situacijah izpodriva slovenščino, ki postaja tako že prevečkrat samo šolski - in ne živ jezik!«

Ob teh doganjnih so se sodelujoči vprašali, kako bi se dalo zaježiti ta pojav. Suzana Pertot je povedala, bi se bilo treba soočiti s tem problemom že v najzgodnejši faziji otrokovega šolanja, to se pravi v vrtcih. Strokovnjaki so s tem v zvezi izdelali nekaj metodoloških prijemov, ki naj pomagajo predvsem vzgojiteljicam v vrtcih, pa tudi učiteljicam v osnovnih šolah in animatorjem pri izven šolskih dejavnostih. Ena izmed metod je na primer ta, da sestavljajo - tako pri vodenju, kot pri prosti igri - skupine otrok, v katerih bo naravnji leader slovensko govoreči otrok.

Največjo vlogo pa imajo pri reševanju tega problema starši - tako slovensko kot italijansko govoreči. Zavedati se namreč morajo pomena, da je otrok v čim širši in čim popolnejši meri vključen v slovensko okolje tudi izven šolske učilnice, je potrdila Pertotova. In prav na tej točki je bila zanimiva ugotovitev, da so v tem velikokrat bolj kot narodnostno

Suzana Pertot

ARHIV

mešane družine dosledni italijanski starši, ki se zavestno in odgovorno odločijo za vpis otroka v slovensko šolo in se pri tem zavedajo koraka, ki ga opravljajo. To ni izhalo le iz pričevanja prisotne italijansko govoreče mamice, pač pa predvsem iz izsledkov, do katerih je v svojih raziskavah prišla Suzana Pertot. Pri mešanih družinah namreč zelo pogosto prihaja do kompromisov, do "kupčkanja" med staršema v stilu: »Naj bo šola slovenska, a izvenšolske dejavnosti naj bo italijanska!« Celo slovenski učitelji in starši se pogosto ne zavedajo, kako pomembno je otroku v vsekakor prevladujočem italijanskem okolju nuditi čim več priložnosti za vključevanje v slovensko okolje in jim nuditi priložnost, da jezik uporabljajo v vseh neformalnih življenskih okoljih. Suzana Pertot je zatrtila, da bi bilo zelo pomembno, da bi se starši zavestno odločili za slovenski jezik in bili v tem dosledni - to pomeni, da bi morali pri njem vztrajati vse do polnoletnosti svojih otrok. Znanstvene ugotovitve na-

mreč govorijo o tem, da se ves prejšnji trud in učenje slovenščine po vsej verjetnosti izničita, če otroci npr. solanje nadaljujejo na italijanski višji šoli (ko človeški možgani še niso dosegli zrelosti).

Okrogla miza in pogovor z gosti in s publiko sta bila skratak zelo koristna, saj so o tem vprašanju odkrili te in še veliko drugih sivih lis. Prisotnim je bil argument zelo pri srcu in zdelo se je, da se globoko zavedajo pomena, ki ga ima za vso manjšino odkrita obravnavata teh tem. Zdi pa se, da se manjšina kot celota še ne zaveda njihove važnosti. Kljub temu da imamo v zamejstvu že kar nekaj vrhunskih strokovnjakov, ki se ukvarjajo z zgornjimi vprašanji in ki so prišli do nekaterih bistveno važnih ugotovitev, prihaja med nami le do sporadičnih (sicer hvaljedrednih) srečanj in okroglih miz, na katerih pride do osveščanja prisotnih. Za dobro naše manjšine in nas samih pa bi bilo potrebno kapilarno obveščanje in izobraževanje tistih, ki se ukvarjajo z vzgojo, torej poleg staršev tudi učnega osebja v šolah vseh vrst in stopnji, društvenih delavcev, animatorjev itd. Predvsem pa bi bilo nujno ugotovitve prelit v konstantno udejanjanje s programiranjem vzgoje naših mladih. Gre namreč za bistvena vprašanja celotne slovenske narodnostne skupnosti.

S srečanjem, o katerem poročamo, je letošnji niz predavanj društva Finžgarjev dom prisel do svoje polovice, sledila pa bodo še tri srečanja. Naslednje bo v četrtek, 26. februarja, ob 20. uri, ko bo psihiatrinja in logoterapeutka Cvijeta Pahljina predavalna na temo: Kako pomembno je najti svoj smisel. Gre za temo, ki zanima vsakega človeka vseh starosti in obenem za bistvo logoterapije, ki pomeni »zdravljenje s smisлом«.

A.P.

VZGOJA - Zbornik za vzgojiteljice in pedagoge

Igrajmo se po slovensko

Predstavitev knjige v dvorani ZKB na Opčinah

Suzanna Pertot · Jana Pečar · Klara Vodopivec

IGRAJMO SE PO SLOVENSKO

Priročnik za vzgojiteljice o razvijanju dinamike govora v vrstniški skupini predšolskih otrok

Naslovna zbornika, ki ga bodo predstavili v torek v prostorih openske ZKB

Da bo otrok odraščal ob dveh jezikih hkrati, marsikje ni preprosta odločitev. Ampak v našem zamejskem prostoru si teh dilem nikoli nismo zastavljali. Učenje večinskega in manjšinskega jezika je pač samoumevno.

Prve težave nastopijo, ko naši malčki začnejo obiskovati slovenske vrtce, v katerih sobivajo otroci z različnimi stopnjami znanja slovenskega jezika. V vrtcih so namreč malčki, ki prihajajo iz slovenskih družin, mešanih družin, v zadnjih letih pa je v njih tudi vse več otrok iz italijansko govorečih družin. Zaradi različne

narodnostne sestave slovenskih vrtcev velikokrat nastane problem, ko postane en jezik podrejen drugemu. Pogosto se slovenščina podrediti italijanščini. Zaradi tega dejstva so v »škrpicah« predvsem vzgojiteljice, ki ne vedo točno, kako bi med otroki motivirale rabo izključno slovenskega jezika.

V ta namen je nastala licna publikacija z naslovom *Igrajmo se po slovensko - Priročnik za vzgojiteljice o razvijanju dinamike govora v vrstniški skupini predšolskih otrok*, v kateri avtorice Suzanna Pertot, Jana Pečar in Klara Vodopivec vzgojiteljicam ponujajo vpogled v različne jezikovne dejavnosti, ki temeljijo na primerih dobrih praks. To daje priročniku posebno vrednost in je dragocen prispevek k ozaveščanju vzgojiteljic v vzgojiteljev na področju pismenosti.

Priročnik je sicer del širše zastavljenega projekta *JezikLingua*, ki je nastal v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev. Kot je v uvodnem poglavju zapisala psihologinja Suzanna Pertot, so predstavnice stroke s tem zbornikom že zelele predstaviti teoretični in praktični okvir, ki bi vzgojiteljicam lahko pomagal spodbujati malčke pri uporabi manjšinskega jezika. Po nekaterih raziskavah otroci raje govorijo jezik večine, kar pomeni, da v oddelkih, kjer prevladuje govorci večinskega jezika, tudi skupinice otrok, ki obvladajo manjšinski jezik, avtomatično preidejo na večinski jezikovni kod. Po ugotovitvah znanstvenikov se to ne bi smelo dogajati, če je v skupinici govorcev manjšinskega jezika otrok, ki je stalen pobudnik in vodja iger. V takem primeru lahko otrok, ki ga skupina dvojezičnih govorcev priznava kot vodjo, določa izbiro jezika in motivira mešane govorce k uporabi manjšinskega jezika.

V drugem delu prinaša publikacija tudi opis dejavnosti, ki sta jih Jana Pečar in Klara Vodopivec izvedli v dveh slovenskih vrtcih. Prva v vrtcu Pika Nogavicu v Štandrežu, druga pa v otroškem vrtcu M. Štoka. Z delavnicama sta želeli spodbuditi otroke, da se s sovrstniki povarjajo v slovenščini.

Več o publikaciji, ki bo še kako prav prišla vzgojiteljicam slovenskih vrtcev, pa tudi drugim pedagoškim delavcem, bo mogoče izvedeti v torek, 24. februarja, in sicer ob 17.30 v dvorani ZKB na Opčinah. (sc)

BOLJUNEC - Pust poletel v Porto Tolle

Lovro čil in zdrav

Boljunški pust Lovro je priletel iz dolinske občine do izliva reke Pad v Jadranško morje čil in zdrav. Tako je mogoče sjeti iz fotografije, ki jo je Lovrov »rešitelj«, ribič Alberto Trombetta, poslal organizatorjem boljunškega pusta. Ribič si je naprtil belo lutko na ramena, pisani balončki, ki so omogočili pustov polet, pa so se - še vedno polni plina - bohotno dvigovali v zrak, v dokaz, da so Boljunčani izbrali za pustno raketo kakovosten material, ki so ga tudi zelo strokovno napihnili, da je zdržal sredine silovite sunke burje

Fotografija je bila posneta v četrtek dopoldne, po vrtniti ribiške barke v pristanišče Porto Tolle. Ribič Trombetta in njegova posadka so člani ribiške zadruge Pilamare. Med ribarjenjem v noči na četrtek je Trombetta opazil na morski gladini gimoto, a ribolov je imel prednost. Po vrtniti v jutranjih urah proti pristanišču je ribiška barka spet prestregla. Pisani balončki so izzvali radovednost, tako so se ribiči odločili, da jih potegnijo na barko, z balončki pa so »ulovili« tudi pusta Lovrova, s popotnico o njegovih »osebnih podatkih« in telefonsko številko boljunške pustne delavke Tanje Mauri vred.

Tako so v Boljuncu v manj kot enem dnevu odkrili, da je njihov letošnji pust poletel kakih 140 kilometrov čez Jadran vse do izliva reke Pad. Tja ga bodo šli čez nekaj tednov iskati, kajti tako veleva boljuška pustna tradicija.

M.K.

Boljunški Lovro na rameni ribiča Alberto Trombetta in njegove posadke na krovu ribiške barke, ki ga je »rešila« iz jadranskega morja

ŠKEDENJ - Pogreb priljubljenega župnika in kulturnega delavca

Velika množica spremila Dušana na zadnji poti

Na pogrebski svečanosti župan Cosolini in nadškofje Crepaldi, Uran in Ravignani

več fotografij na
www.primorski.eu

Pogled na del
pogrebnega
sprevoda na
škedenjski glavni
ulici

FOTODAM@N

Redko, če sploh kdaj, je Škedenj doživel tolikšo množico ljudi, kot se jih je zbralo včeraj popoldne na pogrebu domačega župnika, kulturnega delavca in časnikarja Dušana Jakomina. Ne le domačini iz Škedenja in Kolonkovca, ljudje so se okoli škedenjske cerkve, kjer je bil pogreben obred, zrali od vseposod, kar najbolj zgodovorno priča o tem, kako je bil Dušan Jakomin priljubljen.

Cerkve je bila daleč premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so želeli podati Dušanu zadnji pozdrav in mu izkazati čast in zahvalo za izjemno plodno življenje, v katerem se je do zadnjega razdaljal za ljudi in slovensko kulturo.

Množično so ga pospremili pevci, skavti, domačini in narod-

nih nošah, številni slovenski duhovniki in javni delavci, upravitelji in cerkveni dostojanstveniki, med katerimi nadškofje Giampaolo Crepaldi, Alojz Uran in Evgen Ravignani, tržaški župan Roberto Cosolini in podpredsednik Deželnega sveta Igor Gabrovec. Veliko je bilo tudi rojakov iz Sv. Antona, rojstnega kraja Dušana Jakomina.

Po obredu v cerkvi je dolg sprevod krenil do škedenjskega pokopališča, kjer se je iz stoterih grl nežno oglasila pesem plemenitemu človeku in dušnemu pastirju v zadnji pozdrav. Vsakdo je lahko opazil, da so bili v sprevodu verniki in neverni, ljudje različnih prepricanj in pogledov na svet. Tako kot jih je znal Dušan združevati vse življenje, tako jih je združil tudi na svoji zadnji poti.

GLASBENA MATICA - Danes popoldne prireditev Uglavljave

Praznik slovenske kulture v opernem gledališču Verdi

Poklon slovenski umetnosti v Trstu, a tudi poklon slovenskih ustvarjalcev mestu Trst: v tem duhu bo danes ob 17.30, slovesno zaživel prireditev (s prostim vstopom) Uglavljave, s katero bo Glasbena matica svojevrstno in odmevno praznovala dan slovenske kulture v prestižnem okviru Male dvorane opernega gledališča Giuseppe Verdi v Trstu.

Glasba v izvedbi posebno talentiranih učencev, besede izstopajočih tržaških umetnikov in slike uveljavljenih primorskih ustvarjalcev se bodo prepletale v zrežirani prireditvi, s katero se bo šola predstavila na širšem umetniškem obzorju. Dogodek sta podprtla Sklad Libero in Zora Položter Slovenska prosvetna matica. Dražoceno povezavo z mestnim gledališčem je ustvaril ravnatelj šole Bogdan Kralj v času, ko je bil član upravnega odbora operne ustanove.

Od takrat pa se sodelovanje plodno nadaljuje, mar ne?

Pred petimi leti smo prvič priredili koncert učencev v gledališču Verdi. Zastavili smo si cilj, da bi naša prisotnost v mestnem središču postala stalnica. Začeli smo z monografskim poklonom Chopinu, dve leti kasneje je sledila podobna pobuda v znamenju Debussyja, tokrat pa smo si zamislili, da bi lahko predstavili slovensko glasbeno ustvarjalnost v mesecu slovenske kulture. Na pobudo prof. Mojce Šiškovič se je ideja razširila še na književnost in likovno umetnost.

Začnimo pri glasbenem delu.

Priprave so se začele septembra. Posvetovali smo se s prof. Dario Koter, ki je večkrat predaval pri nas, da bi izbor avtorjev in skladb resnično prikazal vrhunce slovenske glasbene umetnosti na raznih področjih, s skladbami avtor-

Učenci GM so se v Verdiju že predstavili s poklonom Chopinu

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 22. februarja 2015

MARJETA

Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 17.41 - Dolžina dneva 10.45 - Luna vzide ob 8.43 in zatone ob 22.21.

Jutri, PONEDELJEK, 23. februarja 2015

MARTA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 7,5 stopinje C, zračni tlak 1012 mb ustaljen, vlaga 68-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo delno oblčno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,4 stopinje C.

PRAZNOVANJE 25-LETNICE DELOVANJA

s skupino
Pikapolonica

v petek, 27. februarja
ob 20. uri
v baru v **KRIŽU**

Bojana in sodelavci
vljudno vabijo!

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00

»Cinquanta sfumature di grigio«.

ARISTON - 16.00, 18.45, 21.15 »Turner«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.00, 20.30 »E' la mia prima volta!«; 19.15 »Advanced style«; 21.45 »Tutto sua madre«.

FELLINI - 16.00, 20.10 »The Imitation Game«; 18.00, 22.10 »La teoria del tutto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Birdman«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 20.00 »Selma - La strada per la libertà«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Mortdecai«; 18.10, 22.15 »Whiplash«.

KOPER-PLANETTUŠ - 14.00, 16.20 »Annie«; 13.50, 15.40 »Asterix: Domovanje bogov«; 14.50, 16.40 »Bacek Jon«; 20.00

»Birdman«; 18.00, 20.10 »EX Machina«; 18.40, 21.10 »Kingsman: Tajna služba«; 15.30, 18.10, 20.50 »Ostrostrelec«; 15.30, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00, 22.30 »Petdet odtenkov sive«; 13.40 »Pobeg s planetno Zemljo«; 17.55 »Poročna priča d.o.o.«; 13.30 »Sedmi palček«; 14.20, 16.10 »Sedmi palček 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Petdet odtenkov sive«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.00

»Mune - il guardiano della luna«; 11.00, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Non sposate le mie figlie«; Dvorana 2: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Noi e la Giulia«; 18.20, 20.15, 22.15 »The Pyramid«; Dvorana 3: 15.00 »Asterix e il regno degli dei!«; 11.00, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il settimo figlio«; 11.00, 15.00, 16.40, 18.00 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; Dvorana 4: 11.00, 15.00, 16.30 »Shaun - Vità da pecora«.

SUPER - 16.30, 21.00 »American Sniper«; 18.45 »Taken 3 - L' ora della verità«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 15.00, 16.30, 17.25, 19.00, 19.50, 21.30, 22.15 »Cinquanta sfumature di grigio«; 20.00, 22.15

»Taken 3 - L' ora della verità!«; 11.15, 13.10, 15.40 »Shaun - Vita da pecora«; 13.35, 19.30, 21.40 »Non sposate le mie figlie«;

11.10, 13.20, 15.30 »Mune - Il guardiano della Luna«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.40, 19.45 »Notte al museo 3 - Il segreto del Faraone«; 11.10, 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Il settimo figlio«; 11.00, 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Noi e la Giulia«;

13.15, 17.30, 21.50 »Mortdecai«; 11.10, 13.00, 14.50, 17.30 »Pokemon - Diancie e il bozzolo della distruzione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.15, 19.50, 22.15 »Cinquanta sfumature di grigio«; Dvorana 2: 16.00, 18.10, 20.15, 22.10 »Il settimo figlio«; Dvorana 3: 15.15, 17.40, 20.00 »Selma - La strada per la libertà«; 22.15 »Taken 3 - L' ora della verità«; Dvorana 4: 15.00, 17.00

»Shaun - Vita da pecora«; 18.30, 20.20, 22.10 »Il segreto del suo volto«; Dvorana 5: 15.00, 17.15, 19.30, 21.40 »Noi e la Giulia«.

Šolske vesti

NSŠ SV. CIRILA IN METODA NA KATINA-

Ri vabi učence petih razredov na Dan odprtih vrat, ki bo v ponedeljek, 23. februarja, od 10.00 do 12.00.

JASLIV SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU

S. KOSOVEL: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š. 2015/16. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, UL. Ginnastica 72, ob ponedeljku do petka, ob 8. do 16. ure; tel. 040-573141, urad@dijaski.it.

jev iz Slovenije in iz naše dežele. Tako smo združili dva pogleda, da bi naši publiku ponudili pomenljivo sliko, ki pa seveda ne more biti popolna. Predstavili bomo osemnajst avtorjev, med katerimi nas bodo nekateri počastili s svojo prisotnostjo na prireditvi. Program je sezaviljen kronološko s skladbami, ki so nastale med letoma 1857 in 2015. Pričazali bomo različne stilne pristope, govorice, vplive, kot tudi ljudsko ali popobarvane skladbe. Januarja so potekale zelo stroge selekcije kandidatov iz različnih oddelkov šole na tržaškem in goriskem sedežu. Nastopili bodo solisti in komorne skupine, tudi mešani zbor Jacobus Gallus.

Katero besede bodo spremljale bogato glasbeno bero?

V dogovoru z režiserjem Danijelom Malanom, bomo poudarili opus treh tržaških Prešernovih nagrajencev. Igralka Nikla Petruška Panizon bo po-

dala namreč verze in besede Borisa Parhorja, Alojza Rebule in Miroslava Kosutje. Dodali smo še Prešerna in Kosutje, da bi se tudi širše povezali s slovenskim in primorskim prostorom. Režiser je sodeloval pri izbiri besedil in si je zamisliл celotno postavitev kot harmonično celoto.

Gledalci bodo poslušali glasbo in besede, vizualni del pa bo stalno prisoten v smiselnih povezavah.

Izbor umetnin smo zaupali Franku Vecchietu. Med izvajanjem bomo povezovali skladbe s projekcijami fotografij del, ki jih hrani Pinakoteka Delniške družbe KB1909. Vecchiet je izbral 31 del dvajsetih primorskih likovnikov, med katerimi lahko omenim na primer Spacala, Černigoja, Hlavatyja ali Mušiča. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800-991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nucli informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

ROP

Sklad Mitja Čuk
organizira v sklopu meseca
Slovenske kulture
likovno razstavo
umetnikovih del
zasebne zbirke

GROM

v sredo, 25. februarja 2015
ob 18.00 uri
v Bambičevi galeriji na Opčinah

Uvodna misel mag. Jasna Merku'
predsednica društva KONS

Večer bo obogatila prof. Majda Artač
Okna poezije v zimi

Glasbeni utriek
Maks Skerk – kitara
iz razreda prof. Janaša Jurinčiča
Glasbena matica Trst

Umrak razstave do 13. marca 2015:
10.00-12.00 (pon. - čet.) 17.30-19.00 (sreda in
petek) ob sobotah in nedeljah po dogovoru
(tel. 04/021289)

Sklad Mitja Čuk

Proseška ulica 131-133 OPČINE

SPDT SKLICUJE

61. REDNI OBČNI ZBOR

v četrtek, 12. marca 2015
ob 11. ure na sedežu
v prvem sklicanju

ter

v petek, 13. marca 2015
ob 19 ura
v Gregorčičevi dvorani
ul. sv. Frančiška 20
v drugem sklicanju.

Gledališče Unikat
iz Ljubljane

OD KOD SI, KRUHEK?

Dvorana Marijinega doma
pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)

Danes ob 16. uri in ob 17.30

Sodeluje ŠC Melanie Klein
Animacija podpira ZKB

prej do novice

www.primorski.eu

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

V trenutku
žalosti...

vrijednost
...in tradicija

OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA **800 833 233**

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dovedovanju in pokojnih

PRIDEMO TUDI NA DOM!

Tiho je odšla

Lidia Stržaj vd. Germani

Žalostno vest sporočajo

hči Ondina ter vnuka Maya in
Walter z družinama.

Posebna zahvala naj gre dr. Egidiji Kos
za nudeno pomoč.
Od nje se bomo poslovili v torek, 24. februarja od 11. do 12. v ulici Costalunga.
Sledila bo sveta maša ob 12.30 v cerkvi v Boljuncu ter pokop na domačem pokopališču.

Dolina, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji pozdrav Lidiji in
sožalje Ondini.

Nevia, Germano, Magda in Nadja

Draga Ondina,
v tem težkem trenutku
te toplo objemamo
vsi s Kru.ta

Marija Sonce

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 23. februarja ob 14.30 v cerkvi na Kontovelu.

Družina

ZAHVALA

Breda Komel

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste na katerikoli način počastili njen spomin.

Družina
Križ, 22. februarja 2015

Na Valentino je odšla k svojemu možu Dušanu najina mama

Darinka Šircelj vd. Mezgec

Tvoja delavnost in predanost družini
nama bosta ostali življenski vzor za
naprej.

Nada in Ida z družinama.

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek,
23. februarja od 9.30 do 11. ure. Sledila
bo sveta maša v cerkvi pri sv. Ani.
Pogreb z žaro bo v torek, 10. marca ob
15.30 na pokopališču v Bazovici.

Trst, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Za Darinko žalujeta

sestri Angela in Pavlina
z družinama.

Harije, 22. februarja 2015

Ciao nona bis,
ostala boš vedno v mojem srcu.

Tvoja Soraja

Žalovanju se pridružuje
družina Pohlen

Ravnateljica in člani Zavodnega
sveta Večstopenske šole Općine

izrekamo prof. Idi Mesghez
občuteno sožalje ob izgubi
drage mame Darinke

+ Zapustila nas je naša draga žena,
mama in nona

Maria Starc por. Klun

Žalostno vest sporočajo

mož Danilo, hči Rosanna z
Aleksandrom, vnuki Samuel,
Katrín in Astrid
ter ostalo sorodstvo.

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 26. februarja ob 11.30 do 12. ure v ulici Costalunga.
Nato bo pokopnica ležala v cerkvi v Boljuncu od 12.30 do 13.

Sledila bo sveta maša ob 13. uri in pokop na vaškem pokopališču.

Boršt, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob smrti drage Marije
sočustvujemo z družino

Sanja, Jasna in Žarko, Alja
in Andrej, Nada in Igor

Prerano nas je zapustila naša draga

Bernarda Gulic por. Drago

Dina

Žalostno vest sporočajo

mož Sergio, brat Isidoro, hčerke
Barbara z Davidom, Elisabetta z
Igorjem in Sabrina z Andrejem.

Zadnji pozdrav z žaro bo v sredo, 11. marca od 11. do 13. ure v kapelici na Colu, sledila bo sv. maša in pokop.

Col, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Zadnji poljubček noni
Ivana in Patrick

Na trati sinička prepeva
in zvonček cveti,
a ti si zaprla za vedno
tvoje trudne oči.
Kot vedno, tako za vedno
v mojem srcu.

Tvoja prijateljica Nevenka

Draga Betti,
v tem težkem trenutku
sočustvujemo s tabo in družino.
Roberta, Daniela, Kati, Lorena,
Nataša, Valentina

Sožalju se pridružujeta
Silvana in Sonja

Ob prerani izgubi drage mame,
tače in none
izreka Barbari, Davidu,
Ivani in Patriku
iskreno sožalje

SKD Vigred

Ob izgubi drage mame Bernarde
sočustvujemo s tajnico Barbaro in
izrekamo njej in vsej družini
globoko sožalje.

Predsednik, odborniki in člani
JK Čupa

ZAHVALA

Božica Sosič vd. Čuk

Ob izgubi ljubljene mame se iskreno
zahvaljujem gospodu Pohajaču za
lepe besede in vsem, ki so
sočustvovali z mano in počastili njen
spomin.

Tanja

Općine, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Albina Bresciani vd. Milič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z
nami sočustvovali in na katerikoli
način počastili spomin naše drage.

Svojci

Briščiki, 22. februarja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Mirno je zaspala naša draga

Alberta Carli vd. Praselj

Berta

Žalujoča vnuka

Massimo s Tanjo in
Manuela z Aljošo

Pogreb bo v ponedeljek, 9. marca.
Žara bo izpostavljena v proseški cerkvi
od 14. do 14.30. Sledila bosta sveta maša
in pokop na vaškem pokopališču.

Prosek, Gabrovec, 22. februarja 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

Poljubček noni Berti

pravnuki Lara, Erik, Walter in Alan

Zadnji pozdrav dragi Berti

Učo, Maria, Emanuela,
Zoran in Helena.

Massimu in Manuely
topel objem.

Aleš in Tamara

19.2.1975

19.2.2015

Ob štiridesetletnici izgube naše nepozabne mame

Viktorije Jelen

se je spominjajo

Elio, Liliana in Livjo

Nabrežina, Gorjansko

23.2.2013

23.2.2015

Vida Strnad por. Ban

Vedno v naših spominih.

Mož Aldo z družino

Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na

POSTNI KONCERT

v četrtek, 26. t.m., ob 20. uri
v cerkvi sv. Vincenca v Trstu
(ul. Petronio nad SSG)

Nastopili bodo organisti David Lenisa, Andrej Pegan, Tomaž Simčič, Niko Trento in Matej Lazar

Solistka Irma Piščanc

Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta Poslušalcem bo na voljo parkirišče za cerkvijo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 22. februarja.
Tel. 040-229439

IGOR JE ODPRL OSMICO
v Ricmanjih.
366-5304154, 333-8979612

Osmice

ALMA IN STANKO GRUDEN sta odprla osmico v Samotorci. Toplo vabljeni! Tel. 040-229349.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lajnerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

IVAN PERNARČIĆ ima v Vižovljah odprto osmico.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi št. 14. Tel. št. 040-208632.

Mali oglasi

AVTODOM motorhome laika 57S prodajam za 8.500,00 evrov. Tel. št.: 333-4872311.

NA PUSTNI TOREK je nekdo na plesu v šotoru v Brščkih pomotoma zamenjal mo-

Loterija

21. februarja 2015

Bari	29	32	23	46	50
Cagliari	78	87	20	61	59
Firence	32	73	13	66	7
Genova	79	48	87	15	61
Milan	49	27	20	67	35
Neapelj	4	39	2	34	53
Palermo	81	1	68	44	69
Rim	10	46	42	57	89
Turin	32	30	54	58	79
Benetke	83	11	60	87	24
Nazionale	40	19	2	63	16

Super Enalotto

št. 23

5	16	33	48	57	87	jolly 79
Nagradsni sklad						5.895.702,57 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
6 dobitnikov s 5 točkami						41.423,85 €
637 dobitnikov s 4 točkami						400,66 €
26.719 dobitnikov s 3 točkami						18,85 €

Superstar

5

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitnikov s 4 točkami	40.066,00 €
209 dobitnikov s 3 točkami	1.885,00 €
2.900 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
16.602 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
33.864 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
vabi
cenjene člane in stranke na predavanje
Skupine Trieste CasaClima
Kako investirati v energetsko učinkovitost?
ki bo v četrtek, 26. februarja 2015, ob 19. uri
v razstavni dvorani ZKB na Opčinah
Vljudno vabljeni!

SKD Igo Gruden
vabi na
PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE

TERSKI KRAJI IN LJUDJE

Sodelujejo Barski orkester Nagovor prof. Viljem Černo
Danes, 22. februarja 2015 ob 16.30
Kulturni dom Igo Gruden v Nabrežini

Društvo slovenskih izobražencev v sodobiranju s Skupnostjo sv. Egidija v FJK, SZSO in z Nadžino družino
vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na podelitev nagrade Nadja Maganja Berti Vremec in Ljubi Smotlak O nagrajenkah bosta spregovorila Vera Tuta in Marko Tavčar Začetek ob 20.30

NABREŽINSKI GODBENIKI
se iskreno zahvaljujejo vsem občanom za lep sprejem ob priliki pusta

Poslovni oglasi

DRUŽINA IZ CENTRA TRSTA ZAPOSLI urejeno in prijazno gospo kot gospodinjo trikrat tedensko.
Tel. 335-268197

IŠČEMO NATAKARICO ALI NATAKARJA za delo ob koncu tedna.
Tel. 348-3721844

ško bundo znamke canadian, rjave barve s kapuco. Prosimo, da se čim prej oglesi na št. 334-6119454.

RESEN GOSPOD išče zaposlitev kot čistilec hlevov in/ali kot pomočnik na kmetijah. Tel. št.: 327-7409432.

ZARADI SELITVE prodam 3-sedežni raztegljiv kavč (divano letto) 100,00 evrov, komplet: zakonsko posteljo z 2 žimnicama in leseno letev 140,00 evrov, 2 omari (60x146x210) 80,00 evrov vsaka. Tel. 338-604971 (od 8. do 20. ure).

Čestitke

UROŠ, jutri boš dve leti imel, zato ti bom pesmico zapel! Čakata nas gugalica in tobogan, lepo praznuij rojstni dan! Nejc.

Danes praznuijeta rojstni dan FJONA in KARIN. Vse najboljše in dosti poljubčkov jima posiljajo Matija, Isabel, Majlin in vsi, ki ju imajo radi.

Naša NELA FELICIJAN vd. Ulkmar slavi danes v Kopru častitljivih 90 let. Z najlepšimi voščili ji želiva še mnogo zdravja in vsega dobrega, bratranca Fa-bio in Eda.

V Mavhinjah si se pred 40. leti rodil in včeraj v Gročani veselo »fešto« na

KRUT IN SPDT vabita na peto srečanje iz sklopa »Samonika vegetacija in kulturne rastline pri nas« s prof. Marinko Pertot v ponedeljek, 23. februarja, ob 17.30 na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8, II. nad. Prijava in informacije na tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD DRAGO BOJAN prireja v torek, 24. februarja, s pričetkom ob 18. uri v prostorijah društvene gostilne v Gabrovcu predavanje na temo »Bioenergetska prehrana po tradicionalni kitajski medicini«. Predava bo ga Lina Lo Faro. Toplo vabljeni.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 24. februarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA - ob 70. oble-

Občina Dolina - Odborništvo za kulturo

vljudno vabi na prireditev ob dnevu slovenske kulture

Brščice gredo ...

v petek, 27. februarja ob 20h v dvorano občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

Po zamisli Slovenskega prosvetnega društva Mačkolje bodo program sooblikovali pevci oktet Aljaž, glasbenice Ansambla violončel NOVA, pesnik Boris Pangerc in govorica Loredana Gec.

Programskemu delu bo sledila še pokušja proizvodov domače odličnosti.

Pobuda projekta "OKUSI IN VONJAVE V KRAJEVNIH NAVADAH SKOZ PODOBO BREŠKE ŽENE - BREŠČICE, KOT SIMBOL OZEMLJA" s sofinanciranjem združenja GAL CARSO - LAS KRAS znatral "Deželnega programa za razvoj kmetijstva 2007-2013".

"UGLAŠEVAJE.... slovenska umetnost Trstu v poklon"

nedelja, 22. februarja 2015, ob 17.30

Redutna dvorana »Victor de Sabata« gledališča »G.Verdi« v Trstu

Vstop prost!

Prireditev sta omogočila: Sklad Libero in Zora Polojaz, Slovenska prosvetna matica

tnici smrti Eugenia Curiela bo v torek, 24. februarja, ob 10.30 položila venec pred njejovo obeležje v spominskem parku pri sv. Justu.

POKRAJINSKI SVET SKGZ sklicuje izredni pokrajinski kongres SKGZ za Tržaško v sredo, 25. februarja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20 (2. nadstropje).

VZPI-ANPI sekcija Boljunc vabi v četrtek, 26. februarja, ob 19.30 na Praznik včlanjevanja v prostorih SKD F. Prešeren, v prvem nadstropju občinskega gledališča v Boljuncu. Ob tej priložnosti bo tudi predstavitev dveh knjig, ki jih bo predstavil Franco Cecotti.

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo poteka za š. 2015/16 vpisovanja v otroške občinske jasli v Dolini št. 200 - slovenska in italijanska sekcija in v otroške jasli Colibrì, Ul. Curiel 2 (samoz mesta v konvenciji z Občino Trst, ki so na razpolago za otroke s stalnim bivališčem v Občini Dolina) do petka, 27. februarja. Info in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na predavanje »Najti smisel svojega življenja«.

Zakaj je za vsakega človeka vse starosti pomembno najti smisel svojega življenja? Zakaj postaja v današnjem svetu to vse teže? Kako razširiti vidno polje ter se začeti zavedati celotne palete smisla in vrednot? Ali nas to obvaruje pred raznimi odvisnostmi? Odgovarjala bo psihiatrinja in psihoterapeutka, voditeljica šole za logoterapijo, to je za zdravljenje s smislom, dr. Cvijeta Pahljina. Vabljeni in Finžgarjev dom v četrtek, 26. februarja, ob 20. uri.

POSTNI KONCERT - ZCPZ Trst prireja postalni koncert, ki bo v četrtek, 26. februarja, ob 20. ur v cerkvi sv. Vincenca in Trstu (Ul. Petronio, nad SSG). Nastopili bodo organisti David Lenisa, Andrej Pegan, Tomaž Simčič, Niko Trento in Matej Lazar, solistka Irma Piščanc ter Združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta. Poslušalcem bo na voljo parkirišče za cerkvijo. Vabljeni!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na odprtje razstave maturantov liceja Prešeren »Spajanje pogledov in misli«, ki bo v petek, 27. februarja, ob 18. uri v Ul. sv. Frančiška 20. Fotografije Martine Furjan, Nicole Novello in Mateja Jazbeca, ki so nastale pod mentorstvom Borisa Grgiča, bo predstavil Aleš Doktorič, za glasbeni utrinek bo poskrbel Felipe Jose Kupuš Prenz.

POGLED V KRALJEVSTVO TEME je naslov razstave fotografij, ki sta jih v globinah jam posnela Claudio Bratos in Peter Gedej. Razstavo je priredila Skupina 35-55 SKD France Prešeren in je na ogled v društvenem baru n' Grici v Boljuncu.

MATAVUN - V okviru čezmejnega projekta Living Landscape

Živa krajina Krasa se predstavlja na razstavi

Eksponati bodo postali del stalne zbirke v info točki Vrata Krasa v Repnu

MATAVUN - Kraška krajina in človek sta se skozi čas medsebojno bojevala za košček zemlje. Kot piše zgodovinar in profesor Aleksander Panjek v svojem delu Človek, zemlja, kamen in Burja, je na kraškem ozemlju človeški dejavnik oblikoval naravo, slednja pa človeka. Ravno profesor Panjek z Univerze na Primorskem je vodja večletnega projekta Living Lanscape, ki je bil sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, v sklopu katerega je v petek v Matavunu zagledala luč tudi razstava Živa krajina Krasa. Razstava je stavnih del projekta, ki želi prispevati k boljšemu prepoznavanju, valorizaciji ter promociji skupne kulturne dediščine čezmejnega prostora.

Razstava ponuja več tematskih sklopov, ki prikazujejo kraško ozemlje iz vidika njegove zgodovine, krajine, kulturnega izročila in potencialov privlačnosti. Najbolj razvidni so dragoceni zgodovinski zemljevidi Krasa, ki segajo od izliva Timave vse do openskega razgleda na Kras, razstava ponuja tudi pogled na kraško suhozidno gradnjo, odprte prostore kraške krajine ter zamisel o mitsko-folklornih parkih v Rodiku in Gropadi.

Med partnerji projekta je poleg Univerze na Primorskem, Nadzorništva za zgodovinsko, umetniško in etnoantropološko dediščino Furlanije Julijske krajine, Parka Škocjanske Jame, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Občine Devin-Nabrežina, svoj delež prispevala tudi Pokrajina Trst, ki jo je na petkovi otvoriti zastopal podpredsednik Igor Dolenc.

Pokrajina Trst je v prvi vrsti skrbela za koordinacijo in izvedbo razstavnih eksponatov. Ti bodo v marcu postali del stalne info-točke z imenom Vrata Krasa v Repnu, ki bo svoje mesto našla v prostorih pokrajine, nedaleč od Kraške hiše, upravljala pa jo bo Občina Repentabor v sodelovanju z Zadrugo Naš Kras. Na tak način si želi tržaška pokrajina tudi preko vloge v tem projektu ohraniti živ utrip arhitektonike, kulturne in nesnovne kraške dediščine.

Ob razstavi so v prostorih Promocijsko-kongresnega središča Pr' Nanetovih v Matavunu odprli tudi multimedijsko info-točko, pravzaprav pravi digitalni katalog, pod naslovom Muzej kraške arhitekture krajine, sicer delo Univerze na Primorskem, ki bo na razpolago raziskovalcem in izvedencem. Zanj sta skrbela raziskovalca UP Jerneju Vičič in Hrvoje Ratkajec.

Projekt Living Landscape je bil izveden tudi s pomočjo Nadzorništva za zgodovinsko, umetniško in etnoantropološko dediščino Furlanije Julijske krajine, v imenu katerega je bil z raziskovalnim delom projekta zadovoljen nadzornik Luca Caburlotto. »Raziskovalci so opravili konkretno delo na terenu, preko katerega so prišli v stik s prebivalstvom in slovenskim Zavodom za varstvo kulturne dediščine. Izmenjali smo si vsak svoje izkušnje in zabeležili smo dragoceno pričevanje o pristopu do ohranjanja materialne dediščine, te pa bodo postale sestavni del novih smernic in odlično orodje boljšega delovanja našega urada na tem področju,« je še dejal Caburlotto.

V Matavunu si je razstavo mogoče ogledati od pondeljka do petka med 8. in 16. uro. Vstop je prost, po predhodnem dogovoru je ogled mogoč tudi med vikendom s predhodno najavo na telefonski številki +38657082104 ali preko elektronskega naslova psj.info@psj.gov.si. (mar)

Panoji z zgodovinskimi zemljevidi Krasa na razstavi v Matavunu

MAR

LJUBLJANA - Pobuda Društva slovenskih pisateljev

Dan materinščine

Oblikovali so ga pesniki in pisatelji iz zamejstva, med njimi tudi Marko Kravos in Marko Sosić

LJUBLJANA, - Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) je včerajšnji dan razglasila za mednarodni dan materinščine. Ta je letos posvečen izobraževanju. V Sloveniji je osrednjo prireditev - literarni večer v kavarni ljubljanske Drame - pripravilo Društvo slovenskih pisateljev. Oblikovali so ga njegovi člani iz zamejstva.

Na literarnem večeru so nastopili Marko Kravos, Cvetka Lipuš, Florjan Lipuš, Franc Merkač, Zlatka Obed in Marko Sosić. Slovenščina je materni jezik približno 2,4 milijona ljudi, saj jo ob slovenskih državljanah govorijo še Slovenci v zamejstvu in širom po svetu.

Mednarodno poslanico je napisala generalna direktorica Unesc Irina Bokova. V njej je poudarila pomen izobraževanja za vse. Materni jezik je po njenih besedah osnova kakovostnega učenja, pomemben pa je tudi pri grajenju večjezičnosti in spoštovanju jezikovne in

MARKO KRAVOS

kulturne različnosti v hitro spremenljajočih se družbah.

Slovensko poslanico je prispeval predsednik pisateljskega društva Ivo Svetina, v kateri je izpostavil vlogo slovenskih pisateljev in bil kritičen do države. Ta se po njegovem mnenju obnaša neodgovorno do jezika svojih državljanov. »Če se resnično zaveda, ta naša mačeha, ki postaja vse bolj sovražna svojim državljanom, svojih

MARKO SOSIĆ

državotvornih nalog, mora nemudoma razglasiti slovenski jezik za svoj jezik,« je pozval Svetina.

Knjiježnik in gledališčnik Andrej Rozman Roza pa je bil kritičen do slovenske šolske politike. Ta po njegovem mnenju omogoča, da imajo šole velike telovadnice, nimajo pa gledaliških ali filmskih oziroma projekcijskih dvoran - fizičnih prostorov, namenjenih razvijanju jezika.

PORTOROŽ - Po poročanju Primorskih novic

Iz Hotelov Bernardin odteklo okoli 20 milijonov evrov

PORTOROŽ - Posli, v katere so je spuščala družba Hoteli Bernardin pod upravo Čedomila Vojniča in so se končali z izgubo, so družbi po ugotovitvah izredne revizije vzelj vsaj 20 milijonov evrov, poročajo Primorske novice. Revizijo so zahtevali delničarji družbe, po navedbah časnika pa je šlo večinoma za posle z vrsto družb, ki so bile blizu krogu NFD.

Revisorji so ugotovili, da so se Hoteli Bernardin v letih 2010, 2011 in 2012 spustili v vrsto poslov, ki niso imeli nobene zveze z osnovno dejavnostjo družbe, namesto da bi jih porabili za izboljšanje lastnega poslovanja ali za svoje razdoljevanje. Šlo je za dajanje poroštva in posojil ter za nakupe vrednostnih papirjev, piše časnik. Po informacijah Primorskih novic naj bi šlo predvsem za podjetja blizu Skupine NFD, ugotovitve revizije pa naj bi najbolj obremenjevala nekdanjega prvega moža NFD Hol-

dinga Stanislava Valanta. Časnik navaja, da naj bi po nekaterih podatkih iz Hotelov Bernardin na tak način odteklo 15 do 20 milijonov evrov, ker pa so se posli izkazali za zgrešene, je treba prištetiti še slabitev teh naložb. Po nekaterih ocenah pa je številka še precej višja, celo bližu 25 milijonov evrov.

Delnici Hotelov Bernardin bodo ugotoviti posebne revizije na mizo dobili še pred poletjem. V Hotelov Bernardin pa so po informacijah časnika dobili vmesno poročilo revizorjev. Povedali so, da za zdaj še zbirajo pravna mnenja. Po njihovi analizi se bodo odločili, ali bodo morebiti vlagali kazenke ovadbe ali odškodninske tožbe.

»Odločitev bo odvisna od možnosti za uspeh na sodišču in od tega, koliko je verjetno, da kaj od izgubljenega denarja dobimo tudi nazaj,« je dejal predsednik uprave Hotelov Bernardin Marko Jazbec. (STA)

Materni jezik in kultura v oddaji Glasovi svetov

CELOVEC, KOPER, TRST - V februarski oddaji Glasovi svetov, ki jo skupaj pripravljajo Radio Trst A, Radio Slovenija in slovenski program ORF Celovec bo govor o maternem jeziku in kulturi. Prav mesec februar ponuja 8. februarja kulturni praznik, 21. februarja pa svetovni dan maternega jezika, zato bodo danes Glasovi svetov namenjeni vprašanjem maternega jezika, slovenske kulture in identitetu v matici in med Slovenci na avstrijskem Koroškem in v Italiji. Pogovor bodo sooblikovali gostje v treh studiih: Marija Opetnik, urednica pri Nedelji, tedniku koroskih Slovencev v Avstriji, Tatjana Rojc, literarna zgodovinarka, eseistka in prevajalka, ter Janez Dular, nekdanji minister za vprašanja Slovencev po svetu in narodnostnih skupnostih v Sloveniji, minister za kulturo in direktor Urada za slovenski jezik. Pogovor bo vodil novinar Aleksander Cobec s Programa Ars, uredništvo oddaje podpisuje Ines Škarab. Oddaja bo na sporedu danes ob 12.00, ponovitev pa jutri ob 14.10.

Nocoj na RAI 3 bis glasbena komedija (u)TRI(n)ki

TRST - Drevi ob 20.50 bo v slovenskem programu na RAI3 bis na sporedu glasbena komedija (u)TRI(n)ki, ki je bila posneta lansko leto marca na festivalu Komigo v goriškem kulturnem domu. Predstava govori o sodobnem kraškem človeku in njegovi navezanosti na domača zemljo, ki mu jo želi globalizirani kapitalistični svet odvzeti na vse načine. Kraški oče z vso svojo trmo ključuje pohlep ljudi, ki vsak dan vohajo za njegovim imetjem, dokler se v trgovanje z zemljisci ne vmeša njegov "liberaliziran" sin. Avtorja, igralca in režiserja komedije sta Matej Gruden in Iztok Cergol.

Dino Pucer gost Istrskih srečanj na radiu Trst A

TRST - Gost Istrskih srečanj, ki so na sporedu ob nedeljah ob 14.15, bo danes Dino Pucer, ki je bil pomembna osebnost v gospodarskem svetu na Primorskem v sedemdesetih in osemdesetih letih. Ob osamosvojitvi Slovenije je bil vodja carinske službe na Kopruškem in je postavil prve carinike na meji med Slovenijo in Hrvaško na Dragomlju. Med letoma 1999 in 2002 je bil župan mestne občine Koper. Po upokojitvi se je posvetil oljkarstvu in bil dolgo let predsednik Društva slovenskih oljkarjev. Istrska srečanja pripravlja in vodi Loredana Gec.

KMETIJSTVO - Prvi bo 3. marca

Kmečka zveza prireja tečaje HACCP

TRST - Kmečka zveza prireja sklop tečajev za osebe, ki so odgovorne za izvajanje procedur samokontrole nad higieno živil z apliciranjem principov sistema HACCP. Po pravilniku EU št.852/2004 je Dežela FJK z zakonom 21/2005 določila nove obveznosti za osebe, ki proizvajajo, pripravljajo, strežejo in prodajajo živila. Med slednje spadajo tudi upravitelji kmetij in družinski člani, ki jim pomagajo pri prej omenjenih opravilih. Problem zadeva, kot že navedeno, vsa gospodarstva, ki se v eni ali drugi obliki ukvarjajo z živili, zlasti pa osmičarske obrate in turistične kmetije.

Upravitelj podjetja, ki je odgovoren za vzpostavitev postopkov HACCP bo prvi tečaj 3., 10. in 12. marca t.l. Za sodelavce in osebe, ki pomagajo v podjetju, pa bo tečaj 17. marca. Vsi tečaji bodo potekali od 18.00 do 21.00 ure v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. V primeru večjega povpraševanja bodo sledili še drugi tečaji.

Zveza vabi vse člane, ki še niso opravili tečaja ali ga morajo obnoviti, naj se prijavijo v uradih Kmečke zveze ali po telefonu 040 362941.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Programske niz alternativne scene

O zadovoljivi zmagi nad grdim videzom

Odrska priredba romana mlade italijanske pisateljice

Nagrade Ksenije Hribar za sodobni ples

V sklopu 7. bienala slovenske sodobne plesne umetnosti Gibanica je Društvo za sodobni ples Slovenije sinoči podelilo nagrade Ksenije Hribar za leto 2015. Poleg koreografije Mateje Bučar, ki je dobitnica nagrade za življenjsko delo, so med nagrajenimi koreografinja Andreja Rauch Podrzavnik ter plesalec Jurij Konjar.

Dobitnica letosnje nagrade Ksenije Hribar za življenjsko delo koreografinja Mateja Bučar že 20 let redno preseneča s samosvojimi, konceptualno in vizualno izčiščenimi uprostorjenimi plešočih teles. »Bučarjeva je umetnica, ki ne podlega diktatu novega, in pusti umetniški ideji več emanacij,« je v utemeljitvi nagrade med drugim zapisala strokovna žirija za nagrado, v sestavi Sabina Potočki, Pia Brezavšček in Blaž Lukan.

Nagrado Ksenije Hribar za koreografijo so dodelili Andreji Rauch Podrzavnik. Med plesalci oziroma performerji je žirija nagradila Jurija Konjarja. Zanj je po presoji žirantov ples edini možni medij, v katerem lahko kot umetnik diha. Društvo je razpisalo tudi nagrade za podporne sodelavce pri predstavah. Nagrado Ksenije Hribar tako prejmeta oblikovalec svetlobe Luka Curk in oblikovalcev zvoka Tomaž Grom, teoretičarka, dramaturginja in kritičarka Jasmina Založnik, producentka, kuratorka in raziskovalka kulturnih politik Petra Hazabent in kolektiv plesnih pedagogov Srednje vzgojiteljske šole in gimnazija Ljubljana (SVŠGL).

Mediji nam danes kljub nasprotnim spodbudam in dobrim nameram nekako vsiljujejo neizreceno in neizpovedano prepričanje, da je videz - seveda lep - vse, še posebej za žensko. Na zgodbi o grdi deklici, ki jo družbeno okolje še bolj cinično zavrača, kot je doslej opisovala podobna literatura, sloni predstava *La vita accanto* (Življenje zraven), ki je še do danes pooldne na sporedu v mali Bartolijevi dvorani v Trstu za abonmajski program alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije Julijanske krajine.

Gre za odrsko priredbo kratkega romana mlade avtorice Marie Pie Valadiano, ki je zanj leta 2010 prejela Calvinovo nagrado in bila med nominiranci za prestižno italijansko literarno nagrado Štrega. Pripoved male Rebecce, ki jo je grda nesimetrična zunanjost zaznamovala od rojstva, je prevzela igralko Monica Menchi (*na sliki Ilarie Costanzo*), da si je zaželeta nastopiti kot še vedno grda odrasla Rebecca, ki pripoveduje o svojem odrasčanju. Projekt je prepričal tudi režiserko Kristino Pezzoli, da je po priredbi dramaturgine Maure Del Serra postavila zanimivo predstavo, ki gledalca pritegne, da se vživi v pripovedovalkine besede. Zlasti je predstava vizualno privlačna zaradi domišljene scene z v masovni, elegantni okvir vpetim belim platnom, ki omogoča sugestivno igro senc in projekcij. Domiseljna scenografska je Rossanna Monti, ki je tudi kostumografska in stvariteljica maske in torej peta ženska med oblikovalci predstave.

Predstava se razpleta od rojstva grde deklice, ki je usodno prizadelo lepa starša, zlasti mamo, do vrste hudih izkušenj, ki bi jih, po pravici povedano, lahko doživelata di marsikatera normalno ljubka deklica. Ker pa ima Rebecca v življenju tudi nekaj sreče, denimo glasbeni talent, učitelja glasbe s sicer nekoliko noro, a zelo intutivno mamo in podjetno malo prijateljico, se njena zgoda vendarle srečno konča. (bov)

GLASBA - Sezona Chamber Music v Trstu

Zrelo in doživeto muziciranje kvarteta Nous

Violinista Tiziano Baviera in Alberto Franchin, violistka Sara Dambruoso in čelist Tommaso Tesini (**na sliki**) so se združili v kvartet pred štirimi leti na konservatoriju italijanske Švice v Luganu, v razmeroma kratkem času pa so dosegli že vrsto laskavih priznanj: zadnje je prišlo iz beneškega gledališča La Fenice, kjer so si prislužili nagrado Življenje za glasbo-Una vita per la musica v kategoriji under 35. Mladi godalci so se izpopolnjevali z vrsto nadvse uglednih mojstrov in rezultati vztrajnejega dela so razveseljiva, kajti njihovo muziciranje je premišljeno, zrelo in doživeto. Edini pomislek, ki se je rodil med koncertom, ki ga je kvartet Nous obli-

kal v dvorani tržaške Prefekture za društvo Chamber Music, je prostorska razporeditev: že poltretje stoletje je zasedba godalnega kvarteta skoraj nepremična, z violinama na lev, violo in čelom na desni, v redkimi izjemami, ko se celo premakne v sredino, kvartet Nous pa je nekako razbil ravnotežje, ker je ob prvih violinih sedel čelist, kar je povzročilo neke vrste zvočno razpoko med višnjimi in nižnjimi godali.

Kvartet v f-molu op.80 je Felix Mendelssohn-Bartholdy imenoval Requiem za Fanny, spisal ga je namreč po smrti ljubljene sestre ne vedoč, da mu ostaneta samo dva meseca življenja. Glasba je prezeta z dramatičnim nemirom, povsem različnim od romantične vzbujenosti, ki je zaznamovala mladostniško obdobje; tu pa tam je začutiti vpliv poslednjih Beethovenovih kvartetov, središče čustvenega izliva pa je prekrasni Adagio, kjer se med godali milo pretakajo melodije, kot bi se žalost skušala precistiti v plamteči izpovedi. Interpretacija kvarteta Nous je bila vseskozi živa, morda bolj dovezeta za strastne kot za obupane odtanke partiture: čelist je izstopal s toplino in bogastvom zvoka, z zanosom pa so mu vši kolegi odgovarjali.

Vsakokrat, ko poslušamo Debussyjev godalni kvartet v g-molu op.10, obžalujemo, da je to unikat v opusu francoskega mojstra: čudovite barvne kombinacije, okusno in originalno prepletanje glasov, harmonska in melodična invencija, ki oblikujeta vznemirljive zvočne pokrajine, skratka, škoda, da Debussy ni nadaljeval po tej poti, ker je v svojem edinem godalnem kvartetu pokazal izredno občutljivost do eksprezivnega potenciala zasedbe. Kvartet Nous je s svojo interpretacijo pokazal, da je temeljito preštudiral partituro ter ujel njen razgibano pripovedno pot; jasnina in enovita vizija je združila godalce v žlahtno muziciranje, ki bi morda zazvenelo še bolj zlito, če bi se mladi mojstri držali tradicionalne razporeditve. Prepričljiva izvedba je požela dolge aplavze, za dodatek pa so godalci izbrali 2. stavek kvarteta v e-molu op.30, ki ga je Peter Iljič Čajkovskij spisal v spomin na preminulega češkega violinista Ferdinand Lauba. Naslednji koncert bosta 18. marca oblikovala violinist Giulio Plotino in čelist Giovanni Scaglione.

Katja Kralj

DRUŠTVO SLOVENCI V MILANU - Srečanje ob slovenskem kulturnem prazniku

V Milanu o Kosovelu in Trstu

V goste so tokrat povabili Poljanko Dolhar, novinarke našega dnevnika in sourednico Kosovelove pesniške zbirke *Tra Carso e Caos*

Z leve: Silvio Zilliotti, Poljanka Dolhar in Tatjana Wolf

je zato izšla v formatu 110x110 milimetrov in v 110 številčenih izvodih (zatem pa tudi v več ponatisih). V njej je ob 40 novih prevodih Kosovelovih pesmi, pod katere se je podpisala Darja Betocchi, tudi 13 še neobjavljenih konstruktivističnih risb tržaškega slikarja Eduarda Stepančiča: Kosovel in Stepančič imata marsikaj skupnega, je bilo slišati v Claudiini, nenačadne sta oba odrasčala v Trstu, imela sta nekatere skupne mentorje in prijatelje

(na primer Avgusta Černigoja), oba sta pristopila k konstruktivizmu ...

Tržaška prevajalka Darja Betocchi se ni mogla udeležiti milanskega srečanja, zato pa je poslala daljši zapis, v katerem je spregovorila o svojem doživljanju Srečka Kosovela in ne vedno lahkih prevajalskih izbirah: vsak prevajalec je tudi izdajalec, pravi prevajalka, vsako prelivanje iz jezikov v jezik zahteva odpovedi in izbire. Pri svojem delu skuša ostati čim bolj

zvestva izvirni vsebini, ritmu in rimam, saj so ti trije elementi v poeziji tesno povezani.

Protagonist milanskega srečanja pa je bil kot omenjeno tudi Trst - tisti iz Kosovelovega otroštva, ki je veljal za največje slovensko mesto, in današnji. Prisotne je namreč zanimal kulturni utrip mesta, kakšni so danes odnosi med Italijani in Slovenci, vloga Primorskega dnevnika v njem in še marsikaj.

104 LETA DOLGA ŽIVLJENJSKA POT POLDE UŠAJ

Od tekstilne delavke do svetovljanke

JAN ZOLTAN

Od delavke v tekstilni tovarni do svetovljanke, ki je tekoče govorila štiri jezike in živila med Parizom, Beogradom, italijanskimi mesti in Ljubljano. V ljubljanskem domu starejših občanov na Taboru se je pred nedavnim zaključilo njen sto štiri let dolgo življenje predvojne revolucionarke, doma s Pristave pri Gorici.

Polda, kot so ji pravili vsi sorodniki in znanci na naših krajih, se je rodila točno tistega dne, ko je Clara Zetkin na 2. mednarodni konferenci socialističnih žena v København predlagala ustanovitev mednarodnega dneva žena, ki so ga od naslednjega leta praznovali ob različnih datumih, dokler se praznovanje ni ustalilo na njen rojstni dan. Izhajala je iz zanimive družine predvojnih komunistov, v kateri so bili štirje od šestih otrok politični aktivisti (prim. geslo v Primorskem slovenskem biografiskem leksikonu). Njen oče Valentijn Ušaj si je z odpavnino cesarsko kraljevega finančnega stražnika zgradil hišo pri Gorici na Pristavi (pod hribom Rafut), ki je bila porušena med prvo svetovno vojno, ko so postali begunci. Bili so ena redkih družin, ki si je za pribrežališče izbrala Italijo, ker je oče pravilno presodil, da bo tam bolje, ker je na njeni strani »Amerika«. Res so se Ušajevi v Toskani izognili najhujšemu pomanjkanju, toda dom je bil podprt in prihranki, ki jih je oče skril doma, da ga v begunstvu ne bi oropali, so izginili. Začeti je bilo treba na novo. Sposobnost tretzne politične preseje in navorost pri materialnem premoženju, enako kot pri Poldi.

V obnovljeni hiši so njeni brati, ki so se vključili v komunistično partijo Italije, imeli ilegalno tiskarno, v kateri so poleg propagandnega gradiva razmnožili tudi nekaj številk partiskega glasila Delo. Ciklostilni stroj in tiskarski material so skrivali v podu, kar je bilo tako mojstrsko zamaskirano, da ga nobena policijska preiskava ni našla in ga danes hrani Goriški muzej. Skrivališče v njihovi hiši, na kateri je danes spominska plošča, je pripravil in zamaskiral njen brat Darko Ušaj, ki ga je kot mladeniča zadel kap, a so ga iz postelje odnesli v zapor. Po obsodbi pred posebnim sodiščem je bil v zaporu s kasnejšim predsednikom italijanske republike Sandrom Pertinijem, ki ga je še ob uradnem obisku Jugoslavije v osmedsetih letih hotel ponovno srečati in ga odlikoval. Druga dva brata (Venč in Ciril Ušaj) sta se kot komunista usposabljala v Sovjetski zvezzi, delovala po vsej Evropi, eden je postal španski borec, oba nosilca spomenice NOB. Z brati je enakovredno sodelovali tudi Polda, ki je bila prvič zaprtă že leta 1927, toda le redko se je omenjal njen delež. Vedno je bila v senci in njen prispevek bolj ali manj prezrt, kar jo je spremljalo vse življenje.

Vsa družina Ušajevih je bila z zadolženimi starši vred odvisna od delavske plaze starejšega brata Maksia, saj se je najstarejša sestra Milka kmalu poročila in bila prisiljena z družino emigrirati v Jugoslavijo. Tako se je med gospodarsko krizo konec dvajsetih let morala tudi Polda kot večina deklet zaposlit v podgorški tekstilni tovarni, a je zaradi fašističnega preganjanja ostala brez dela in je moralna tudi ona emigrirati v Jugoslavijo, kjer je zbolela za tuberkulozo.

Ko je v letu 1930 policija odkrila dobrošen del komunističnih aktivistov v Ljubljani, je bila tudi ona aretirana in odgnana na sojenje v Beograd. Na tamkajšnji postaji so ljudje kričali na vkljenjene: »Evo jih lobove, uhapsili su jih!« Takrat je v besu ogorčena previpa hrup s krikom: »Mi smo komunisti!« in skušala povedati, da se borojo za njihovo boljše življenje, vendar je sredi šestojanuarske diktature tvegal, da zapecati svojo usodo, saj so na člane prepo-

Na fotografiji desno pogled na Pristavo s samostanom Kostanjevica in Škabrijelom v ozadju; spodaj Polda ob svoji stoletnici, desno spodaj spominska plošča na hiši Ušajevih v Pristavi

ARHIV

vedane komunistične stranke čakali zapori v Bileći, Petrovaradinski trdnjavci, Sremski Mitrovici ... Na sojenju ji je bil dodeljen dober odvetnik, tako da se je rešila zapora, a obtičala je v Beogradu. Preživjala se je kot delavka v Beograjski trikotažni tovarni Šumadija, leta 1935 pa je uspela odpotovati v Pariz, kjer je opravljala različne partijske naloge njen življenjski sopotnik Stane (uradno Stanislav) Vilhar, sin kromberškega učitelja, ki je moral emigrirati še preden je maturiral (prim. geslo v Enciklopediji Slovenije).

Vilhar je imel pomembne funkcije v mednarodnem delavskem gibanju in bil celo delegat na 7. kongresu kominterne v Moskvi (1935). Deloval je v različnih državah, najdlje v Parizu, dokler se ni priključil španskim borcem, tako da se zaradi ujetništva ni mogel vrniti domov, pač pa se je priključil v francosko odporniško gibanje kljub težki poškodbji očesa. Vanj se je Polda zaljubila že, ko je hodil k njim na Rafut na sestanke z njениmi brati in urejal partijsko glasilo Delo. V Parizu se je tudi sama vključila v delavsko gibanje, družine pa si nista ustvarila, ker je bilo treba vse sile žrtvovati delavskemu gibanju, družina in otroci pa bi načravili aktiviste ranljive. Vrstile so se stavke, demonstracije, propaganda, obveščanje, osveščanje, organiziranje ... Sodelovala je s številnimi zanimimi komunisti, med drugim s Prežihovim Vorancem, ki je skrbel tudi za »rdečo pomoč« mednarodnim brigadam španskih borcev, ob reorganizaciji Komunistične partije Jugoslavije, pa je bil resna alternativa Titu za prevzem vodstva. Hitro se je naučila francoščine in se vživelala v velemestno življenje, čeprav je bila večkrat lačna, nekajkrat zaprta, sodelovala na demonstracijah, skrbela za obveščanje itd. V tistih letih, ko je v Parizu opravljala ilegalne naloge za komunistično partijo in internacionalo, se je preživljala z različnimi deli, npr. kot likarica v pralnici, zbolela pa je tudi za tifusom, ki ga je čudežno preživel.

Ob izbruhu druge svetovne vojne so jo kot italijansko državljanke spret zaprli, vtaknili v taborišče in nato repatriirali v Ita-

lijo, kjer je pod strogim policijskim nadzorstvom skrbela za brata Darka, sto procentnega invalida, ki je po zaporu pristal v konfinaciji. Kasneje je bila kot bolničarka v angleški bolnišnici v Bariju, nato pa ji je uspelo, da je prišla v Zadar in Trst ter se priključila sanitetni enoti IX. korpusa NOV. Po osvoboditvi je cele dneve in noči delala v partijski organizaciji v okupacijski coni A.

Ko se je nekako dalo potovati, je januarja 1946. kljub bolezni odšla v Pariz, kjer je med vojno ostal Stane Vilhar, ki je tedaj že delal za jugoslovansko ambasado. Takrat sta se končno poročila z izpostojenimi prstani in namesto na poročno potovanje šla s službenim avtomobilom na premierno filmsko predstavo. Čeprav je bila takrat v Parizu le dobro leto, je imela možnost ali dolžnost, da se je po opravljenih gospodinjskih delih včasih vključila v mondeno življenje mednarodne diplomacije, saj je bilo dogajanje ob mirovni konferenci napeto in polno vsemogočih kombinacij. Bila je dovolj sposobna, da je preskočila družbenne pregrade med sloji, iz katerih je izvirala, si še bolj razširila obzorje, privzela uglaljeno vedenje, postala pa je tudi odlična kuharica in ohranila praktične spremnosti, ki jih je od nje zahtevalo vsakdanje življenje s svojimi banalnimi tegobami.

Spomladi 1947. je bil mož premeščen na delovno mesto strokovnega sodelavca zunanjega ministrstva v Beograd, kjer so bile potrebne njegove mednarodne izkušnje, obvladjanje sedmih tujih jezikov, poglobljeno politično znanje, poznavanje mednarodnih gospodarskih tokov in neverjetno splošna razgledanost, s katero je lahko pariral vsakemu sogoverniku, čeprav ni imel niti mature. Bil pa je tudi dovolj spreten, da se je izognil pastem med napetim dogajanjem tako imenovanega informbiroja, čeprav so vsi poznali njegovo prorusko usmerjenost.

Polda se zaradi šibkega zdravja in tudi moževe izpostavljenosti ni več zaposlila in je sprejela vlogo, da je živila v Stanetovi senci. Kot prostovoljka je delala v različnih organizacijah, vključila pa se je tudi v udarneško delo, kasneje tudi v organe Sociali-

di marsikaj žrtvovala, ni nikoli terjala kakšnih privilegijev, čeprav so mnogi znanci in tovariši bogato unovčili svoje sodelovanje. Pravila je, da ji ni nihče nič obljudil, ko se je odločala, da se posveti borbi za pravico ureditev sveta. Tudi ko se je odločila, da zaprosi za pokojnino, ji je bilo težko, pretehatla pa je okoliščina, da so pokojninsko dobro priznali celo »farškim kuharcam«, kot je pravila. Kasneje je še težje pristala, da so sorodniki v Kopru, predvsem svak Lojze Vilhar, oddali vlogo za italijansko pokojnino po pokojnem možu, do katere je bil upravičen po meddržavnem sporazumu kot političen preganjanec in čeprav je bila to v bistvu simbolična oddolžitev za poniranja in storjenje krvic, ki so zaznamovalo njuno življenje. In potem je večino denarja, ki je prejela za leta neizplačanih penzij, anonimno poklonila Onkološkemu inštitutu, in inkubator v Otoški kliniki v Ljubljani in za Bolnišnico za invalidno mladino v Stari Gori. To so bili konkretni zneski, ki so verjetno presegli vrednost stanovanjske hiše.

Znala pa je pomagati tudi znancem in sorodnikom in ni bilo redko, da si novice o sorodnikih z Goriškega ali Koprskega zvedel pri njej v Ljubljani in ne doma. Tista leta, ki jih je zaznamovalo pomanjkanje in se je potovalo v Ljubljano celo večnost, so bili deležni njenega gostoljubja vsi, ki so imeli opravke v prestolnici, se združili v osrednji bolnišnici ali pa študirali. In študenti smo pri njej veliko pridobili. Po eni strani sem v njeni kuhinji okusil stvari, o katerih se mi takrat še sanjalo ni, opilil sem svoje obnašanje, predvsem pa vpijal številne zanimive informacije v neškoničnih pogovorih, ki so me bogatili in tudi motivirali pri samovzgoji. Pri njej je še pečenje kostanja postalo doživetje zaradi klepeta in številnih anekdot, s katerimi sta pospremila vsako druženje pri mizi. In postregla je s francoskimi ali srbskimi siri, majonezo je napravila mimogrede in jo ponudila z listom solate, našla sta avocado, ko niti kuhanji niso vedeli, kaj je to, ob stegnu jančka se je v pečici pekel tudi krompir, testenine za juho je vedno napravila sama, flambirare »crepes susette« niso bile izjemna, pice je pekla preden so nastale picerije ... Znala sta ceniti tudi preproste stvari, ki so pri njej postale dobrine. Ob njihovem francoskem oknu je Polda gojila izbrane cvetlice. Pri njej sem prvič videl evforijo in hibiskus, voščenko, stefani, kolanholje, kraljico noči in druge kaktuse. Razveselila pa sta se vsakega cveta in novega poganjka. Iskriva sta bila celo pri imenovanju njenega psička Fička, saj marsikdo ni bil pozoren na veliko začetnico in je misli, da sta kupila takrat najbolj razširjen avtomobil, ki sta si ga lahko privočila šele čez kakšno desetletje. Koliko skrbi temu kužku je namnila Polda.

V petdesetih letih so ob eni izmed reorganizacij moža premestili v Ljubljano, kjer je postal redaktor zunanjepolitičnega uredništva Radia Slovenija. Tu je lahko še bolj širil svojo razgledanost in se poglabljal v najbolj aktualne probleme, saj je imel dostop do številnih mednarodnih virov. Ustvaril si je bogato knjižnico in obsežno dokumentacijo, ki jo je po njegovem smrti podarila Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru, ki jo je dolga leta vodil njegov brat, po katerem je poimenovan. Sodeloval je seveda tudi z najvišjimi funkcionarji in opravljal številne dolžnosti, vendar sta s Poldo oblikovala pristne prijateljske vezi predvsem s predvojnimi aktivisti, kakršni so bili Dušan Kermrauner, Dragotin Gustinčič, France Klopčič ali pa s takšnimi strokovnjaki, kot je bil Robert Neubauer, ki ima prvenstvene zasluge, da je tuberkulozo pri nas izginila, ali Nada Kraigher, ki je pomembna za razvoj zaščite avtorskih pravic pri nas. Stane Vilhar je imel odgovorno in izpostavljeno delovno mesto, vendar sta se dolga leta stiskala v majhni garsonjeri na Zaloški cesti v Mostah, ker naj bi bili vsi drugi v večji stanovanjski stiski kot onadv. Znala sta izkoristiti vsak centimeter prostora in napraviti načrte za zložljive postelje, ki sta jih vsak večer stegnila, a če je kdo zbolel, se ni dalo premikati. Na koncu se je le sprla z momem in ostro nastopila, da sta prišla do dvosobnega stanovanja v stolpnici na Strelški ulici, kjer sta ostala, dokler ni ovdovela.

V njenem domu na Strelški so se vrstili obiski in pletli neverjetno zanimivi pogovori o najrazličnejših vprašanjih in pojavih. Čeprav je bila pogosto v senci moža, se je Polda vključevala v debate in bila s svojimi mnenji enakovreden sogovernik tudi gostom z neprimerljivo višjo formalno izobrazbo, ki jim je prizanašala s pikrimi komentarji njihovih spornih stališč in pomajkljivih argumentov. Še ostrejša je bila pri presoji moralne podobe njihovih značajev. Marsikdaj je bila v tej svoji strogosti naporna, še večkrat pa bolestno občutljiva. Toda to je izhajalo iz njene odkritosti in neposrednosti, ki ni prenesla ovinkarjenja in vlijadne hinavščine. Njen mož je večkrat rekel, da se obnaša kot tisti, ki na ulici vpraša grbavca, ali ve, da ima grbo.

Izstopala je tudi njena skromnost. Kljub zaslugam, ki jih je za delavsko gibanje nedvomno imela in je v teh borbah tu-

IZPOSOJENA REPORTAŽA

»Če izgubimo jezik, izgubimo vse!« Se Kurdom vendarle jasnijo obzorja?

Pisatelj Yvo Fitzherbert, ki živi v Istanbulu, je na splettem portalu Contributoria objavil aktualno reportažo o Kurdih, ki jo v celoti povzemamo.

Za Kurde, ki jih meje Turčije, Irana, Iraka in Sirije umečno ločujejo, je bil boj za jezik od nekdaj temeljno vprašanje. Jezik je bil vedno bistveno sredstvo za ohranjanje kulture, sredstvo medsebojnega občevanja ljudi. V Turčiji, kjer so pritisni na Kurde najmočnejši, je agresija največja in kurdščina je za mnoge pozabljeni jezik. Jezik preteklosti. »Če izgubimo svoj jezik, izgubimo vse. Turščina temelji na povsem drugačnem načinu razmišljanja kot kurdščina,« mi je povedal kurdska prijatelj, Ridvan po imenu. »Če je ne poznamo, bomo assimilirani in bistvo te assimilacije ni v vprašanju, kaj razmišljamo, ampak v vprašanju, kako razmišljamo.«

V kavarnici v Diyarbakirju srečam mladega kurdskega študenta Firata. Ne obvlada svojega maternega jezika. »Sram me je zaradi tega,« pravi. »Ko sem bil prostovoljec na meji v Kobaniju, me je neki otrok vprašal, kako sem lahko Kurd, če ne poznam kurdskega jezika. Počutil sem se tujec.« Za otroka sta jezik in identiteta tesno povezana, ne ločljiva zveza. In, kot je povedal Firat, otrok ima prav: »neznanje kurdščine kaže, da sem v veliki meri assimiliran, kar pomeni, da je v meni manj Kurda.«

Jezik podzemlja

Kurdščina je že dolga leta prepopovedana. Pisanje in raba kurmanjija, glavnega narečja kurdščine, je bila strogo prepovedana v letu 1924 in vsakomur, ki je kršil ta zakon, so naložili globko. Zato je bila kurdščina potisnjena v zasebnost, govorili so jo samo doma, v varnem okolju, kjer jih ni nihče nadzroval. Številnim otrokom, ki so odšli zjutraj zdoma in so morali v šoli uporabljati samo turščino, je odleglo, ko so se zvezcer vrnili v kurdsко okolje. Turščino so potrebovali za življenje v javnosti, kurdščina pa je ohranila vlogo občevalnega jezika v domačem krogu, ker je bil dom območje, ki ga država ni dosegla.

»V preteklosti smo doma govorili kurdščino, ker starši turščine niso poznali,« pojasnjuje Ziya. »Sedaj pa se stvari spreminjajo. Sedanja generacija Kurдов je zrasla v turškem izobraževalnem sistemu; ti ljudje tudi doma govorijo turško.« Zakaj pa ne uporabljajo kurdščine? Naravni medgeneracijski prenos jezika je ogrožen, ker je raven turščine bistveno višja od ravni kurdščine. Celo kurmanji, ki ga govorijo v družinah, je manj poznani od turščine, ker ni bilo nikoli nobenega izobraževanja v tem jeziku. »Ko sem odrasla, smo v naši vasi v kurdščini uporabljali le kakih 300 ali 400 besed, kolikor smo jih pač potrebovali,« pojasnjuje Ahmet, kurdska študent. »Sedaj imam za seboj 15 let turškega izobraževanja. Kaj mislite, kateri jezik govorim bolje?«

Vse od leta 1924 oblasti v Ankari zavračajo zahteve po priznanju kurdskega jezika in celo ločene kurdske etničnosti. Njihov cilj je popolna assimilacija Kurдов, torej prevzem turške identitete in turška država to počenja tako, da zanika obstoj kurdskega naroda, ki ga obravnava kot nekakšne »gorske Turke«, ki so izgubili (turški) jezik zaradi nedostopnosti gora. »Učili so nas, naj o svoji kurdski kulturi razmišljamo kot o znaku pomanjkanja civilizacije,« opozarja kurdska aktivist Mehmet. »Če želimo oditi kamorkoli v tej državi, moramo prevzeti turško identitet. Govo-

riti kurdsko je znak nazadnjaštva, zaošlosti.« Represija kurdskega jezika s strani turške države je ključni element asimilacije kurdske kulture in njene vključevanja v turško družbo, torej ustanavljanja homogene enojezične identitete. »Kaj pa nam ostane, če izgubimo jezik?«, se sprašuje Mehmet.

»Ali se lahko že imamo za Kurde, če govorimo samo turščino?«

Celo v Diyarbakirju, stari utrdbi, ki je z dvema milijonom prebivalcev, med temi tudi veliko beguncem, največje kurdsko naselje na svetu, je pogovorni jezik na ulicah turščina. »Žalostna stvarnost Diyarbakirja je, da je bila asimilacijska politika, osredotočena na zatiranje kurdskega jezika, uspešna. S

so odprli leta 2010 in njegov namen je izobraževanje kurdskega učiteljev za srednje šole. Kurdsko gibanje v Turčiji je dolga leta zahtevalo tak program. Šlo je za eno ključnih zahtev, ki jo je zdaj, kot kaže, vlada sprejela, ker je ocenila, da gre za nujen ukrep za uspešnost mirovnega procesa v regiji.

Od leta 2010, ko so začeli s tem izobraževanjem, je program zabeležil velik uspeh: doslej je na njem diplomiralo več kot 1.000 študentov, ki zdaj se stavljajo skupino izobraženih kurdskega učiteljev, ki čakajo na dodelitev šolam, v katerih bi lahko poučevali. Zelo splošnimi voditelj tega univerzitetnega oddelka Kadri Yıldırım je eden prvih profesorjev kurdščine v Turčiji. Ker priha-

gladovno stavkati 18 diplomancev. »Protestirali smo, ker vlada ni izpolnila obljube in ni zagotovila šol, na katerih bi lahko poučevali kurdščino,« je to pobudo utemeljil Omer Oncel, eden izmed stavkajočih. Po osmih dnevih gladovne stavke je vlada popustila in tem 18 učiteljem zagotovila zaposlitev v šolah. To so prvi kurdski učitelji zaposleni v turških državnih šolah.

Čeprav so zaposlitev 18 učiteljev pozdravili kot prelomnico v kurdskem izobraževanju, so začele kritike kar deževati. Namestnik direktorja kurdskega program na univerzi Mikail Bulbul je tako ocenil, da »zaposlitev 18 učiteljev ni velik dosežek, če pomislimo, da jih več kot 1.000 še čaka na zaposlitev; resno

ževali v turščini in ko so vezi nekoliko popustile so se izpopolnili v kurdskem inštitutu Kurdi-Der. Učitelj Seymus opisuje poučevanje kurdščine kot uresničitev sanj. Kongres demokratične družbe DTK, ki je sodeloval pri zagotovitvi sredstev za te šole, načrtuje odprtje novih šol. »Gre šele za pilotski projekt; če bo uspešen, bomo program širili na celotnem ozemlju Turčije, na katerež živijo Kurdi,« pojasnjuje predstavnik komisije za jezik na inštitutu. »Doseči moramo stanje, da se bodo lahko vsi kurdski otroci izobraževali v kurdščini.«

Policija je takoj po odprtju v septembrovem želela zapreti šolo Ferzad Kemanger, vendar se je takoj umaknila in

Učenci v šoli Ferzad Kemanger

turščino se srečujem na vsakem vogalu,« razlagajo mladi kurdski pisatelj Omer Faruk Baran. »Prvo, na kar pomislim, ko se zjutraj zbudim, je, ali bom danes razmišjal v kurdščini ali v turščini.«

Klub vsemu temu je bilo mogoče v zadnjem desetletju zabeležiti nekaj izboljšav. Kurdonove arretirajo več, če v javnosti govorijo kurmanji. Obstajajo kurdski časopisi, kurdske knjigarnice, celo kurdski televizijski kanal. Zakaj Ankara popušča? Številni Kurdi s prstom kažejo na kurdsko delavsko stranko PKK in na oboroženo odporniško gibanje, katerega upor proti zatiralni politiki države je prisilil turško vlado k iskanju drugačnih rešitev. Drugi so bolj cincinci. Leta 2001 je po dveh desetletjih državljanske vojne prišla na oblast stranka pravice in razvoja AKP. Njena voditelja, Recep Tayyip Erdogan in Abdullah Gul sta v kurdskem prebivalstvu videli nov potencial in sta takoj začela s kampanjo na jugovzhodu države. Poudarjala sta vlogo duničkega islama kot vezi med Kurdi in Turki, istočasno pa omilila omejitve v zvezi z državljanskimi pravicami Kurдов in rabo kurmanjija. Od volitev leta 2007 AKP prejema tretjino kurdskega glasov in resno ogroža največjo kurdsko stranko, levo usmerjeno DBP.

Univerza Mardin Artuklu

Nova liberalna politika ankarske vlade je kurdščini omogočila manjši napredok. Delovati je začelo kar nekaj institucij, ki se ukvarjajo s promocijo kurdskega jezika. Med temi je tudi univerza Martin Artuklu. Na oddelku za življenske jezike poučujejo kurdski jezik in slovenski jezik v lancku podiplomskega študija. Program

ja iz verskih krogov in ni neposredno povezan s kurdskim gibanjem, je Kadri idealna izbira za versko usmerjeno stranko AKP, ki ni hotela zaposliti človeka, ki bi bil vključen v kurdsko politiko.

Odnosi univerzitetnega oddelka pa so se ogladili, ko je bil konec novembra Kadri skupaj z vsemi 78 zaposlenimi arretiran pod obtožbo korupcije. Pet dni je preživel v priporu na policijski postaji. Kasneje je povedal, da so ga glede na finančno korupcijo spraševali samo o taksi za sprejemne izprite v višini 50 turških lir. »Skratka, vlada je pač iskala izgovor, da me je lahko aretirala. Nobenega dvoma ni, da so me na policijsko postajo odpeljali iz političnih razlogov,« je dejal po izpustitvi. »Želeli so diskreditirati ime našega instituta, ker jim ne godi naša uspešnost.« Kadri je pritisk občutil že dolgo. Prepričan je, da so mu sledili. »V nekaj zadnjih letih so mojemu šoferju naročili, naj poroča, s kom se srečujem. Iskali so izgovor, da me aretirajo.

Po petdnevni pripori so Kadrije izpustili in ga niso obtožili ničesar. Nasili niso niti enega samega razloga, da bi ga lahko odpustili z univerze. Številne študente pa je ta dogodek prizadel in so s težavo nadaljevali z raziskovalnim delom. »Ta oddelok je življenskega pomena za razvoj študija o kurdskem jeziku,« je ocenil Ahmet, podiplomski študent. »nanj gledam kot na neposredno obliko odpora proti ukinjanju pravic Kurдов.«

Gladovna stavka

To gibanje odpora je prišlo v lancu avgusta, ko je na univerzi začelo

se sprašujemo, ali vlada res želi vključiti kurdščino v šolski sistem. Mikail in Kadri sta prepričana, da bo napredok potrebno še veliko boja. Mikail je dodal: »Gladovna stavka je bila uspešna. Niso je hoteli prekiniti, dokler niso bili zaposleni. Prav dejstvo, da so jih v tistih pogojih vendarle zaposlili kaže, da Kurdi ne smejo odnehati.«

Zakaj je vlada nastopila proti univerzi? Mikail ocenjuje, da vlada noči univerzi zagotoviti neodvisnosti. »Želijo, da bi jim bil oddelek in študijski program ideološko blizu, kar pomeni, da bi želeli nadzirati univerzo.« In prav tu je jedro vprašanja: Kadri Yıldırım je bil za ideologe vladne stranke AKP človek, ki se je nekako vključeval v koncept versko-konservativne družbe. Vendar se je Kadri s svojimi sodelavci uprl, ko je podprt študente, ki so z gladovno stavko zahtevali zaposlitev. Jasno je postal, da je AKP pripravljena zagotoviti Kurdom nekaj koncesij, kot na primer ustanovitev univerzitetnega oddelka, ampak strogo s svojimi pogoji.

Šola Ferzad Kemanger

Poučevanja kurdskega jezika pa ne promovira samo univerza Mardin Artuklu. Med ustanovami, ki se s tem vprašanjem aktivno ukvarjajo, je osnovna šola Ferzad Kemanger v Diyarbakirju, ena od treh šol, v katerih so septembra začeli poučevati kurdščino. K temu kurdščine zahaja približno 130 otrok, med katerimi je 50 otrok begrundskih družin iz mesta Kobane.

Šola Ferzad Kemanger ter šoli v mesteh Cizre in Yuksekova predstavljajo nov začetek kurdskega gibanja. Številni učitelji so se za poklic izobra-

dovila nadaljevanje pouka. Kurmanji, ki je bil dolgo zaprt v domovih, je zdaj postal slišen v javnosti. Jezikovna komisija pri ustanovi DTK namerava konec februarja namestiti napise v kurdskej jeziku. Simbolno bodo to naredili 21. februarja, na svetovni dan maternih jezikov. »Vse občinske uslužbence bomo pozvali, naj rabijo kurdščino. Polonice bodo napisane v kurdščini in tudi prometne značke bomo namestili. Naša mesta bodo tako postala zares kurdščina mesta.«

Gre torej za poskus, da bi začeli kurdščino uveljavljati v javnosti. Veliko ljudi je prepričanih, da bo morala vladu na to pristati. Naraščajoče zanimanje in podpora izobraževanju v kurdskej jeziki in podprtje izobraževanja v kurdščini ena izmed obljub vladne, danih v okviru mirovnega procesa. Če bi vladu vztrajala pri svojih poskuših, bi se javno izneverila mirovnemu procesu. Za Kurde pa je sedanje stanje čas dviga samozavesti. Selim Temo, priznani kurdski pisatelj pravi: »Vlada nam je začela dovoljevati, da govorimo v kurdskej, ker ve, da nas ne more vedno zatirati. Zdaj ne bo nič zaustavilo razvoja kurdskega jezika.«

27. februarja pričetek revije Primorska poje 2015 na gradu Dobrovo

Mednarodna revija Primorska poje, ki bo letos posvečena 110. obletnici rojstva Ubalda Vrabca in 70. obletnici konca 2. svetovne vojne, je po več kot štirih desetletjih postala stalen zmenek v letnem koledarju naših zborov. To že 46. srečanje zborov in pevcev je vsakoletni opomnik, ki širšo javnost seznanji s pomenom zborovskega gibanja v naših krajih. Na 30 koncertih bo nastopilo 209 slovenskih zborov iz Slovenije, Italije, Hrvaške in Madžarske, s skupno več kot 4.500 pevci, v Trbižu pa se bosta srečali reviji Koroška in Primorska poje, kjer se bodo pridružili še trije zbori iz Avstrijske Koroške.

Za organizacijo revije so poskrbeli Zveza pevskih zborov Primorske, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete.

POZOR: Prosimo, vse do nastopa boste pozorni na morebitne spremembe programa, do katerih lahko pride iz objektivnih razlogov. Informacije dobite na www.zppz.si

PRIMORSKA
POJE
2015
46 let

Grad Dobrovo Petek, 27. februarja 2015, ob 20. uri

MIVS ANAKROUSIS
ŽeVS BARKOVLJE
MEŠANI CERVENI PEVSKI ZBOR VOLČE
PS TUŠČAK BAČ
ŽeVS ŠMIHEL
MoPZ TABOR LOKEV
DeVs BODEČA NEŽA

Trst, Marijin dom (Ul. Risorta 3) Sobota, 28. februarja 2015, ob 20.30

MePZ GEORGIOS
ŽePZ PRISTAN UNIVERZE ZA 3. ŽIVLJENSKO
OBDOBJE KOPER
PEVCI LJUDSKIH PESMI VAL PIRAN
MoPZ JANEZ SVETOKRIŠKI
MoPZ "KAZIMIR NANUT" KANAL
MePZ MAESTRAL
PORTOROŠKI ZBOR

Branik, Kulturni dom Sobota, 28. februarja 2015, ob 18. uri

ŽeVS ROŽMARINKE DU PIVKA
FANTJE IZ POD GRMADE
MoPZ KRAŠKI DOM
ŽePS STU LEDI
SLPZ DOBERDOB
MePZ SLAVEC SOLKAN
MePZ PLANINSKA ROŽA

Bilje, Dom krajjanov Nedelja, 1. marca 2015, ob 18. uri

MePZ DU POSTOJNA
MoPZO CIRIL KOSMAČ KOPER
MoPZ ŠTMAVER
MePZ ALOJZA KOCJANČIČA
PUČE-KOŠTABONA
ŽePZ PROSEK KONTOVEL
MoPZ IZOLA
MePZ COMINUM

Izola, Kulturni dom Petek, 6. marca 2015, ob 20. uri

PEVKE LJUDSKIH PESMI KD KRAŠKI ŠOPEK
SEŽANA
ŽePZ IVAN GRBEC
MoPZ POBJE
VS LIŠKA DEKLETA
MoPZ POLJUBINJ
MePZ "CANTO ERGO SUM"
MePZ MAČKOLJE

Općine, Cerkev sv. Jerneja ap. Sobota, 7. marca 2015, ob 20.30

ZDRUŽENI ZBOR ZVEZE CERVENIH
PEVSKIH ZBOROV
NAPEV BATUJE
MePZ ANTON MARTIN SLOMŠEK,
SLOVENSKI DOM ZAGREB
MEŠANI CERVENI PEVSKI ZBOR SV. JERNEJ,
OPĆINE

KOMORNI ZBOR GRGAR, NOVA GORICA
MoPZ PROVOX

Dolenja Trebuša, Kulturni dom Nedelja, 8. marca 2015, ob 18. uri

FANTJE S'POD VELBA
MePZ ZDRAVKO MUNIH MOST NA SOČI
DeVS PRIMORSKO
VS ŠUMLJAK
ŽePZ MIREN OREHOVLJE
MoPZ PERGULA, SVETI PETER
NONET PRIMORSKO

Postojna, Kulturni dom Petek, 13. marca 2015, ob 20. uri

VS GOLDINAR
MePZ FAROS
MoPZ LOPAR
MePZ CIRIL SILIČ VRTOJBA
MoPZ VALENTIN VODNIK
MoPZ TRIGLAV TRENTA
VS DORNBERŠKI FANTJE

Knežak, Osnovna šola Toneta Tomšiča Sobota, 14. marca 2015, ob 20. uri

KLAPA PLANTA
KLAPA ŠKVADRA
ŽePZ VOGRINKE
MoPZ RAZPOTJE COL
MePZ IGO GRUDEN
APZ PEDAGOŠKE FAKULTETE UNIVERZE NA
PRIMORSKEM
VOCAL BAČA PODBRDO
PRIMORSKI AKADEMSKI ZBOR
VINKO VODOPIVEC

Gracišče, Kulturni dom Nedelja, 15. marca 2015, ob 17. uri

MePZ DU AVGUST ŠULIGOJ ILIRSKA BISTRICA
ŽENE IZ DORNBERKA
MoPZ VINOGRAD VRTOVIN
ŽePS MARJETICE
MePZ SLOVENEC – SLAVEC
MoPZ PIVKA
MePZ OBALA KOPER

Trbiž, Občinski kulturni center Nedelja, 15. marca 2015, ob 14.30

QUINTETT KARNITZEN / KVINTET KRNIC
ŽePZ PODMELEC
ZDRUŽENI ZBOR NEDIŠKE DOLINE
MePZ PD SELE
MePZ SENOŽEČE
MoPZ VALENTIN POLANŠEK
MePZ JACOBUS GALLUS

Štandrež, Cerkev sv. Andreja Petek, 20. marca 2015, ob 20.30

IDRIJSKI OKTET
ŽUPNIJSKI ZBOR SV. URBANA GODOVČ
DePZ KRAŠKI SLAVČEK, KRSJE
KOMORNI ZBOR MUSICA VIVA

KOMORNI DEKLİŞKI ZBOR VOX ILIRICA
ŽeVS VIKRA
MePZ POSTOJNA

Jasen, Vaški dom Sobota, 21. marca 2015, ob 20. uri

KVINTET ANIKE
ŽENSKA CERVENA PEVSKA SKUPINA ZGONIK
OKTET SOTOČJE
ŽePZ »JUSTIN KOGO« DOLENJA TREBUŠA
LOVSKI PEVSKI ZBOR DEKANI
VS LIJAK – VOGRSKO
MoPZ TABOR – OPĆINE

Vrtovin, Osnovna šola Sobota, 21. marca 2015, ob 20. uri

KD ŽEPZ ROŽE NOVA GORICA
ŽePZ SPODNJA IDRJIA
MePZ HALIAETUM SKUPNOSTI ITALIJANOV
P. BESENIGHI DEGLI UGHI
ŽePZ »PREŠERNOVKE« ŠIBENIK
VS SRAKA
MePZ RDEČA ZVEZDA
TPPP PINKO TOMAŽIČ

Hrpelje, Kulturni dom Nedelja, 22. marca 2015, ob 17. uri

MePZ VARDA
ZDRUŽENI MePZ REPENTABOR
VS DREŽNICA
MePZ DU IDRJIA
ŽeVS UNICA
MoPZ LIPA RAVNICA
MePZ KOŠANA

Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž Nedelja, 22. marca 2015, ob 17. uri

ŽENSKI CERVENI PEVSKI ZBOR ROJAN
PEVCI LJUDSKIH PESMI KD BORJAČ
ŽeVS DEKLETA S ŠKOFIJ
MoPZ LIJAK 1883 VOGRSKO
MoPZ KRAS OPATJE SELO
ŽePZ PREM
MoPZ STANE MALIČ OPĆINE

Škofije, Kulturni dom Petek, 27. marca 2015, ob 20. uri

MePZ RUPA-PEČ
ZBOR IGRALSKIE SKUPINE DREŽNICA
VS VANDA KRIŽAJ
VS CHORUS '97 MIREN
MoPZ GOLOBAR
MePZ SVETA LUCIJA
KOMORNI ZBOR IPAVSKA

Podnanos, Kulturni dom Sobota, 28. marca 2015, ob 20. uri

KRAŠKA KЛАPA SEŽANA
MoVS LIPA
KOMORNI PEVSKI ZBOR ZVEZE SLOVENCEV
MONOŠTER
MoPZ SKALA
MePZ TABOR KALC 1869 KNEŽAK
PEVSKA SKUPINA "KANTADOERE"
MePZ LIPA BAZOVICA

Pivka, Avla osnovne šole Pivka Nedelja, 29. marca 2015, ob 17. uri

MePZ DU CERKNO
MePZ NAŠE VASI
OKTET ROŽMARIN
ŽePZ KUD IRIS BUKOVO
MePZ KLASJE BUKOVICA-VOLČJA DRAGA
BARDSKI OKTET
VS ART VOCALIS
KOMORNI ZBOR ISKRA BOVEC

Sovodnje ob Soči, KD Jožef Češčut Nedelja, 29. marca 2015, ob 18.30

VS GRLICA
MoPZ VESNA
ŽePZ VEČERNICA
OKTET PR'FARCI
MoPZ ANTON KLANČIČ MIREN

Idrija, Osnovna šola Sobota, 11. aprila 2015, ob 20. uri

MePZ ŽAGA
MePZ KPD "BAZOVICA" – REKA, HRVAŠKA
KD MEPZ BRNISTRA
ŽeVS TAMARISKA
MePZ FRAN VENTURINI

MoPZ KROMBERŠKI VODOPIVCI
ŽeVS KORALA KOPER

Portorož, Avditorij Nedelja, 12. aprila 2015, ob 17. uri

STARŠI ENSEMBLE
MoPZ SVETI ŠTEFAN
ŽePZ CERKLANKE
MePZ SEŽANA
LOVSKI PEVSKI ZBOR ZLATOROG VIPAVA
MePZ VRTOJBA
MePZ DIVAČA

Cerkno, Osnovna šola

Nedelja, 12. aprila 2015, ob 17. uri

MoPZ FANTJE S'POD KARLOVICE
PS HRUŠIŠKI FANTI
MoPZ MIRKO FILEJ GORICA
MePZ MIRKO ŠPACAPAN PODGORA
MePZ ŠTANDREŽ
KLAPA SEMIKANTA
MoPZ VASILIJ MIRK

Zgonik, Športno kulturni center

Nedelja, 12. aprila 2015, ob 17. uri

MoPZ ŠEMPETER
MePZ TONČKA ČOK
ŽePZ IVAN RIJAVEC ČRNİ VRH NAD IDRJO
MoPZ FRAN VENTURINI
ŽeVS JEZERO DOBERDOB
MoPZ FRANC ZGONIK BRANIK
MePZ PRIMORJE AJDOVŠČINA
QUERCUS QUINTET

Šempas, Kulturni dom

Sobota, 18. aprila 2015, ob 20. uri

MoPZ DRAGOTIN KETTE ILIRSKA BISTRICA
ŽePS KALINA
LOVSKI OKTET JAVORNIKI
ŽePZ SANJE NOVA GORICA
MoPZ JEZERO DOBERDOB
ŽePZ KORTE
KD MEpz STANKO PREML PODNANOS

Boljuneč, Občinsko gledališče

Sobota, 18. aprila 2015, ob 18.00

ŽePZ ROŽA PORTOROŽA
MePZ DURI COL
MePZ TRIGLAV SPLIT
MoPZ DU JAGODJE
ŽePZ ŽAREK
MePZ JOŽE SREBRNIČ DESKLE
ŽeVS VINIKA

Štorje, Kulturni dom

Nedelja, 19. aprila 2015, ob 17. uri

ŽePZ SINJI GALEB DU IZOLA
FANTJE POD LATNIKOM
VS UBELJSKO
MoPZ LIG
DeVS MAVRICA
MoPZ SREČKO KUMAR
MePZ LIPA ŠEMPAS

Zavarh, Cerkev sv. Florijana

Nedelja, 26. aprila 2015, ob 15.30

MePZ ENCIJAN, PULJ
CERVENI MEpz ZVON
MePZ LOJZE BRATUŽ
MePZ DR. FRANČIŠEK LAMPE
MePZ OBALCA KOPER
MePZ F.B.SEDEJ
MePZ HRAST

Trenta, Info središče TNP Dom Trenta

Nedelja, 26. aprila 2015, ob 17. uri

KOŠANSKI OKTET
VS SLAVNA
MOPZ SLAVNIK
KOMORNI ZBOR PLEJADE
MOVS ZGUN
ŽEV DANICA
PEVSKA SKUPINA STUDENEC PIVKA

Gropada, KD Skala

Nedelja, 26.aprila 2015, ob 17. uri

SKUPINA LJUDSKIH PEVK KD MANDRAČ KOPER
VS GLAS
MEPZ SKALA-SLOVAN
SLOVENSKI ZBOR ZAGREB
PEVSKO DRUŠTVO BORI POSTOJNA –
OKTET BORI
MEPZ ADRIATIC HRVATINI

Zgodovinski pregled

Propad treh cesarstev (Avstro-Ogrske, Nemčije in Rusije) ob koncu prve svetovne vojne je pomembno preoblikoval evropsko geopolitiko in spremenil razmerja moči. Mirovna konferenca je razkosala ozemlja v Podonavju in na Balkanu. To je seveda tudi močno zaznamovalo zgodovinske družine, ki so prebivale na ozemlju habsburškega imperija, saj so s propadom monarhije zaradi političnih pritiskov novih gospodarjev morali predstavniki teh rodin odditi v druge dežele.

Če se ozremo na povojna dogajanja v Trstu, nam podatki iz leta 1921, ki jih je pripravil Karl Schiffer dokazujejo, da se je iz Trsta izselilo preko deset tisoč nemških govorčih Avstrijev, ki so pred prihodom Italije predstavljali eno izmed tržaških etničnih skupnosti, Slovenci pa so se v mestu zmanjšali za dvajset odstotkov. Del te zgodbe je tudi tirolska družina von Firmian, katere predstavniki so bili skozi vrsto stoletij povezani in navezani s slovenskimi in hrvaškimi deželami: na Štajerskem, in deželi kranjski v Istri in na Primorskem.

Da bi bolje razumeli zgodovino te rodbine, o kateri prve podatke dobimo že leta 933 po K.r., sem strnil majhen del pomembnih dogodkov družine Firmian.

Rodbina Firmian

Kot že omenjeno rodbina Firmian izhaja iz kraja Formigar, kasneje Sigmundskron, pri Bocnu na Južnem Tirolskem, kjer še danes ponosno stoji na griču utrjen grad, ki nosi ime po tej rod-

bini. Utrdba, ki so jo v latinščini rekli "Formicaria" izhaja iz rimskega obdobja in je ena izmed največjih in starinskih utrdil v deželi. Grofovska rodbina Firmian je že od samega začetka upravljala za območje Bocna namestniške funkcije v imenu cesarja. Velja omeniti, da so predstavniki te rovine poleg cesarja Rudolfa IV. Avstrijskega tudi podpisniki pomembne listine iz leta 1363, ki je določala prostovoljno priključitev tirolske grofije habsburškim vojvodom.

Leta 1470 je Nikolaus Firmian prodal staro družinsko utrbo Firmian pri Bocnu nadvojvodi Sigmundu in preselil družinski sedež v bližino mesta Trento, v kraj Deutschmetz (v italijanski Mezzocorona, Mezzotedesco ali Mezzolombardo), kjer je grof Nikolaus Firmian dal zgraditi novo, varnejšo utrdbo in grad. Firmianovi so tedaj upravljali sodno oblast za tisti okraj, in to vse do leta 1824. Grad je še danes last in sedež družine Firmian.

Velja omeniti, da je Firmianova rodbina dala tudi nekaj cerkevnih dostojanstvenikov. Med kardinali in škofi izstopa Leopold Anton von Firmian (1679 - 1744), ki je bil poleg drugega ljubljanski, mariborski in graški škof ter nadškof knezoškofije Salzburg. Slednji je poznan tudi zaradi izgona nad dvajset tisoč pripadnikov salzburške protestantske verske skupnosti, ki je pred-

PLEMIŠKA DRUŽINA, KI JE BILA ŽIVLJENJSKO POVEZ

Zgodba rodbine von Firmian od Tirolske preko Dunaja do Amerike

MARKO MANIN

Na fotografiji levo
Georg von Firmian
na svojem
dunajskem domu
ob genealoškem
drevesu svoje
družine; desno v
družinskem arhivu
na Dunaju

stavlja znaten del mestne ekonomske moči. Nepremišljeno dejanje je povzročilo opazno ekonomsko krizo.

Firmianovi in W.A. Mozart

Med obdobjem vladanja cesarice Marije Terezije, ko je Avstrija osvojila italijanske dežele, točneje Lombardijo in Benečijo, je Karl Jožef Firmian postal pooblaščeni minister in generalni guverner avstrijske Lombardije s sedežem v Milanu. Prav ta plemiška rodbina je mecenško podprtla mladega virtuoza Wolfganga Amadeusa Mozarta in mu omogočila veliko število koncertov v Italiji. Wolfgang Amadeus Mozart je tudi v "starejši" dobi ostal zvest pripadnikom družine Firmian, ki so glasbenika med vsem obdobjem ustvarjanja ščitili in ga priporočili na razne pomembne evropske dvorce. Zanimivo je tudi to, da so zgodovinarji že leta 1964 odkrili da je že vsem poznana slika iz čoko-

ladnih pralin "Mozartkugeln" in uradna Mozartova slika iz salzburške glasbene akademije Mozarteum, na kateri je upodobljen mladi W.A. Mozart ob fortepijanu netočna, saj ne prikazuje Mozarta ampak grofa Karla von Firmiana v starosti petih let. Poleg Mozarta so Firmianovi bili podporniki skladatelja Franca Jožefa Haydna. O mecenški dejavnosti te družine pričajo številna pisma obeh zgoraj navedenih avtorjev.

Salzburški škof Leopold Anton von Firmian

Na fotografijah zgoraj in spodaj bojna ladja Prinz Eugen, ki ji je med prvo svetovno vojno povez

Johann Nepomuk Firmian

Med sodobnejše predstavljajočim se obdobjem spada Johann Nepomuck, ki se je rodil v roščku. Že kot otrok je pokazal močno interesovanje v znanosti, tako se je po dokončani gimnaziji vpisal na pomorsko akademijo na Reki. Po letu 1884 odplul z drugimi mornarji na svojo prvo mornarčno plovbo, ki je štartala v Pulju in potekala do Indije, s povratkom po Subkontinentu. Vendar pa je bil v letu 1890 izvoljen za kraljevsko admiralitetno postavo na ladju "Viribus Unitis" Montecuccoli, ki je imenovan za generalnega poveljnika na morju. Na tej ladji je bil tudi kraljica Viktorija povabljena na svoje poslovne potovanje v Indijo.

Obdobje prve svetovne vojne

Grof Johann ali tudi Hannibal je bil v letu 1914 izvoljen za obveznega vojnega mornarca in opravil svoje dolge vojne obveznosti na ladjah "Viribus Unitis" in "Montecuccoli". Po koncu vojne je bil imenovan za generalnega poveljnika na ladjah "Eugen" in "Prinz Eugen". Vendar pa je bil v letu 1918 izvoljen za obveznega vojnega mornarca in opravil svoje dolge vojne obveznosti na ladjah "Eugen" in "Prinz Eugen". Vendar pa je bil v letu 1918 izvoljen za obveznega vojnega mornarca in opravil svoje dolge vojne obveznosti na ladjah "Eugen" in "Prinz Eugen".

ZANA S SLOVENSKIMI IN HRVAŠKIMI DEŽELAMI

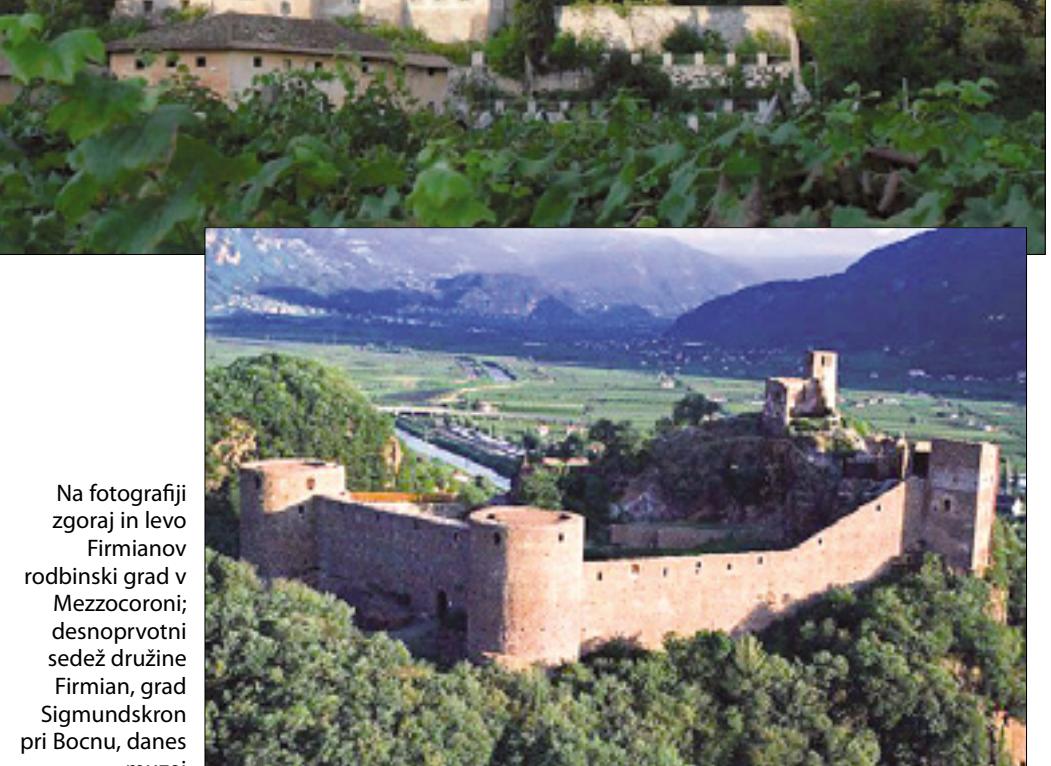
Von Firmian Trsta do Dunaja

k

niko rodbine Firmian zagotovo je leta 1864 rodil na Južnem Tirolu zanimanje za ladje in pomorske vojne. V Bocnu vpisal na cesarsko in opravljeni gimnaziji je oktobra 1883. Nastopil in nadaljevala v smeri Avstrijskem prekopu. Zanimiv je postopek, ki ga je počel na ladji "Donau" v Londonu in končal v Buckingham Palace.

Tovne vojne

nes, kot so mu pravili, je pri avstrijski vojni zelo uspešno kariero in z ladjo največje Avstro-ogrsko vojne ladjami, je leta 1911 Johann von Firmian postal veljnik vojne ladje "SMS Prinz Eugen". Tedaj je Johann von Firmian postal vojnik in napora shujšal 5 kilogramov. Lajna "S.M.S. Prinz Eugen" je bila v rodbini "Maschinenfabrik Strudhoff" v Bocnu. Njena tonča je znašala 20.300 ton, dolžina 110 m, širina 27 metrov in pogonski motorji 18.387 kW; posadka je štela od 300 do 350 članov. Na protiletalski topovi kalibra 305 mm.

Na fotografiji zgoraj in levo
Firmianov rodbinski grad v Mezzocorona; desnopravni sedež družine Firmian, grad Sigmundskron pri Bocnu, danes muzej

Nedaleč od Trsta je bil Johann von Firmian v letih 1915-1917 v službi na ladji "S.M.S. Prinz Eugen".

Desno Johann von Firmian (tretji z desne) s svojimi podoficirji; zgoraj njegova oficirska sablja

bilo nikjer. Da je Firmian dobil nekaj živeža za družino, je hodil k kmetom in v zameno za kak del družinskega poročnega plananja dobil nekaj hrane.

V Gmundenu, se je leta 1921 rodil tudi njegov najmlajši sin Georg, ki je danes načelnik rodbine.

Z namenom, da bi družina Firmian izboljšala slabo življensko stanje, se je leta 1925 preselila k sorodnikom na slovensko Štajersko v Žalec pri Celju, kjer so stanovali na posestvu Pleona. Mali Georg Firmian se je kot otrok naučil tudi slovenščine in se še dobro spominja strica, ki je imel hmeljarno.

Po desetletnem bivanju na Štajerskem se je družina Firmian preselila v domači grad Mezzocorona na Južnem Tirolskem.

Zanimiv je dogodek, o katerem mi je pripovedoval, da so moralni v obdobju fašizma ob sobotah vsi mladeniči hoditi na vajo »balillov«. On se tega seveda ni veselil in ob sobotah ga ni bilo nikoli doma. Župan Mezzocorone je bil zaradi tega zelo ogromen.

čen in ga je parkrat opomnil, nato mu je odredil nekaj dni zaporne kazni. Mladi Georg se je moral nato zglasiti na občini, kjer je moral prestati kazeno. Ko je prišel pred vrata zapora, mu je stražar v veliki zadregi reklo "Con permesso sior conte, la me scusi se la sero dentro".

Georg Von Firmian

Georg je nato odrasel pri slovenski noni v Trstu, ki je stanovala v palači na Jožefinskem trgu (danes piazza Venezia). Njegova teta po materini strani je bila soproga priznanega odvetnika Mandiča.

Mladi grof Firmian je gimnazijo dokončal v Gorici in študij nadaljeval na univerzi v Bolzoni. Vedno se je rad vračal v Trst, kjer je obiskoval sorodnike in gojil lepe spomine na otroštvo.

Po dolgoletnem uspešnem vodenju družinskega podjetja na Dunaju se je upokojil in se predal preučevanju zgodovine sla-

mm so se premikali avtomatično na električni pogon, kar je bilo za tiste čase res prava inovacija.

Johann Firmian je ostal na poveljstvu Prinza Eugena skozi vso prvo svetovno vojno vse do leta 1917, dokler ga niso imenovali za kontraadmiraleta. Njegov sin Georg se še danes spominja kako mu je oče pripovedoval, da je en dan po vstopu Italije v vojno leta 1915 z ladjo "S.M.S. Prinz Eugen" odplul iz Pulja do Ancone, kjer je dobil ukaz, naj s topovi razstreljijo tračnice italijanskih železnic in mostove, da bi tako upočasnili prehod italijanskih vojakov in njihovega orožja proti cesarstvu. Operacija avstroogrške mornarice se je začela pri Benetkah in nadaljevala do Taranta.

Dva meseca pred zaključkom svetovne vojne je Firmian zaprosil za upokojitev. S tragičnim zaključkom vojne je tako izgubil veliko prijateljev, njegovo mornarico in veliko imetij.

Z družino in ostalimi bivšimi avstroogrškimi oficirji se je preselil v Gmunden (Zgornja Avstrija).

Odhod na Štajersko

Začelo se je obdobje velike povojne revščine; Avstrija je bila kot poraženka vojne je v zelo hudi ekonomski stiski. Hrane ni

vne rodbine Firmian. Napisal je kar nekaj zanimivih zgodovinskih knjig in uredil obsežen dnevnik potovanja okrog sveta svojega očeta.

Pripovedoval mi je, da že mlad začel s pregledovanjem očetovega arhiva in postopoma zbral in uredil celoten rodbinski arhiv.

Grof Firmian živi na Dunaju in pri častitljivi starosti 95 let mu energije in volje do življenga in znanja še vedno zadostuje. Odlično obvlada nemščino, francoščino, italijanščino, angleščino, in srbohrvaščino. Njegove pripovedi kažejo na to, da je znal tudi kot otrok pozorno opazovati in poslušati pripovedi, ki mu jih je pripovedoval oče, ki je umrl v 88. letu starosti. Njegovo današnje poslanstvo pa je usmerjeno k mladim generacijam rodbine Firmian, ki je razpršena širok po svetu, saj jim želi dati navodih o pomenu zgodovinskega spomina in o koreninah njihovega družinskega izvora.

GORICA-DOBERDOB - Vpisi za šolsko leto 2015/2016

Na slovenskih nižjih šolah brez pretresov

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici in na nižji srednji šoli v Doberdobu so tudi letos zadovoljni. Podatki o vpisih za novo šolsko leto namreč potrjujejo njuno privlačnost, saj sta tudi letos prepričali veliko večino staršev, ki imajo sinove in hčerke v petih razredih slovenskih osnovnih šol. Goriška in doberdobska nižja srednja šola bosta v prihodnjem šolskem letu skupno šteli enako število učencev kot letos, in sicer 307, v prvih razredih obeh šol pa bosta - vsaj po včerašnjih podatkih, ki se lahko do septembra še spremenijo - le dva učenca manj.

Prve razrede Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom iz Gorice bo v prihodnjem letu obiskovalo 67 otrok, medtem ko jih je letos skupno 71, šola pa bo štela 200 učencev, kar je trinajst več kot danes. »Tudi v novem šolskem letu bomo imeli tri prve razrede. Iz petih razredov našega ravnateljstva, ki jih skupno obiskuje 59 učencev, se je drugam vpisalo le osem otrok, šolo Trinko pa bodo obiskovali tudi en učenec iz Slovenije in petnajst učencev z doberdobskega ravnateljstva,« je povedala ravnateljica Elizabeta Kovic, po kateri se bo goriško ravnateljstvo letos soočilo z novostjo: »Družine nekaterih učencev, ki naj bi pri nas obiskovati nižjo ali osnovno šolo, so se odločile drugače. Otreke bodo starši šolali na domu, kar je po zakonu možno že več let, za naše ravnateljstvo pa je to novost, na katero se moramo primerno pripraviti, saj bodo ti učenci ob koncu šolskega leta morali opraviti izpit pri nas.«

Nad številom vpisov se ne pritožujejo niti na doberdobskem ravnateljstvu, kjer bodo v dveh prvih razredih nižje srednje šole imeli 36 »novincev«, torej dva več kot letos. »Skupno

število učencev na šoli bo sicer upadel s 120 na 107, kar pa je posledica tega, da imamo letos kar 47 tretješolcev, ki odhajajo na višjo srednjo šolo,« je pojasnila ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček. Pete razrede osnovnih šol doberdobskega ravnateljstva obiskeje letos 60 otrok, 24 izmed njih pa svoje šolske poti ne bo nadaljevalo v Doberdobu. Večina izmed teh otrok se je vpisala na šolo Trinko, kar je značilno predvsem za otroke iz sovodenjske občine, tri na slovensko nižjo šolo v Nabrežino, šest pa na italijansko šolo. (Ale)

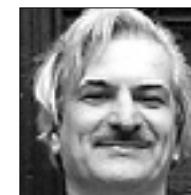
NEW YORK - Smrt Williama Klingerja še vedno ovita v skrivnost

Morilec spreminja zgodbo

Ameriški dnevnik The New York Times je v petek objavil daljši članek o umoru zgodovinarja Williama Klingerja. V njem je nekaj novih podrobnosti, okoliščine nasilne smrti 42-letnika iz Gradišča pa ostajajo še vedno nejasne. Njegov morilec Alexander Bonich je novinarju, ki ga je obiskal v zaporu v Brooklynu, postregel z drugačno zgodbo od tiste, ki jo je pred dvema tednoma povedal newyorškim policistom: zgodovinarja naj bi 31. januarja ubil, da bi pred njim ubranil sebe in druge ljudi. Za nekoga, ki je obtožen tako hudega kaznivega dejanja, taka izjava ni nenavadna, New York Times pa je objavil tudi Bonichevo novo razlagovo vzrokov, ki naj bi Klingerjeva pripeljala čez lužo. Njegove trditve Klingerjeva družina odločna zavrača.

»Medtem ko so se domeneve o motivu umora množile - vključno s tistimi, ki so namigovala na skrivnostno zaroto, povezano s Klingerjevimi zgodovinskimi študijami o jugoslovenskem voditelju Josipu Brozu Titu - so detektivi začeli verjeti, da je bil pravi izvor usodnega spora goljufija. Ampak, kot pri skoraj vsakem umoru, kjer se obtoženi sklicuje na samoobrambo, obstaja tudi v tem primeru konkurenčna razloga dogodkov, vključno s tem, kar je Klingerjeva pripeljalo v ZDA in vzrokom, zaradi katerega je Bonich tistega januarskega popoldneva sprožil pištolo,« piše New York Times. V pogovoru z novinarjem Bonich ni omenil spodeljelih nepremičniških poslov, o katerih je govoril s policiisti. Za časopis je izjavil, da od Klingerja ni prejel denarja. V morilčevi novi različici dogodkov naj bi Klinger »doživiljal krizo srednjih let«. V ZDA, je dejal Bonich, je prišel, da bi srečal neko žensko. Po Bonichevih besedah naj bi Klinger nameral celo zapustiti svojo družino. Njegovi načrti pa so se izjavili, je dejal morilec. Ko sta se 31. januarja sprehajala po parku Astoria, naj bi bil Klinger vzne-

mirjen in zmeden. Prijatelja naj bi prosil, naj mu pomaga ostati v ZDA. Klinger je po Bonichevih besedah prinesel s seboj revolver iz 40. let, grozil naj bi, da bo z njim »ranil veliko ljudi«, zato naj bi mu ga Bonich iztrgal z rok. Nato naj bi se Klinger zasukal, kot da bi hotel nekaj zagrabiti. Bonich pa naj bi ga iz strahu ustrelil. Zbal naj bi se, da bi lahko imel Klinger pri sebi še drugo orožje in da bi lahko koga ubil. »Moja dolžnost je bila, da mu to preprečim,« je teatralično dejal Bonich.

ALEXANDER BONICH

preiskeuje, z njima pa je William nameraval kupiti Bonichevo stanovanje. 68.000 evrov je res nizka cena, Bonich pa ga je prepričal, da zadošča za nakup. Ogoljufal ga je. William mu je zaupal kot bratu, on pa ga je zavedel. Tudi to me boli,« je povedala Boscarolova.

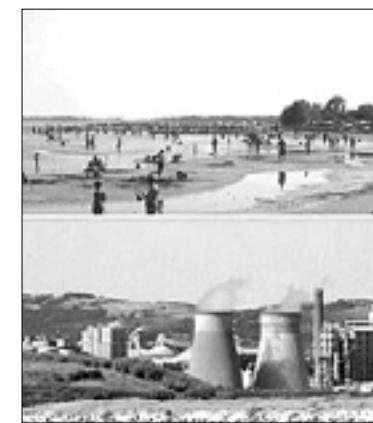
Kdo pa je skrivnostna ženska, katere im je po petkovi objavi na spletni strani New York Timesa kmalu izginilo iz članka? »Gre za zgodovinarjo, Williamovo kolegico, ki je prav tako kot on preuceloval zgodovino Istre in Balkana. Normalno je, da sta bila v stiku. Ta ženska pa živi v nekem drugem mestu v ZDA: če bi William res hotel k njej, bi to tudi storil, v resnici pa je šel k Bonichu. On skuša zdaj izboljšati svoj po-

ložaj: gre za labilno, a zelo spretno osebo,« je zaključila Francesca Boscarol.

Da Klingerju ni bilo vseeno za svojo ženo in sinova, izhaja iz pisma, ki sta ga Boscarolovi poslala Peggy in Mijo Mirković. Po prihodu v ZDA je Klinger, ki se ga spominjata kot »čudovitega gosta«, nekaj dni preživel na njunem domu v New Jerseyu (Mirković je v sorodstvu z Denisom Kuljšem, s katerim je Klinger napisal knjigo o Titu). »Ko je William prišel k nama domov, je najprej povlekel iz kovčka tri steklenice odličnega italijanskega vina. Dobro je bil informiran o tem, kar bi mojega moža osrečilo. Nato je povlekel ven še tvoje fotografije in fotografije družine. To mu je bilo v veselje in ponos,« piše v pismu. (Ale)

TRŽIČ - Radijska oddaja Caterpillar

Marina Julia v izboru za najgršo plažo v Italiji

Marina Julia in Rosignano Solvay

Marina Julia se je uvrstila v finalni del spletne ankete, s katero radijska oddaja Caterpillar izbira najgršo plažo v Italiji. Njena tekemica je plaža v kraju Rosignano Solvay pri Livornu, kjer je pesek bele barve zradi sosednje tovarne, v kateri proizvajajo bikarbonat. Trenutno je v prednosti Marina Julia, vendar sta na spletni strani fotografij obeh plaž obrnjeni, tako da marsikdo glasuje za tržiško plažo, čeprav misli, da gre za tisto pri Livornu. Zvezzi z anketo se je nabralo tudi cel kup komentarjev; eni opozarjajo, da je Marina Julia v bližini ladjevnic in termoelektrarne ter da je pred leti skupina THC posvetila pesem La Pantigana, drugi poudarjajo, da

Niz pobud kljub negotovosti

Inštitut za raziskovanje medvojne in povojne preteklosti Leopoldo Gasparini iz Gradišča je v sicer negotovih okoliščinah v polnem delovnem in predstavitevem naletu. Upati je, da bo dejavnost dovolj odmevna in bodo v deželnini upravi prisluhnili pozivom, ki prihajajo za njegovo preživetje v obliki obnove prepotrebni prispevkov za tekoče stroške in založniško dejavnost. Tu je niz pobud, ki jih ponuja raznimi krajem v Posočju in v spodnji Furlaniji. V četrtek, 26. februarja, ob 20. uri bodo v Rudi predstavili dvojezično knjigo o furlanskem bolničarju, ki se je vključil v Goriško vojno območje in deloval v okviru OF. Avtor je Giuseppe Venica, prevajalec pa Aldo Rupel. 28. februarja ob 18.15 bosta v galeriji sodobne umetnosti v Tržiču Boris in Metka Gombac predstavila knjigo »Za domaćim dvoriščem« v italijanski inačici. V četrtek, 12. marca, bodo isto knjigo predstavili - zraven bo tudi direktor inštituta Gasparini Dario Matiussi - v goriški Attemsovi palači, medtem ko bo 14. marca v kraju San Giorgio di Nogaro predstavitev obogatena z razstavo »Ko je umrl moj oče«. (ar)

Sporočilo za izletnike PD

Prijavljeni na potovanji za Severno Poljsko in Korzikso so naprošeni, da poravnajo drugi obrok izleta direktno pri potovovalni agenciji Aurora v Ulici Milano v Trstu ali pa z nakazilom na bančni račun agencije. Znesek za drugi obrok je isti kot za prvi. Za informacije tel. 040-631300.

Expomego še danes

Na goriškem sejmišču je še danes na ogled sejem Expomego. Obiskati ga je mogoče od 10. do 20. ure, paviljon D je odprt do 22. ure. Vstop je prost.

Donizettijeva komična opera

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorišči bo jutri ob 20.45 Donizettijeva opera »Il campanello dello speziale«, uprizorilajo bosta orkester Opera Giocosa del Friuli Venezia Giulia in skupina I giocosi di Trieste. Koncert prireja združenje Rodolfo Lipizer.

Srečanjem z Belcijem

Na sedežu Forumu v Ulici Ascoli v Gorišči bo v torek, 24. februarja, ob 18. uri srečanje z deželnim tajnikom CGIL Franc-com Belcijem. Srečanje prireja Forum in Kulturni dom.

Zeleni v Moraru

Zeleni iz goriške pokrajine se bodo danes ob 10.30 sestali na občnem zboru na kmetiji La Privanda v Moraru.

TRŽIČ - Odprtje razstave in dogodek v gledališču

Praznik za Britannio

Danes jo bodo v ladjedelnici slovesno predali angleškemu ladjarju P&O

Odprtje razstave v Tržiču

FOTO O.T.

V Tržiču bodo danes predali angleškemu ladjarju P&O Cruises potniško ladjo Britannia, ki so jo v ladjedelnici Fincantieri začeli graditi leta 2012. Da bi proslavili nov podvig tržiških ladjedelnarjev, so včeraj v mestu priredili dogodek Welcome Britannia. Dopolne so v palači na Trgu Sant'Ambrogio odprli razstavo s štiridesetimi maketami ladij, ki so jih v preteklosti zgradili v tržiški ladjedelnici. Na ogled so postavili tudi več dokumentov in fotografij, večji del gradiva je dal na razpolago združenje Aldebaran iz Trsta, ki od leta 1951 raziskuje zgodovino ladjedelnikega koncerna Fincantieri. Na odprtju razstave je spregovorila županja Silvia Altran. »Upam, da se z razstavo začenja novo obdobje vedrješih odnosov med ladjedelnico in mestom,« je opozorila županja, medtem ko je podžupan Omar Greco poudaril, da želijo prireditev Welcome Britannia v prihodnje nadgraditi z novimi skupnimi pobudami. Pod večer je bila v občinskem gledališču še predstavitev nove velikanke, ki jo je vodil novinar Daniele Benvenuti. V imenu družbe Fincantieri je spregovoril poverjeni upravitelj Giuseppe Bono, navzoče je nagovoril tudi predstavnik družbe Carnival Corporation. Vstopnice za predstavitev so v prejšnjih dneh pošle v trenutku; zaradi velikega zanimanja so za spremljanje dogodka namestili velik ekran na Trgu Republike.

Prijetno je imeti prijatelja!

Kako je lepo, ko lahko stvari počenemo v miru in samoti. Najlepše je, ko se zjutraj zbudimo in pripravimo zajtrk, na mizo postavimo krožnik, skodelico, kosmičke, piškote, čaj ... in nato vse skupaj pospravimo kar sami. Samotarski Medved je tako užival v svojih samotarskih opravilih, da je na vrata obesil napis Ne moti! Obiski prepovedani! in se pripravljal na jutranjo pojedino, ko ga je zmotila Miška in ga prosila za pišket. Kljub vsem Medvedovim poskusom, da bi Miško spodil, se ta ni pustila odgnati. Pravzaprav je Medvedu dokazala, da je prijetno imeti prijatelja, ki pohvali tvoj čaj in piškote. Pripravovalki Stefania Beretta in Ilaria Bergnach sta tako dokazali otrokom, da so še najboljši piškoti manj sladki, če jih grizemo sami in tudi najboljši čaj bolje teče po grlu v družbi prijateljev. Otroci bodo lahko v družbi pripravovalke Martine Šolc naslednjo pravljico z naslovom *Pravljica sočata* poslušali jutri, 23. februarja, ob 18. uri. (tp)

Razigrani pingvini pustne skupine kulturnega društva Briski grič so v torek popoldne igrično zaplesali po števerjanskih vaških zaselkih in prinesli s seboj prav posebno pustno vzdušje. Nasmejanih maškar so se tudi letos Števerjanci ze-

lo veselili in jih toplo sprejeli v svoje domove. Da bi se simbolično zahvalili mnogim domaćinom za obilno pogostitev z okusnimi pustnimi dobrotami, so nam poslali v objavo fotografski utriček iz torkovega koledovanja po vasi.

Znižali tarife za uporabo Verdija

Goriška občinska uprava je odobrila nov pravilnik za uporabo gledališča Verdija, ki po novem omogoča najem velike dvorane brez galerije, kar znatno zniža ceno. Združenja bodo odslej plačevala 500 evrov za najem dvorane za predstavitev knjig, srečanja, modne revije, koncerte klasične glasbe, predavanja in podobne prireditve, medtem ko bodo gospodarski operaterji morali zanje odštetiti 1000 evrov. Nove cene bodo veljale za osrednji del dvorane s 414 mesti in za oder z dvema mikrofonoma in s standardnim ozvočenjem; za dvorano vključno z galerijo velja cena 3800 evrov, saj so zaradi večjega števila gledalcev stroški za varnost večji. Občina bo za posamezne prireditve krila 30 odstotkov najemnine v primeru, da bodo najemniki združenja, medtem ko bo pomoč 15-odstotna v primeru gospodarskih operaterjev.

Enisa Bulkić v Kulturnem domu

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 11. uri gostja tradicionalnih srečanj z avtorji bosanske pisateljice Enisa Bulkić iz Mostarja. Na srečanju bo predstavila svoje zadnje knjižno delo Cosmopolit@n.

slovenski raziskovalni institut
istituto sloveno di ricerche
slovene research institute

FURLANI IN SLOVENCI SREČANJE MED SKUPNOSTMA

Četrtek, 26. februar 2015, ob 15. uri

Dvorana Pokrajinskega sveta
Korzo Italija 55, Gorica

PROGRAM / PROGRAM

15.00 - 15.30: POZDRAVNI NAGOVORI
SALUTS DI BENVIGNUT

15.30 - 17.00: PRVI DEL / PRIME SESSION

Moderatorka: Adriana Janežič, Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) in Furlansko filološko združenje (SFF)
Coordinamento di Adriana Janežič, Società Filologiche Furlane (SFF) e Istituto Sloveni di Ricerche (SLORI)

• Gian Paolo Gri
Univerza v Vidmu
Universität dal Friül
Etnologija obmejnega prostora
Etnologie di confin

• Neva Makuc
ZRC SAZU, Raziskovalna postaja v Novi Gorici
ZRC SAZU, sede di Gnoeve Gurize
Deželna zavest v obmejnem prostoru
Cussience regional tal spazi di confin

• Branko Marušič
ZRC SAZU, Raziskovalna postaja v Novi Gorici
ZRC SAZU, sede di Gnoeve Gurize
Kaj so Slovenci v 19. stoletju vedeli o Furlanah
Ce che i Slovensi a savevin dai Furlans tal secul XIX
La costruzion di valors economics intune tiere di confin

17.00 - 17.30: ODMOR ZA KAVO / POLSE CAFÈ

17.30 - 19.00: DRUGI DEL / SECONDE SESSION

Moderator: Roberto Dapit, Univerza v Vidmu
Coordinamento di Roberto Dapit, Università dal Friül

• Ana Toroš
Univerza v Novi Gorici
Universität di Gnoeve Gurize
Alojz Gradnik in furlanski svet
Alojz Gradnik e il mont furlan

• Franco Finco
Univerza na Reki
Universität di Flum
Furlani in Slovenci: 15 stoletij jezikovnega stika
Furlans e Slovens: 15 secoli di contatti lenghistics

• Maiko Favaro
Furlansko filološko združenje (SFF)
Società Filologiche Furlane (SFF)
Od furlanskega biografskega leksikona »Nuovo Lirutik« do biobibliografske podatkovne baze »Onomasticon«: primer slovenskih književnikov na Goriškem
Dal Nuovo Lirut al Onomasticon dei Friulani: il cas dai leterats slovens tal Gurizan

• Zaira Vidau
Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI)
Istituto Sloveni di Ricerche (SLORI)
Furlani in Slovenci: sosedje ... prijatelji, ki jih velja spoznati.
Dobre prakse v skupni promociji projekta EDUKA - Vzgajati k različnosti - Educare alla diversità
Furlans e Slovens: vicini... amis di scuverzi. Buius modalitatis di promozion condividisse dal progetto EDUKA - Educā ae diversitatē - Vzgajati k različnosti

19.00 - ZAKLJUČKI / CONCLUSIONS

SODELUJEJO

Pokrajinska konzulta za furlansko skupnost

Pokrajinska konzulta za slovensko jezikovno manjšino

Delovni jeziki: slovenščina, italijanščina in furlanščina
Predvideno je simultano prevajanje.

GORICA - Pod lipami

Poklon Lojzki Bratuž

Ustaljenima prirediteljem srečanjem Pod lipami v goriškem Kulturnem centru se je v četrtek zvečer pridružilo Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm. Skupaj so žeeli posvetiti pogovor, sicer s časovnim zamikom od okrogle obletnice rojstva, večsmerni ustvarjalnosti prof. Lojzke Bratuž, ki ni bila le društvena članica, temveč sedem let tudi njegova predsednica.

Več kot petdeset poslušalcev je pozdravila Franka Žgavec, posebej še sogovernice slavljenke prof. Nevo Zaghet, prof. Olgo Lupinc in prof. Marijo Pirjevec. Predstavila je tudi dva diatonična harmonikarja, Manuela Persoglio in Jureta Bužinela, ki sta s komadom skladatelja Piazzole uvedla poslušanje pogovora.

Začela je prva in našteta vrsto dejavnosti in zadolžitev, ki jih je Bratuževa prevzela ali si jih nadela od poučevanja slovenščine v Gorici in Vidmu, Trstu in Novi Gorici ter igranja na orgle v cerkvi na Travniku do sodelovanja s štiridesetimi gesli v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu in raziskovanja o prisotnosti slovenščine v slovenskih piscev v goriškem prostoru v zadnjih nekaj stoletjih. Dejansko je v daljšem obdobju odpela zastor, ki je prekral pomembno stvarnost, in marsikaj na novo odkritega vedenja je prešlo tudi v kroge večinskega prebivalstva. Odlikovana je bila z nagrado Vstajenje, s slovenskim Redom za zasluge in častnim članstvom Slavističnega društva ter postala je Komendnik italijanske Republike.

Neposreden pogovor je vodila prof. Marija Pirjevec, ki je na začetku segla s spominom na prvo poletno seminarsko srečanje v Ljubljani. Po nekaj letih je sledilo sodelovanje pri stvari berila za dijake. Stiki se niso več prekinili. Sledila ji je pri vseh naknadnih pomembnih izdajah Attemsovih pridig, pregledov goriške slovenske književnosti, goriškega literarnega izročila, Staničeve zapuščine, zapisov italijanskih avtorjev, ki so se spoznali na goriško slovensko stvarnost. Veliko teh vsebin je avtorica odkrila s pregledovanjem dotedaj nepoznanih arhivov; povedala je, da bi bilo vredno nadaljevati z iskanjem in odkrivanjem.

Prof. Olga Lupinc je vmes prebrala odlomke iz obravnavanih besedil

o grofu Attemsu in Valentinu Staniču, slavljenka je dopolnjevala povedano z informacijami in spomini na predstavitve in pisanje. Srečanje je dobilo konotacije literarnega večera z drobci o Pregljiju in kritiko na njegov račun nadškofa Sedeja, s spominom na rimske Campo dei fiori, ki je tesno povezan s Kupljenikovim sežigom in z Rebulo novelistično obravnavo te protestantske osebnosti. Zmanjkala je omemba Andreja Budala iz Štandreža, ki je Kupljenika ovekovečil mnogo prej v samostojnem romanu. Resnično bi bilo vredno slediti vabilu prof. Lojzke Bratuž in poskrbeti za namestitve v Rimu spominske plošče s posvetilom našemu rojaku, ki so ga naistem trgu sežgali na grmadi pet let pred Giordanom Brunom (sic!).

Ob prejemu cvetic in voščilih se je slavljenka z občutkom zahvalila za izkazano pozornost Kulturnemu centru Lojze Bratuž in krožku Anton Gregorčič ter prisotnim znancem in znanjam. (ar)

Poklon Lojzki Bratuž (prva z desne); udeleženci večera (spodaj)

BUMBACA

GORICA - Letališče Čakajo na objavo razpisa ustanove Enac

Vodstvo konzorcija za razvoj goriškega letališča še vedno čaka, da bo ustanova za civilno letalstvo Enac objavila razpis, na podlagi katerega bo izdala koncesijo za upravljanje letališča na Rojah. Predsednik upravnega sveta konzorcija Ariano Medeo nam je v prvih dneh januarja povedal, da naj bi do objave prišlo v drugi polovici prejšnjega meseca, kar pa se ni zgodilo. Kot je Primorski dnevnik že večkrat poročal, se namerava konzorcij na razpis prijaviti, saj bi v primeru pridobitve koncesije lahko začel uresničevati razvojne projekte za letališče, na katerih dela že dve leti. »Razpis še ni objavljen, nekaj pa se le premika. Na spletni strani ustanove Enac piše, da je v teku prošnja za objavo v uradnem listu,« je povedal član upravnega sveta in sovodenjski podžupan Erik Petajan, po katerem se je vodstvo zadnjič sestalo v sredo, posebnih sklepov pa ni sprejelo: »Datum seje je bil že vnaprej določen. Upali smo, da bo razpis do tega dne že objavljen, žal pa smo dočakali le obvestilo o objavi. Dokler nismo besedila, ne moremo konkretno začeti s pripravo naše prijave,« je pojasnil Petajan, po katerem namerava vodstvo konzorcija oblikovati posebno delovno skupino, ki bo načrt sestavila. (Ale)

GORICA - Na občnem zboru Kmečke zveze

Vrsta pomislekov

V svojem poročilu jih je izpostavil potrjeni predsednik Stanko Radikon

Člani goriške Kmečke zveze so se v prejšnjih dneh sestali na rednem občnem zboru, na katerem so izvolili nov glavni svet in izvršni odbor. »Časi, ki jih preživljamo, niso lahi. Družba je v primežu gospodarske stiske, ki jo večji ali manjši meri čutimo vsi. Nam kmetijcem in istočasno pripadnikom manjšinske narodne skupnosti pa se poleg splošnih gospodarskih težav pridružujejo še drugi problemi, ki so specifika našega območja,« je v svojem poročilu poudaril predsednik Stanko Radikon in s tem v zvezi omenil deželnih načrt za podeželski razvoj 2014-2020. »Poudariti moramo, da dežela zamuja za celo leto in še več pri izvajaju programov, saj mora še poslati Evropski uniji celo vrsto pravakov, ki jih komisija zahteva. Iz osnutkov, ki jih je bilo mogoče pregledati, je razvidno, da ne upošteva specifikе Brd glede stavek kmetij, ki jih označujejo razpršenost, razdrobljenost in zahtevni naravni dejavniki. Še vedno se poudarja način »verig« pri investicijah, kar je v naši realnosti težko izvedljivo. Prilagojen je predvsem nižinskim razmeram, kjer so sestava kmetij in naravne danošči veliko ugodnejše kot v Brdih. Kmečka zveza si je po svojih močeh prizadevala, da bi načrt upošteval zna-

čilnosti našega kmetijstva, a je žal naletela na gluha ušesa,« je povedal Radikon in pojasnil, da se Kmečka zveza okvirno strinja s predlogom, da bi poleg sedanjega žaščitenega porekla DOP uvelji deželno poreklo DOP Friuli. »Imamo pa pomisleke glede imena samega. Ne more biti samo Friuli. Tudi ni mogoče, da bi bil donos proizvodnje tak, kakršen je za poreklo IGT. Če je DOP znak kakovosti, potem mora biti donos proizvodnje znatno nižji,« je poudaril Radikon.

»Problem škode po divjadi smo večkrat iznesli na pristojnih forumih, predvsem na pokrajini in deželi. Čeprav smo odločno nastopili pri omenjenih ustanovah in sta obe instituciji obljudili, da se bodo naše ustrezne rešitve za problem, ki ogroža gospodarnost nekaterih kmetij, predvsem vinogradniških, moramo resnici na ljubo poudariti, da nismo zadovoljni z razvojem celotne zadeve. Zato, da zaščitimo interes naših članov, razmišljamo, da s pomočjo vsedržavne konfederacije kmetov CIA vložimo tožbo na pristojno sodišče proti deželi FJK,« je poudaril Radikon in omenil stike, ki jih imajo s kmetijskimi organizacijami v Sloveniji, saj je Kmečka zveza prepričan zagovornik čezmejnega sodelovanja na kmetijskem področju. Že leta si na Kmečki zvezi prizadevalo za povezovanje Brd v skupni prostor. Pred leti so zamenjeli o skupnem briškem prostoru že skušali razviti, vendar takrat zanje še ni bilo dovolj posluha. »Danes bi verjetno naleteli na večje zanimanje za to pobudo, zato jo bomo v prihodnosti spet skušali izvesti,« je poudaril Radikon. Poročilom in razpravi je sledilo glasovanje; na predsedniškem mestu je bil potrenj Stanko Radikon, podpredsednika sta postala Robert Komjanc in Mateja Gravner. Tajnik bo Valter Mikluz, odbornik pa Edi Bukavec; za čezmejno sodelovanje bo odgovoren Silvan Primorsig, dvolastnike bo predstavljal Tereza Mačus. Nov izvršni odbor bo svoje delo opravljalo do leta 2017.

Radikon in Bukavec na občnem zboru

POMNIKI MORIJE - Dolina Gelso

»Tu najde svoj mir pretresena duša«

Mnoge kraške vrtače na doberdobskem in komenskem Krasu skrivajo ostanke, ki jih je na naših tleh pustila poltretje leta dolga morija prve svetovne vojne. Nekatere ostaline po stotih letih še vedno vzbujajo zanimanje in pozornost raziskovalcev, pa tudi nedeljskih izletnikov, ki jih pot zanese na Kras. Te ostaline se kažejo v neštetnih kavernah, rovih in ostankih strelskih in povezovalnih jarkov, v napisih, ki jih bistro oko odkrije na skalah ali betonskih površinah bunkerjev; kažejo pa se tudi v zarjavelih ostankih vojaških menaž, čutaric in druge opreme.

Nad Logem, Veliki hrib, Pečinka, Fajtji hrib so imena, ki bodo za vselej ostala zapisana v knjigah z opisi krvavih bojev izpred stotih let. Zelo dobro nam je te dogodek v številnih knjigah, člankih in drugih zapisih opisal raziskovalec Mitja Juren s Peči. V njegovih knjigah Pozabljeni Kras sem prebral podatek, da se v eni od kraških udružin na vrhu griča Nad Logem nahaja kaverna s portalom iz cementa in zaninim napisom. Do nje pridemo po glavni cesti iz Mirna proti Opatjemu selu. Ko dospe-

Dolina Gelso; kaverna in napis pred njenim vhodom

FOTO VIP

nom obokan vhod v kaverno je precej manjši, kot sva si ga predstavlja, saj v višino meri le dober meter in pol. S tega vidika, pa čeprav z betonskim lepo oblikovanim obokanim portalom, kaverna ni nič posebnega in bi sodila v manj zanimive ostanke vojne. Zanimiv pa je napis nad vhodom, ki pravi »Ivi s'aqueta l'alma sbigottita«, kar bi lahko prevedli »Tukaj najde svoj mir pretresena (ali tudi zmedena) duša«. Avtor napisa, ki v tisti dolini tik za frontno črto deluje nekoliko srhljivo in zlovesče, je verz povzel iz soneta, ki ga je napisal italijanski pesnik Francesco Petrarca (Il Canzoniere - canto CXXIX). V velikem svetovnem spopadu se je bojeval veliko preprostih, neukih in nepismenih

kmetov in delavcev, ki jih je vojna spremila v podivljane zveri; našli pa so se tu di ljudje z visoko izobrazbo, ki bi seveda bolj sodili v kulturne salone meščanskih krogov kot pa v umazane strelske jarke prve svetovne vojne. Tem ljudem gre vse priznanje, da so strahovitim razmeram navkljub pustili na bojišču pečat kulture in izkazovanja lepot. Iz napisa nad vhodom kaverne (zgradili naj bi jo pozno jeseni 1916) lahko sklepamo, da je šlo za zaklonišče, kamor so se zatekali izmučeni in od bojev pretreseni vojaki, da bi tam odpočili telo in dušo. Tam so našli trenutek miru, ki so ga pogrešali le nekaj sto metrov naprej v prvih bojnih položajih, pod stalnim obstrelovanjem, pod dežjem, v

Italijanski vojaki na Krasu ARHIV M. JUREN
mlakah, med kupi mrtvih sovjakov, v hudi kraških burji, lačni in žejni.
Obstaja pa tudi druga verzija, da so kaverne s tem poetičnim napisom zgradiли po vojni, ko so po jarkih in dolinah pobiral okostja padlih vojakov in so jih shranjevali v tem rovu. Od tam so jih potem zmosili v kostnico v Redipulji. (vip)

ŠTANDREŽ - Spomin na Antona Nanuta

Bombardiranje pred 70 leti mu je bilo usodno

Zgodovina nam preprosto pove, kako je bilo v preteklosti, in nam daje krasno priložnost, da o dogodkih premislimo ter se potrudimo, da bi se hu-de stvari ne ponavljale, nikoli več. Žal pa je človek lakomen oblasti in premoči, navezan je na vrednote, ki jih samo on prepoznavata za svoje in tako se bodo morije in vojne v času še dogajale, pri tem pa bo trpelio predvsem cilnilo ljudstvo.

Pred sedemdesetimi leti je dru-ga svetovna vojna, ki je že skoraj izpe-la vse svoje strahote, še vedno morila v gozdovih, na bojiščih, v koncentra-cijskih taboriščih in med civilno družbo. Padale so nemške postojanke dru-ga za drugo in dvignil se je temačni za-stor, ki je skrival nečloveška mučenja in trpljenje množic. Osvobodila so se prva taborišča in nemške sile so se umikale, dokler se niso dokončno predale zaveznikom še maja 1945.

Bilo je februarja meseca, ko so naši kraji še živeli v strahu, a vendarle v upanju, da bo prišlo do osvoboditve. Točno 23. februarja 1945 je bom-bar-diranje zavezniških lovcev, ki so ciljali na vojaške objekte, prizadelo tudi ju-zni del Gorice. Za posledicami takrat-nega bombardiranja je umrl Anton Nanut, ki je bil poznan z vzdevkom Mio; živel je v Štandrežu, Vas št.152, in je takrat imel 56 let. Tega usodne-ga dne je kot vedno z dvanajstletnim sinom Pepijem šel na njivo ob Tržaški ulici, da bi z volovi zoral zemljo in jo pripravil na setev. Zatopljena sta bila v delo, ko so se hrumeče prikazala le-tala; spustila so šrapnelske bombe, oglašil se je tudi mitraljez. Drobec šrap-nela je ranil vola in zadel tudi Antona ter mu razparal trebuh. Z veliko mu-ko se je zatekel v bližnjo kasarno, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Sestnjajstletni sin Herman, ki je delal pri prevoznem podjetju Ribi, se je prav tedaj vračal domov. Na Majni-cah je zamaknjeno gledal letala, ki so se spuščala, pa se spet dvigala. »Na Ro-jcah sem srečal vaščana, ki mi je pove-dal, da je bil oče ranjen. Odhitel sem domov in s kolesom šel pomagat oče-tu. Hudo je bilo, saj ni mogel sesti, zato sem se vrnil po konja in vpregel vo-ziček, s katerim je oče vozil zelenjavno v Trst in Tržič. Kar se je dalo hitro, sem ga odpeljal do bolnice v Ulici Brigata Pavia, kjer sem ga pustil. Naslednjega dne sem mu že v zgodnjih urah pri-nesel močno juho, ga pozdravil in šel

Anton Nanut je umrl za posledicami bombardiranja februarja leta 1945; na fotografiji ga vidimo v avstro-ogrski uniformi med prvo svetovno vojno

na delo. Rane so bile tako hude, da je kmalu zatem izdihnil,« se po sedem-desetih letih spominja Antonov sin Herman in pojasnjuje, da je družini sporočil žalostno novico duhovnik Zaletel. »Naključje je hotelo, da so ne-kaj dni pred očetovo smrtno zajeli tu-di mojega najstarejšega brata Antona, letnik 1912, in ga zaprli v gorški zapor, ker se zaradi snega ni javil z volovi na delo pri nemški organizaciji TODT, ki je skrbela za gradnjo bunkerjev. Prav na dan očetove smrti so Nemci na-meravali brata z drugimi Štandrežci poslati v internacijo v Nemčijo. Tran-sport - štiri avtobuse - so Nemci na-ročili pri podjetju Ribi. Želel sem se posloviti od brata, zato sem se preoblekel v šofersko obleko in se peljal z av-tobusi do Ulice Roma, kjer se je naš vodja oddelka gospod Bardi, ki je zelo dobro obvladal nemščino, srečal z nemškim komandantom, mu obraz-ložil bratovo zgodbo in omenil, da je oče umrl prav na dan transporta. Od tam smo šli do zaporov, nahrbnik sem pustil kar na avtobusu. Iz zapora se je vila dolga vrsta, a med ljudmi ni bilo brata. Povedali so mi, da je stal v vrsti, vendar so ga nenadoma zadržali. Brat se je čez nekaj dni vrnil domov ves ušiv, pretepen in z globokimi ranami na glavi. Povedal je, da se Nemci ni bal, a čnosrajčniki so v njem zbudili globo-ko sovraštvo, ker so ga neusmiljeno za-sliševali in ga kruto mučili,« svojo pri-poved zaključuje Herman Nanut. (np)

SABLICI-ŠTARANCAN - Stara je bila 93 let

Poslovili so se od Gizele Pahor

V torek je v 93. letu starosti umrla Gizela Pahor vd. Legiša. Roje-na je bila 24. maja leta 1922 v Jam-ljah - v družini pri Juhščih, v kateri je bilo šest otrok. V mladih letih je kruh služila z delom pri raznih družinah po vasi, še pred začetkom druge sve-tovne vojne se je poročila s Stanislavom Legišom, ki je bil kmalu zatem vpoklican v italijansko vojsko. Po 8. septembру 1943 se je pridružil par-tizanom, vendar so ga zatem Nemci zajeli in ga poslali v koncentracijsko taborišče Flossenbürg. Po osvobodi-tvi se je en mesec zdravil v Pragi, za-tem se je po enomesečnem potova-nju vrnil domov. Ko je potrkal na domača vrata, ga žena ni prepoznaла. Bil je postaven mož, vendar je imel ta-krat samo 45 kilogramov - kost in ko-za, bi lahko rekli.

Gizeli in Stanislavu se je prvi sin

Dario rodil leta 1944. Po koncu dru-ge svetovne vojne v naših krajih ni bi-lo dela, zato je Stanislav leta 1947 od-šel s trebuhom za kruhom v meste-ce Smedrevska palanka v Srbiji. Po enem mesecu sta se mu pridružila še žena in sin. V Srbiji so ostali eno le-to in se zatem preselili na Reko, kjer se je leta 1949 rodila še hčerka Bruna. Leta 1951 so se vrnili domov in si uredili dom pri Sabličih. Stanislav je umrl leta 1991. V zadnjih letih je Gizela živila v stanovanju v Štarancanu, nazadnje pa pri hčerki - ravno tako v Štarancanu. Umrla je prejšnji torek, pokopali so jo v četrtek na Štarancanskem pokopališču ob prisot-nosti delegacije sekcijske VZPI-ANPI Dol-Jamle. Gizela je bila po znacaju vesela, všeč ji je bilo potovati in ple-sati. Kdor jo je poznal, jo bo hranił v lepem spominu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul.

13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel.

0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio

70, tel. 0481-60395.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRA-

DIŠČU danes, 22. februarja, ob 16. uri

»Rossi come Cappuccetto Rosso«. 5.

marca ob 21. uri »Qualcosa rimane«,

nastopata Monica Guerritore in Lu-

cilla Mininni; informacije po tel.

0481-969753 in na www.artistiasso-

ciatigorizia.it.

GLEDALIŠKA REVJA »A TEATRO

CON L'ARMONIA« ob 16. uri: danes,

22. februarja, v gledališču San Nicolò,

UL. 1. Maggio 84, in Tržiču »Un quar-

to a mezzanotte«, nastopa gledališka

skupina I Zercanome iz Trsta. 1.

marca v župnijskem gledališču Pija X.

v UL. De Amicis 10 v Štarancanu

»Triestin.a.mente«, nastopa gledališka

skupina Compagnia de l'armonia iz

Trsta; več na www.teatroarmonia.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.15 »50 sfumature di grigio« (PM 14).

Dvorana 2: 16.00 »Shaun - Vita da pe-cora«; 17.40 - 19.50 - 22.00 »Bird-man«.

Dvorana 3: 15.30 »Shaun - Vita da pe-cora«; 18.20 - 20.15 - 22.00 »Un pic-cione seduto su un ramo riflette sull'esistenza«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.15 »50 sfumature di grigio« (PM 14).

Dvorana 2: 16.00 - 18.10 - 20.15 - 22.10 »Il settimo figlio«.

Dvorana 3: 15.15 - 17.40 - 20.00 »Selma - La strada per la libertà«; 22.15 »Taken 3 - L'ora della verità«.

Dvorana 4: 15.00 - 17.00 »Shaun - Vi-ta da pecora«; 18.30 - 20.20 - 22.10 »Il seGRETO del suo volto«.

Dvorana 5: 15.00 - 17.15 - 19.30 - 21.40 »Noi e la Giulia«.

DANES V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 17.00 - 20.00 »Minuscule - La valle delle for-miche perdute«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: »Animamente« 17.00 »La felicità porta fortuna« (vstop prost); 19.50 - 22.15 »50 sfu-mature di grigio« (PM 14).

Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Birdman«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 20.40 »La foresta di ghiaccio«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.15 »50 sfumature di grigio« (PM 14).

Dvorana 2: 18.10 - 20.15 - 22.10 »Il

settimo figlio«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 »Selma - La strada per la libertà«; 22.15 »Taken 3 - L'ora della verità«.

Dvorana 4: 17.00 »Shaun - Vita da pe-cora«; 18.30 - 20.20 - 22.10 »Il seGRETO del suo volto«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 20.30 »Storie pazzesche«.

Prispevki

Ob 70-letnici smrti očeta Antona da-ruje sin Herman Nanut 50 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža. V počastitev spomina na Zdenka Vo-griča darujeta prijatelja iz Sovodenj 50 evrov za SPDG.

Razstave

V GORICI:

v Fundaciji Goriške hranilni-ce v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 bodo ob fotografiski razstavi »Oltre lo sguardo - Onstran pogleda« (razstava goriških fotoafrov do izbruhu prve svetovne vojne) danes, 22. februarja, 8. in 23. marca, 12. in 26. aprila ter 10. in 17. maja ob 15. uri potekali brezplačni vodení ogledi razstave v slovenskem jeziku; razsta-vava bo na ogled do 2. junija ob petkih 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost.

V GRADIŠČU:

v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava »Luigi Spazzapan. La collezione Citelli della Fondazione Cassa di Risparmio di Gorizia«; do 15. marca ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtkih in petkih 15.00-19.00. Danes, 22. februarja, ob 16. uri vodení ogled razstave (zaželena je najava); več na www.galleriaspazzapan.it.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM V GORICI

vpisuje v po-poldanske programe za 2. polletje in za š.l. 2015-16. Učencem iz OŠ v Gorici, Štandrežu, Pevmi in Sovodnjah ter SS Trinko ponuja strokovno učno pomoč ter dodatno izobraževanje, brezplačne interesne dejavnosti (ples, glasba, gledališče itd.), prijetno druženje in delo z vrstniki, vsakodnevno varstvo do 18.30, zdravo in svežo prehrano, možnost obiskovanja tečajev Glasbene matice kar v domu, prevoz na športne treninge, sodelovanje na novem mu-zikalnu DD. Več na spletni strani dijak-skidom.it, informacije po tel. 0481-533495; vpis možen do zasedbe mest.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo, da za enodnevni avtobusni iz-let v soboto, 7. marca, bo odhod av-tobusa: Doberdob 7.30, Selce (piceria Al gambero) 7.40, Štivan 8.00, Fer-netiči; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

TABORNIKI RMV vabijo člane na ogled kraških jam. Srednješolci in starejši si bodo ogledali jamo Skilanc v Bazovi-ci; zbirališče danes, 22. februarja, ob 9.30. Dodatne informacije bodo javili vodniki družin.

ESTORIABUS: 28. februarja bo ekskur-zija v Martinščino in na Debelo grižo, poučni izlet se bo zaključil na Bre-stovcu. 18. aprila bo obisk zasebnega muzeja Spomini na Veliko vojno, tako imenovano osamljeno drevo in park Ungaretti v Martinščini. Ob me-dnarodnem festivalu zgodovine v Gorici bodo organizirali tri turistične poti; 22. maja Banjšice, 23. maja Kobarid in 24. maja pogorje Kolovrata in Matajurja. 28. maja bo ekskurzija za šolarje, ki bo-DO obiskali spominski park miru Sabo-tin, Soško fronto, ostanke prve sve-tovne vojne v Gorici, Redipuljo in Martinščino; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Froome prevzel vodstvo

GRANADA - Britanec Chris Froome je zmagovalec četrte etape kolesarske dirke po Andaluziji. Kolesar Skya je v gorski, 202,4 kilometra dolgi etapi za 28 sekund premagal Španca Alberta Contadorja, kar je bilo dovolj, da ga zamenja v skupnem vodstvu. Pred zadnjo etapo ima pred njim dve sekundi prednosti. Tretje mesto je zasedel Froomov moščni kolega Španec Mikel Nieve.

Barcelona praznih rok

BARCELONA - Nogometni Barcelone so prekinili niz enajstih zaporednih zmag v španski ligi in doživeli nepričakovani poraz doma proti Malagi. Edini zadetek je dosegel Juanmi po hudi napaki Dani Alvesa. Zaradi poraza Barcelonu na skupni lestvici ni uspel prehiteti Real Madrida, ki bo igral danes. Malaga je že na prvi tekmi prisilila Barcelono k delitvi točk 0:0. Katalonci so sinoči igrali zelo slabo, gostje pa so se odlično branili in bili nevarni v protinapadu.

ALPSKO SMUČANJE - V Mariboru zmaga Fenningerjeve, Tina Maze odstopila

»Človek dela napake«

MARIBOR - Želja, da bi osvojila dvojček zmag na Zlati lisici, se slovenski smučarki Tini Maze ne bo uresničila. Na tekmi za svetovni pokal v Mariboru se je po dobrem smučanju vse končalo že v prvi vožnji, ko je odstopila dve vratci pred ciljem. Pred 20.000 gledalci je šampionko izdalna prevelika želja, »*a sem le človek, ki dela napake,*« je po odstopu dejala Mazejeva. »*Enostavno sem precenila linijo. Preveč direktno sem šla in mislila, da bo zneslo. Tam sem imela preveliko hitrost in me je odneslo. Sem se že videla v cilju in takoj plačala za to napako. Jutri (Danes op.a.) pa je nov dan in treba je iti naprej,*« je še dodala Mazejeva. To je bil njen šele drugi veleslalomski odstop v zadnjih devetih letih.

Zmagala je svetovna prvakinja Anna Fenninger, ki je s tremi stotinkami prednosti pred Viktorijo Rebensburg vodila že po prvi vožnji. V finalu je Fenningerjeva pri prvem merjenju vmesnega časa zaostajala 31, pri drugem pa 47 stotink sekunde in vse je kazalo, da bi lahko ostala celo brez zmagovalnih stopničk. V zaključni strmini pa si je priborila zmago. Druga je bila Nemka Viktoria Rebensburg, ki je zaostala le za štiri stotinke sekunde, tretja je bila Tina Weirather iz Luksemburga (+0,30).

Z zmago se je Fenningerjeva nevarno približala Tini Maze v skupnem seštevku. Za slovensko šampionko zaostaja le še za 84 točk, na tretjem mestu pa je Shiffrinova, tokrat peta. Za Črnjanko ima 335 točk zaostanka. Fenningerjeva pa je prevzela vodstvo v veleslalskem seštevku.

»Zelo mi je žal, da se mi je to zgodilo na domaći tekmi, tudi zaradi številnih gledalcev,« je bila razočarana Mazejeva, ki bo danes lovila visoko uvrstitev v slalomu. »Veliko bom izgubila tudi v boju za veliki kristalni globus. Potrebno bo ohraniti hladno glavo in delati strokovno naprej. To, da znam smučati, sem dokazala tudi danes (včeraj op.a.). Vse to so sicer porazi, ki so bolče, vendar sem le človek, ki dela napake.« Od ostalih Slovenc se je v drugi spust uvrstila samo Ana Drev, ki je načelo odstopila.

Za više uvrstitev so imele tokrat dobro izhodišče tudi italijanske smučarke, ki pa se na koncu niso prebile na stopničke. Najbljžja je bila Nadia Fanchini (+0,47), Federica Brignone, trejta pa prvi vožnji, je bila osma (+0,89), Irene Curtoni pa 9. (+1,20).

Danes bo v Mariboru na vrsti še slalom: ob 9.45 prva vožnja, druga pa ob 12.45.

Izidi

Izidi: 1. A. Fenninger (Avt) 2:24,50, 2. V. Rebensburg (Nem) +0,04, 3. T. Weirather (Lie) +0,30, 4. N. Fanchini (Ita) +0,47, 5. M. Shiffrin (ZDA) +0,54, 6. K. Zettel (Avt) +0,79, 7. R. Mowinckel (Nor) +0,80, 8. F. Brignone (Ita) +0,89, 9. I. Curtoni (Ita) +1,20, 10. E.M. Brem (Avt) +1,98.

Skupno: 1. T. Maze (Slo) 985, 2. A. Fenninger (Avt) 901, 3. M. Shiffrin (ZDA) 650, 4. L. Vonn (ZDA) 646, 5. V. Rebensburg (Nem) 533.

Anna Fenninger v Mariboru spet odlična

ANS

MOŠKI Na smuku trojno slavje Avstrije

KITZBÜHEL - Avstrijski smučarji Matthias Mayer, Max Franz in Hannes Reichelt so se na novi smukaški progi v Hinterglemmu veselili trojne zmage. Uspeh je obliž na avstrijsko rano z nedavnega svetovnega prvenstva v Beaver Creeku, kjer je bi olimpijski prvak Mayer z 12. mestom najboljši Avstrijec. Nazadnje je bil zmagovalni oder na smukaški tekmi svetovnega pokala povsem avstrijski leta 2006 v nemškem Garisch Partenkirchenu.

Italijani po SP še niso reagirali. Najboljši je bil tokrat Peter Fill na 8. mestu. Med Slovenci je najboljši Klemen Kosi, ki je zaostankom 2,29 sekunde zasedel 23. mesto.

Izidi: 1. M. Mayer (Avt) 1:49,83, 2. M. Franz (Avt) 0,02, 3. H. Reichelt (Avt) 0,21, 4. C. Janka (Svi) 0,47, 5. D. Poisson (Fra) 0,60, 6. V. Kriechmayr (Avt) 0,74, 7. A. Theaux (Fra) 0,75.

Pred bankrotom?

PARMA - Reševanje nogometnega kluba Parme je zdaj v rokah župana Federica Pizzarottija, saj v resnот obljub predsednika Mantentija nihče ne verjame več. Pojavljajo se novi upniki, župan pa skuša doseči na sodišču dogovorjeni stečaj klubu, ki bi društvo omogočil, da vsaj dokonča sezono, kar si zelo želi tudi nogometna zveza. Današnjo tekmo proti Udinešu so že preložili, ker klub ne mora plačevati varnostnikov na tribunah. Ekipa mladincov je včeraj redno igrala, po tekmi pa so moralni pod hladen tuš, ker denarja ni niti za grejte.

ROKOMET - Liga prvakov: Celje Pivovarna Laško - Čehovski medvedi 29:25 (14:15). Celjani so v skupini C osvojili končno peto mesto in se niso prebili v osmino finala.

ODOBOJKA - 1. slovenska ženska liga: Braslovče - Luka Koper 2:3 (20, 18, -18, -14).

VATERPOLO - Moška A2-liga: Pallanuoto TS - Plebiscito PD 15:5.

KOŠARKA - Slovenski pokal, finale: Krka - Zlatorog 77:67 (19:17, 38:39, 52:53). Italijanski pokal, polfinale: Armani Milan - Brindisi 76:65, Sassari - Reggio Emilia 77:65, finale dane sob 19.00 (TV Raisport 2). Ženska A1-liga: Calligaris - Lupari 56:82; ženska A2-liga, za obstanek: Interclub Milje - Salvatore 38:64.

NORDIJSKO SP - Na srednji skakalnici v Falunu se niso izkazali

Polom Slovencev

FALUN - Slovenski smučarski skakalci so na SP v Falunu na srednji skakalnici doživelni pravi polom. Najboljši je bil Peter Prevc (92,0/87,5 m), ki je osvojil 13. mesto. Zmagal je Norvežan Rune Velta (95,5/95,5 m) vsega štirinajstke točke pred Nemcem Severinom Freundom (95,5/96,0 m) in Avstrijem Stefanom Kraftom (95,0/95,0 m). Nejc Dežman (89,5/88,0 m) je bil 20., Jernej Damjan pa 23. (87,5/90,5 m). Jurij Tepeš (83,5 m) je tekmovanje kot 42. končal že v prvi seriji.

Slovenija je bila daleč od ene uvrstiteve do šestega mesta, ki jo je trener Goran Janus postavil kot cilj. Slovenci bodo priložnost zdaj iskali na veliki skakalnici in na ekipni tekmi.

»Ta skakalnica ni dopuščala manjših napak, kaj šele večjih. Mi smo jih delali preveč, rezultat je temu primeren,« je na vprašanje, če je razočaran zaradi neizpolnjenega cilja, odgovoril glavni trener slovenskih skakalcev Goran Janus in nato še na kratko pospremil nastopa Prevca: »Te stvari se pri Petru dogajajo na treningih. Tekme je odsakal, skozi celotno sezono je delal napake. Nič hudega, jutri je nova tekma.«

«Kaj pa vem ... Na nobenem treningu nisem prikazal skoka, da bi lahko bil zadovoljen. Nekako se s skakalnico nisva ujela, kot bi se moralna. Prvi skok je bil še najboljši, ki sem ga tukaj prikazal. Imel sem šesti rezultat. Rekel sem si, da bo treba skočiti na oder. Poizkušal sem

Peter Prevc le trinajsti

ANS

izsiliti rezultat in se ni izšlo,« pa je 13. mesto pokomentiral najboljši slovenski skakalec zadnjih sezon.

Tekma je vnovič nakazala tudi razmerje moči pred ekipno tekmo. Norvežani so imeli med prvimi devetimi tri, Nemci med enajstimi štirimi. Danes bo v Falunu tekma mešanih moško-ženskih ekip, slovenske barve bodo branili Peter Prevc, Nejc Dežman, Špela Rogelj in Maja Vtič. Slovenci bodo v širšem krogu favoritorov za odličje, za katero naj bi se po Janusovih besedah spopadle štiri reprezentance.

Norvežanka in Rus

Norvežanka Therese Johaug je nova svetovna prvakinja v skiatlonu. Pred 45.000 gledalci v Falunu je 26-letna Johaugova na 7,5 km v klasični in prosti tehniki ugnala rojakinja Astrid Jacobsen za 5,7 sekunde,

Švedinja Charlotte Kalla je zaostala še tri desetinke sekunde več. Norvežanka Johaugova, četrtovrščena v tej disciplini na OI v Sočiju, je Norvežki priborila tretjo tekaško zlato na letosnjem SP, sebi pa priporila tretje posamično zlato na svetovnih prvenstvih. Odločitev o medaljah je padla še v sklepnu sprintu. Posebej bučno je občinstvo pospremilo dvoboj za srebro, ki pa je pripadel Norvežanki.

Presenečenje pa je bil slabša uvrstitev Marit Bjoergen, ki je v četrtek dobila sprint in 13. naslov svetovne prvakinje, tokrat pa je bila z zaostankom dobre minute in pol šesta.

Moško tekmo v skiatlonu je v zadnjih metrih dobil Rus Maksim Viležjanin, ki je za 0,4 sekunde ugnal Švicarja Daria Cologno, do brona je pritekel Kanadčan Alex Harvey.

PARASKI Do naslova s smučmi in padalom

ULM - Slovenec Matej Bečan iz Tržiča na Gorenjskem je novi svetovni prvak v paraskiju. Na 15. tovrstnem svetovnem prvenstvu v nemškem Unterammergau je slovenska ekipa, v kateri so bili Matjaž Pristavec, Uroš Ban in Uroš Ule, osvojila bronasto medaljo. V seštevku dveh veleslalskih tekov in sedmih skokov na cilj s padalom je bil Bečan tako kot leta 2005 nepremagljiv. Izredno napeto je bilo tudi v ekipnih bojih, kjer so odkočali zadnji skoki, največji kanček sreče pa so imeli Nemci in se veselili zlata.

Bečan je v posamični konkurenči v enem veleslalskem teknu dosegel najboljši izid, v enem je bil drugi, s skokih na cilj pa peti, kar je na koncu zadostovalo za zmago. Uroš Ban je bil četrti med posamezniki.

KOŠARKA - Državna B-liga

Vodilni Cento za Jadran Franco preprosto premočen

Cento - Jadran Franco 91:64 (22:11, 50:29, 71:48)

Cento: Ikangi 14, Bianchi 14, Di Trani 15, Quarisa 15, Demartini 19, Vitali 13, Pedernini 1, Carretti 0, Cutolo nv, Cavazzoli 0. Trener: Marco Albanesi. Izgubljene žoge: 12, pridobljene: 8; assist 15, skoki: 39 (28 + 11). SON: 14.

Jadran: Ban 9 (2:2, 2:3, 1:3), De Petris 8 (-, 4:8, -), Franco 4 (1:2, -, 1:2), Malalan 3 (-, 0:1, 1:1), D. Batic 20 (1:2, 2:3, 5:9), M. Batic 0 (-, -, -), Ridolfi 2 (2:2, 0:1, 0:2), Moruzzi 7 (2:2, 1:2, 1:3), Diviach 11 (1:1, 5:15, 0:3), Zobec (-, -, -). Trener: Walter Vatovec. Izgubljene žoge: 14, pridobljene: 7; assist 13, skoki: 20 (18 + 2). SON: 24. PON: Ban in Ridolfi.

Tekma med prvo silo in pepelko prvenstva se je zaključila kot po pričakovanju, in sicer z zmago odličnega Centa, ki je na 22 srečanjih doživel le štiri poraze. Jadranovci so bili proti drugemu napadu prvenstva nemočni, kot priča končni izid, domači pa so dokazali, da upravičeno sodijo v sam vrh letstvice. Gostje so sicer tekmo zelo do-

bro začeli in povedli z dvema zaporednima trojkama Daniela Batica in Franca. Nato pa so stopili v ospredje domači, ki so si z razpoloženim Quariso priigrali prednost enajstih točk po zaslugu delnega izida 10:0. Jadranovci so nato veliko grešili tudi v drugi četrtini, kar so odlično izkoristili igralci Centa, ki so pred polčasom podvojili prednost. Na začetku drugega dela srečanja so bili gledalci priča številnim napakam, saj sta obe ekipi veliko grešili v napadu. Dva zaporedna meta za tri točke Demartini in dva koša Ikangija so nato omogočili domačim, da so dosegli na tekmi najvišjo prednost 27 točk. S prostima metoma Ridolfija se je Jadran v zadnjem četrtini še zadnjič približal na 21 točk zaostanka, to pa je bilo tudi vse, saj so bili domači igralci premočni in niso popustili do konca srečanja ter slavili s skoraj tridesetimi točkami prednosti. Naj dodamo, da so domači odigrali odlično srečanje v napadu, saj so z igrišča metali 52%, zadeli pa so osem metov za tri točke iz šestnajstih po-

Daniel Batic je bil najboljši v vrstah Jadranu

FOTODAMJ@N

skusov. Med jadranovci pa se je izkazal Daniel Batic, ki je bil najboljši strelec srečanja z dvajsetimi točkami. O odličnem kolektivu domače ekipe pa priča dejstvo, da je kar šest igralcev doseglo vsaj trinajst točk.

»Nasprotniki so bili premočni. Že v prvi četrtini so nas z visokim ritmom

spravili v težave. Mi smo zaigrali slabo v obrambi, dovolili pa smo jim preveč skokov, saj so jih na tekmi dosegli kar 39, mi pa le 20. V drugem polčasu smo prikazali nekoliko boljšo igro, razlika med ekipama pa je bila več kot očitna,« je tekmo racionalno komentiral Jadranov blagajnik Peter Žerjal. (av)

KOŠARKA - Deželna C-liga

Do konca napeto

Bor osvojil dragoceno zmago proti Cervignanu, slabši Ronchi namučil Breg

Bor Radenska - Cervignano 71:64 (18:12, 35:25, 56:53)
Bor Radenska: Bole 7 (-, 2:3, 1:5), Basile 23 (7:10, 8:14, 0:1), Danev 3 (-, 0:2, 1:3), Scocchi 9 (-, 0:2, 3:5), Bonetta 12 (1:2, 4:7, 1:7), Devčič 2 (-, 1:3, 0:2), Boccia 4 (2:2, 1:2, -), Favretto 4 (-, 2:2, -), Doz 7 (1:2, 3:7, -), Kocijančič nv. Trener: Dean Oberdan; SON: 24; Skoki: 29 (21 v obrambi, 8 v napadu).

Bor Radenska je v dvorani Bojana Pavletiča proti peterki iz Červignana dosegel zlata vredni novi točki. Za zmago so se morali Plavi pošteno potruditi, saj so se gostje po pričakovovanju borili vse do zadnje žoge. Kljub temu, da se nahaja blizu dna lestvice in ima pol manj točk kot Bor, je nameč Cervignano doslej vezikrat izgubil tekmo prav v zadnjih sekundah.

Varovanci trenerja Oberdanna so srečanje pričeli s pravo nogo. Ključ si nočne zmage je bila nedvomno obramba, saj so gostom v prvih 20 minutah prepuстиli le 25 točk. Napad pa tokrat ni deloval brezhibno, predvsem v tretji četrtini, ko so gostitelji nerodno zapravili nekaj protinapadov, kar je omogočilo peterki iz Červignana, da je zaostanek znižala na samih pet točk. V zadnji četrtini se je tako vnel boj za vsako žogo in 17 sekund pred koncem je Bor, po uspešni seriji košev gostov iz razdalje, vodil le za picle 3 točke. Na srečo pa je Basile, ki je bil na koncu s 23 točkami tudi najboljši sterlec srečanja, ohranil mirno kri in uspešno izvedel prosta meta, s tem pa dejansko tudi zapečatil zmago.

Za posmembni točki zaslужijo pohvalo prav do zadnje sekunde in se niso pustili presenetiti od trdoživih gostov. Nocoj smo videli tudi nekaj lepih skupinskih napadov, blokado mladega Daneva, nismo pa še videli Marušiča v Borovem dresu, saj je pred tekmo zbolel za gripo, tako da bo za krstni nastop treba počakati še teden dni. (RAS)

Ronchi - Breg 69:73 (22:16, 40:38, 53:54)

Breg: Mattiassich (-, 0:2, -), M. Grimaldi 10 (1:2, 3:8, 1:2), Pigato 10 (3:4, 2:5, 1:2), Slavec 14 (-, 4:5, 2:8), Kos 6 (1:1, 1:4, 1:5), Coretti n.v., Semec 5 (3:4, 1:2, -), Spigaglia 8 (2:2, 3:7, 0:2), Cigliani 18 (3:5, 6:15, 1:5), Gelleni 2 (-, 1:2, -), trener Krašovec. PON: Spigaglia (34).

Breg se je moral pošteno potruditi, da je strl odpor trdoživih košarkarjev Ronchija, ki so zadnji na lestvici. Res je, da so naši košarkarji nastopili brez Alberta Grimaldija (delovne obveznosti) in Sterleta (prav včeraj je postal očka), nihče v Bregovem taboru pa ni pričakoval tako težke zmage. Ne samo: zadnjih pet minut so Brežani izgubljali kar za 13 točk, nakar so se vendarle predramili. Nasprotniku so prestregli štiri žoge in v zadnjih petih minutah dosegli 19 točk ter preprečili gostiteljem, da bi dosegli svojo drugo zmago. Sicer pa je bilo srečanje vseskozi izenačeno in po prvem polčasu so presnetljivo vodili igralci Ronchija. V nadaljevanju so se naši košarkarji le toliko zbrali, da so se izognili neprizakovani spodrljaju. (lako)

Gelleni za FJK

Koškar Jadran in Brega Luca Gelleni je bil povabljen na pregledni trening zveznega centra FJK za igralce letnikov 1997 in 1998. Trening bo prihodnji torek v Čedadu. Poleg Gellenija je bil na trening od slovenskih košarkarjev povabljen tudi član Libertasa Gonars Rafael Baldassari.

V torek bo tudi selekcijski trening za sestavo tržaške reprezentance letnika 2002. Povabljeni so tudi košarkarji KK Bor Niko Kovačič, Francesco Schrott in Matija Terčon. Pomočnik trenerja Stjepana Bisce je Saša Krčalić.

JADRANJE - Regata v Sanremu 420 in 470 Združena ekipa Sirene in SVBG na vrhu lestvice

Jadralca Čupe Sivitz Košuta in Farneti na 11. mestu

Jadralna sezona dvosedov se je v Italiji začela z mednarodno prvenstvo regata v Sanremu, ki je bila predvsem za jadralce razreda 420 prvi preizkusni kamen pred začetkom uradne sezone in državnih regat. Združena ekipa Sirene in SVBG, ki trenira pod vodstvom Matjaža Antonaza, je priložnost odlično izkoristila za nabiranje tudi prvih tekmovalnih občutkov. Svetovni prvakinja Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo (Sirena/SVBG) sta po treh plovilih prevzeli visoko vodstvo (dvakrat prvi in enkrat drugi) in tako dokazali, da sta že v dobri formi. V mednarodni konkurenči sta po treh plovilih Matteo Omari in Cecilia Fedel (Sirena) 4., Vittoria Marchesini in Alice Linussi (SVBG) pa peti med 64 posadkama.

mi. Vse tri plove so opravili v petek, saj so včeraj odpovedali vse regate zaradi neugodnih razmer, danes pa bodo na vrsti še zaključne regate. V Sanremu nastopala tudi jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti v razredu 470, ki sta po treh plovilih na 11. mestu. »Veter je bil nestabilen, spreminjal je smeri, tako da ni bilo enostavno. Obenem pa s Simonom nisva jadrala vse od povratka iz Miamija, tako da sva na naši stari jadrnici iskala šele prave občutke. Regata jemljeva kot pravi trening, pred regato sploh nisva trenirala,« je pojasnil flokist Jaš Farneti tudi razlog, zakaj nista med najboljšimi. Med 25 nastopajočimi posadkami je tudi nekaj močnejših posadk, ki nastopajo na svetovnem pokalu.

primorski_sport

primorski_sport

KOŠARKA - D-liga

Kontovel formo potrdil, Sokol jo je izgubil

CBU - Kontovel 51:76 (17:17, 24:34, 35:60)

Kontovel: Škerl 22 (2:4, 7:11, 2:6), Žerjal, Majovski, J. Zaccaria 10 (2:2, 4:10, -), Buffon 2 (-, 1:4, 0:2), Gantar n.v., Starc 10 (2:4, 4:7, 0:2), S. Regent, Devetak n.v., Lisjak 30 (8:10, 11:15, -), G. Regent 2 (-, 1:8, -), Mandić, trener Švarb.

PON: J. Zaccaria (34)

Igralci Kontovela so v Vidmu osvojili dragoceni točki proti ekipi CBU, ki je v tem obdobju v zelo dobrni formi, saj je dobila tri od zadnjih štirih tekem. Naši košarkarji so tokrat igrali zelo zrelo in odločno. Po izenačeni prvi četrtini so si z dobro obrambo in učinkovitim napadom priigrali deset točk prednosti, ki so jo v tretji četrtini povečali kar na 25 točk. Že tedaj je bilo jasno, da zmaga Kontovcem ne more več uiti. V zadnji četrtini so celo vodili za 30 točk. Za ta uspeh je treba pohvaliti prav vse naše igralce, ki so se pozrtvalno borili za vsako žogo. V napadu pa sta se raizgrala Peter Lisjak, ki je dal kar 30 točk, in Tadejan Škerl, ki je prispeval 22 točk in odlično vodil igro svojih. (lako)

Sokol - San Vito 60:69 (15:15, 31:31, 47:54)

Sokol: Pertot (-, 0:1, 0:1), Budin 4 (2:4, 1:1, -), Štokelj 14 (5:7, 3:5, 1:9), Doljak 4 (2:4, 1:3, 0:1), Babich 14 (1:1, 2:6, 3:5), Piccini (-, 0:1, -), Sossi 7 (1:3, 0:3, 3:4), Hmeljak 11 (5:7, 3:6, 0:3), Kojanec 2 (-, 1:3, -), Ušaj 4 (-, 2:4, -), nv: Sardoč, Peric; trener Lazarevski. PON: Babich (38), Piccini (39).

»Igrali smo slabo, vsak zase. S takoj igro se bomo težko uvrstili v končno prvenstvo,« je po petki tekmi 7. povratnega kroga v Nabrežini dejal trener Sokola Lazarevski "Lazo". Bil je vidno razočaran.

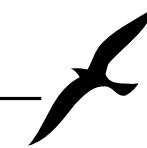
In res, igralci Sokola so verjetno pozabili, da je košarka skupinska igra, v katere težko zmaguje ekipi, ki teži le na igri posameznikov. V prvem polčasu so gostitelji še nekako zdržali tempo nasprotnikov, v drugem delu pa so popustili, tudi zato, kot nam je pristavljal "Lazo", ker med tednom niso prav maksimalno treirali. San Vito si je po štirih dolgih minutah, ko sta ekipi dosegli le po dve točki, v hipu priigral šest točk prednosti (35:41) in minuto pred koncem četrtine povedel za deset pik (51:41). V tem delu so naši košarkarji grešili veliko število lahkih metov (na koncu 4:22 za tri točke, 12:26 pri prostih metih), kar precej je bilo tudi izgubljenih žog. V zadnji četrtini so s consko postavljivijo v obrambi zmanjšali zaostanek na šest točk (52:58), več pa niso zmogli. V razburljivi in kaotični končnici so gostje ohranili vodstvo ter zasluženo zmagali z devetimi točkami prednosti. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA

Dom Mark - Isontina 57:59 (17:16, 31:22, 41:38)

Dom: Vojcina 11, Sanzin, Tercic, Zavadlav M. 10, Zavadlav G. 18, Abrami 9, Bogaro, Franzoni, Graziani 2, Čotar, Gaggioli 5, Collenzini 2. Trener: Dellisanti.

Domovci so pozabili, kako se zmagata. Proti skromni Isontini so doživeli že četrti zaporendni poraz, tako da se je njihovo stanje na lestvici precej poslabšalo. Dohitela jih je ravno ekipa iz Pierisa, ki pa zaostaja zaradi koš razlike, saj so Abrami in soigralci v prvem delu prvenstva zmagali z devetimi točkami prednosti. Tekma v Kulturnem domu je bila zelo izenačena. Po zaslugu odlične obrambe v drugi četrtini so domovci dosegli prednost devetih točk ob polčasu. Nato pa so gostje odreagirali in tudi poveli. Pet minut pred koncem srečanja je Isontina vodila z enajstimi točkami prednosti, domovci pa niso popustili in se s trojko Mateja Zavadlava približali na dve točki zaostanka. Na koncu je Abrami imel napad za izenačenje ali celo za zmago, a se je izjavil, tako da so se zmage veselili gostje. (av)

MOŠKA B2-LIGA - Olympia v Villafranci

Gladek poraz združene ekipe po enakovrednem boju

Villafranca - Olympia 3:0 (25:23, 25:23, 25:20)

Olympia: Hlede 4, Pavlovič 1, Lavrenčič 5, Persoglia 5, Terpin 17, Gastaldo 10, Vizin 1, Komjanc 2, Plesničar (L), Vogrč 0, Riganat 0, Brun, Čavdek (L2).

Villafranca je ena od dveh najmočnejših ekip v ligi, kljub temu pa igralci združene ekipe odhajajo iz Verona z občutkom, da poraz brez osvojene točke ni bil neizbežen. Nasprotniku, ki ni igral tako dobro kot na prvi tekmi v Gorici, so bili v bistvu enakovredni, v vseh setih pa je za zmago vendarle nekaj zmanjkal.

Trener Marchesini se je odločil za vrnitev k postavi iz začetka sezone, v kar ga je prisilila tudi odsotnost Materja Jurna, ki je zbolel tik pred tekmo. Tako je kot korektor začel Lavrenčič (v tretjem setu Komjanc), Gastaldo pa je igral na krilu. Teža napada pa je bila tokrat predvsem na ravnih Terpina (38 žog), ki je uspešno napadal tudi iz cone šest.

ŽENSKA C-LIGA Nepričakovan poraz igralk Zaleta Sloga

Zalet Sloga - Creditfriuli Olimpia 1:3 (19:25, 25:27, 25:12, 20:25)

Zalet Sloga: Babudri 13, Balzano 2, Gridelli 11, Mania' 2, Spanio 10, Štoka 11, Prestifilippo (libero 1), de Walderstein (libero 2), Costantini, Anja Grgić, Petra Grgić 6, Kojanec 1, Vitez 0. Trener Edi Božič

Zalet Sloga je včeraj v Repnu doživele nepričakovan spodrlsjaj, ko se je pustila presenetiti od tokrat zelo zagrijenih in odločnih nasprotnic. Pred tekmo je ekipi na lestvici ločevalo kar 20 točk v korist naše združene ekipe, vendar so Videmčanke tokrat odigrale res življensko tekmo (kar je potrdil tudi njihov trener), predvsem v obrambi pa zlepa niso dovolile, da bi žoga padla na tla.

Naše igralke verjetno take reakcije niso pričakovale in v prvem setu enostavno niso zmogle zaigrati tako, kot znajo. V drugem je vse kazalo, da bo Zalet Sloga le znal vsiliti svojo igro: naša ekipa je bila stalno v vodstvu, v končnici celo že s 24:21, a se gostje niso predale, izenačile pri 24:24, nakar je Zalet Sloga imel na razpolago še eno zaključno žogo, ki pa jo je Creditfriuli izničil in v končnici set tudi osvojil. Zaleta Sloga spodrlsjaj ni vrgel s tira in v tretjem nizu so naše igralke dokazale, da so boljše, poostrije so servis, bile stalno v visoki prednosti in set tudi zasluženo osvojile. Tudi v zadnjem je na začetku naši ekipi dobro kazalo, igralke so vodile s 15:13, ko so jih nasprotnice presenetile z dve ma neurbanljivima servisoma. V naši ekipi je nato nekoliko popustil sprejem, igralke je zajelo malodušje, tako da niso več zmogle pravilno odreagirati, nasprotnicam je od rok šlo cisto vse in na koncu so se lahko veseli nepričakovane, žal pa zaslužene zmage. (INKA)

ŽENSKA D-LIGA**DLF Videm - Zalet Kontovel 3:0 (25:18, 25:15, 25:20)**

Zalet Kontovel: Bukavec 12, Cassanelli 9, Karlin 2, Micussi 6, Bressan 0, Ban 2, Sossi 1, Ghezzo 0, Zavadlal 0, Škerl (L), Barut (L2), Kneipp 0, Antognolli. Trener: Veronika Zuzič.

DLF se je z zmago uvrstil v skupino za napredovanje. Igral je zagrizeno in zelo učinkovito v napadu in si zmago tudi zaslужil. Kontovelke, ki so isti cilj dosegle že pred nekaj tedni, niso bile dovolj prodrone v napadu in natančne v sprejemu, a so na igrišče stope vse igralke, izkazali pa sta se Petra Sosi in Breda Ban.

Villafranca je tekmo bolje začela in pridobila pet točke prednosti (8:3), vendar je njen prednost pod pritiskom Gorčanov začela kopneti. Ob drugem tehničnem time outu so imeli le še točko prednosti (16:15). Zelo tesno je bilo nato do konca seta, v katerem pa je bilo najbrž odločilno to, da so gostje v tem delu žal zgrešili tri servise.

Klub porazu se gostje niso predali malodušju. Drugi set so dobro začeli in povedli z 8:6. Žal so tedaj doživeli zastoj in Villafranca je dosegla pet zaporednih točk (8:11). Olympia se ji je vnovič približala, tudi izenačila, a na koncu ni bila dovolj prodorna v napadu.

Treći set je bil na začetku spet v rokah nasprotnikov, a je Olympia vnovič dosegla priključek pri 16. točki. Žal ji preobrat ni uspel in Villafranca je imela po izidu 21:18 prosto pot do zmage, saj se Olympia nikakor ni mogla dokopati do točke, ko je imela na voljo servis.

Trener Marchesini tokrat ni mogel računati na Mateja Jurna

FOTODAMJ@N

Domači šport**DANES**

Nedelja, 22. februarja 2015

NOGOMET

D-LIGA - 14:30 v Repnu: Kras Repen - Union Ripa La Fenadora

ELITNA LIGA - 15:00 v Fojdi: Ol3 - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 15:00 v Štandrežu: Juventina - Gonars

1. AMATERSKA LIGA - 15:00 v Dolini: Breg - Azzura

2. AMATERSKA LIGA - 15:00 v Tržiču: Romana - Mladost; 15:00 na Prosek: Primorje - Pieris; 15:00 v Škocjanu ob Soči: San Canzian Begliano - Zarja

NARAŠČAJNIKI - 10:30 v Trebčah: Kras - Domio; 10:30 v Podgori: Juventina - Gradiška

NAJMLAJŠI - 10:30 v Sovodnjah: Sovodnje - Azzura; 10:30 v Malisani di Torviscosa: Torviscosa - Juventina; 10:30 v Fontanafreddi: Fontanafredda B - Kras Repen; 8:45 v Trstu, Ul. Locchi: Montebello Don Bosco - Kras Repen

KOŠARKA

UNDER 17 DEŽELNI - 11:00 v Brščkih: Jadran ZKB - Ronchi

UNDER 15 ŽENSKE - 16:00 v Brščkih: Polet - Libertas Cussignacco

ODOBJKA

B2-LIGA - 17:00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Trebaseleghe

1. MOŠKA DIVIZIJA - 18:00 na Opčinah (šola Tommasini): Poggivolley - Naš prapor

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11:00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Oma, 11:00 v ul. della Valle: Roiano Gretta Barcola - Zalet Breg Bor

UNDER 18 ŽENSKE - 11:00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Villesse

JUTRI

Ponedeljek, 23. februarja 2015

KOŠARKA

UNDER 19 ELITE - 19:30 v Brščkih: Jadran ZKB - Piene Pordenone

UNDER 19 DEŽELNI - 19:50 na Stadionu 1. maja: Breg - Interclub, 18:00 v Trstu (ul. Veronese): Arcobaleno - Dom

ODOBJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 21:00 v Trstu. Monte Cengio: CUS Trieste - Zalet Sokol

MOŠKA D-LIGA - Na Goriškem

Derbi spet Soči

Olympia - Soča 0:3 (22:25, 15:25, 12:25)

Olympia: Černic M., Černic A., Čevdek, Komjanc, Caprara, Hlede D., Fiorelli, Crobe, Corsi, Hlede J. (L)

Soča: Cotič 0, Russian 1, Komjanc 13, Pahor 18, Franzot 6, Manfreda 6, Lupoli 2, Pellis 8, Waschel, Terpin, Hlede, Čavdek (L1), Margarito (L2)

Mladi odbojkari, ki nastopajo pod imenom Soče, so tudi v povratnem krogu premagali nekoliko starejšo ekipo, ki nastopa pod imenom Olympia. Varovanci trenerja Battistija so s sobotnim nastopom potrdili, da se razvijajo v dobre in perspektivne odbojkarje. V primerjavi s srečanjem iz prvega dela prvenstva so pokazali znaten napredok v številnih igralnih elementih in predvsem so se izkazali z urejeno in učinkovito igro v obrambi, kar jim je obenem omogočilo, da so se lahko nato razigrali v napadnih potezah.

Nekaj težav so imeli le v uvodnem delu srečanja vendar so pravočasno odreagirali in zaključili srečanje brez izgubljenega niza. Še posebno se je izkazal mladi Mitja Pahor, ki je poleg običajnega doprinosa v napadu blestel pri izvajajuju uvodnega udarca in je v treh nizih priigral svoji ekipi sedem asov. Celotni ekipi pa gre poohvala, da je skozi celotno srečanje ohranila primerno zbranost, kar dokazuje tudi dejstvo, da je na servisu opravila samo štiri napake.

Na drugi strani pa so bili varovanci trenerja Kuštrina v igri le do polovice prvega niza. Nastopili so sicer nekoliko okrnjeni in pomanjkanje ustreznih menjav je brez dvoma negativno pogojevalo njihov celoten nastop. Prikazali so sicer nekaj lepih potez, predvsem v napadu, kjer se je izkazal Mitja Čevdek, vendar svoji igri niso zmogli priliti potrebne kontinuitete.

Prvi del uvodnega niza je potekal s premočjo domaćinov, ki so z uspešnimi napadi presenetili nekoliko presečene domaćine in celo povedli z zgovernim 16:9. Ko so se končno gostje zbrali in je bilo pri nekaterih starejših domaćinov opaziti prve znake utrujenosti je tekma

ubrala povsem obratno smer. Komjanc in soigralci so si z delnim 16:6 nabrali potrebne točke za osvojitev niza. Tudi v drugem nizu blok domaćih odbojkarjev ni bil kos razigranim gostom, ki so kmalu povedli na 24:10 in ko je bila usoda niza že zapečatena so sicer prepustili nasprotnikom še pet točk. Še najbolj enosmeren je bil tretji niz, ki je potrjeval dobro igro mladih Soče in pomanjkljivosti okrnjenih in nekoliko upehanih domaćih igralcev. (J.P.)

Sloga Tabor - Aurora Volley 3:0 (25:13, 25:22, 25:15)

Sloga Tabor: Antoni 13, Kante 18, Markežič 3, Milič 11, Reggenti 2, Trento 9, Rauber (libero 1), Guštin, Jerič 2, Taučer 0, Vattovaz. Trener Danilo Berlot Sloga Tabor je tudi v povratnem delu premagala videmsko Aurora Volley, tokrat brez izgubljenega niza. Zmaga je bila seveda pričakovana, saj so Slogaši veliko bolje uvrščeni od nasprotnikov, ki pa se krčevito otepajo mesta pri repu lestvice, taka ekipe pa znajo biti še kako nevarne.

Vsi strah o morebitnem spodrlsjaju pa se je takoj razblnil, saj je Sloga Tabor že v uvodnih potezah dokazala, da je na tekmo prišla po vse tri točke in da se ne bo pustila presenetiti. Postava Sloga Tabor je še vedno nekoliko spremenjena, saj Ervin Taučer po poškodbi še ni popolnoma okreval in je lahko le občasno stopil na igrišče v drugi liniji. Na centru je tudi tokrat igral mladi Pietro Markežič, ki je svojo nalogo zelo solidno opravil.

V prvem setu so bili Slogaši stalno v visokem vodstvu, zato pa je bil drugi bolj izenačen: gostje se niso hoteli predati in bili do izida 15:15 povsem enakovredni Slogašem, ki pa so si v drugi polovici priigrali nekaj točk prednosti in jih obdržali do konca. Zadnji set je bil izenačen do 8:8, ko je Sloga Tabor spet zaigrala v velikem slogu na čelu z Mirkom Kantotom, ki je bil sploh skozi vso tekmo neustavljen takoj v bloku kot v napadu.

Prve točke je v D-ligi dosegel 15-letni Peter Jerič. (INKA)

1. moška divizija: OK Val še nepremagan

1. MOŠKA DIVIZIJA**OK Val - San Sergio TS 3:0 (25:13, 25:22, 25:15)**

OK Val: Juren 6, I. Devetak 9, Magajne 17, Brajni 9, Fedriga 1, R. Devetak 3, Sfiligoi 2, Brandolin 1, Frandolic (L), Faganel.. Trener: David Corva.

Še nepremagani odbojkarji Vala so s Tržačani opravili tako rekoč z levo roko. Po sicer prelahko osvojenem prvem setu so nekoliko popustili in bili v drugem setu težji boj, a so set le osvojili, v tretjem pa spet povsem prevladali na igrišču. Na lestvici vodijo z veliko prednostjo, zdaj pa kaže, da jim zveza vsiljuje še igranje play-offa, ki bi podaljšal sezono v nedogled.

1. ŽENSKA DIVIZIJA**Soča Govolley Frnažar - BCC Turriaco 1:3 (25:16, 15:25, 20:25, 23:25)**

Soča Govolley: Brisko 0, Cotič 7, Devetak 7, Fajt, Gerin (L) 1, Malič 5, Meroni, Petruž 9, Princi 14, Valentinsig 9, Winkler 6; trener Lavrenčič.

Proti ekipi Turriaco, ki ima za cilj napredovanje, so Sočanke igrale dobro, vendar jim je v ključnih trenutkih pešal predvsem napad. V prvem setu so takoj visoko povedle z učinkovitim servisom Princijeve in prednost obdržale do konca. V naslednjih dveh pa so stalno vodile nasprotnice. V četrtem so domaćinke vodile s

23:21, niso pa znale seta zaključiti v svojo korist.

Pallavolo Grado - O.K. Val 3:1 (25:21, 22:25, 25:17, 25:22)

Val: Degano 0, Delisanti (L), Devetak 5, Gabbana 4, Lupin 2, Nanut 7, Peressini 4, Soban (L), Visintin 15, Zavadlav 4; trener Jelavič.

Grado je bil povsem v dometu Valov, ki pa po izenačenem stanju v setih, po prvih dveh nizih, niso bile več zadostno učinkovite. V tretjem jih je, zaradi slabše fizične kondicije, zanjela utrujenost, kar so občutile predvsem v obrambi in sprejemu, kjer so se vrstile nepotrebne napake.

primorski_sport

HOKEJ IN-LINE - Na Pikelcu tekma v A1-ligi proti Rimljanom

Zmaga Poleta diši po obstanku

Izenačeno še v začetku drugega dela, nato pa prevlada openskih hokejistov

Polet ZKB Kwins - Mammutz Roma 9:2

(2:1)

Strelci: Fabietti 9., 37. in 49 minuta, De Vonderwied 14., Mariotto 32., Degano 39., 42., Poloni 43., Hididou 44.

Polet: Gallessi, Biason, Mariotto, Grusovin, Monteleone, Hididou, P. in C. Cavalieri, Degano, De Vonderwied, Battisti, Fabietti, De Iaco, Poloni.

Hokejisti Poleta so premagali neposrednega tekmeča in so tako na dobrati poti do obstanka v ligi. Matematično ga namreč še niso dosegli, a imajo v primerjavi s Rimom lažji razpored in celo priložnost, da do konca prvenstva vknjižijo še kako točko. Končni rezultat sicer kaže, katera od dveh ekip je bila objektivno boljša. »Izstopali smo predvsem po tehnični ravni,« je po tekmi povedal zadovoljni predsednik kluba Samo Kokorovec. »Obstanek v ligi smo naposled dosegli z lastnimi močmi, kar me zelo veseli.«

Polet je začel zelo odločno in v prvih petnajstih minutah prevladal na igrišču. Priigral si je tudi veliko priložnosti za gol, a je bilo po petnajstih minutah rezultat le 2:0 po golih Fabiettija in De Vonderweida. Tudi Battisti, glavni motor ekipe, je še sam skušal povečati prednost, a so bili nje-

Na Opčinah je bilo sredi drugega dela tudi zelo napeto, a so hokejisti Poleta znali ohraniti mirno kri

FOTODAMJ@N

govlji strelji iz razdalje netočni. Intenzivnost je nato padla, Rim je to izkoristil in pred odmorom po napaki Poleta tudi dosegel gol. Nalet so gostje zadržali še v začetku drugega dela, ko so po sedmih minutah tudi izenacili 2:2. A je bilo to v bistvu tudi vse, kar so zmogli. Vratarja Biasona po drugem golu niso več presenetili, z raztrganom igro pa ga v bistvu niso več resno ogrozili, njegovi soigralcji pa so se v napadu spet opogumili. Po golu za 3:2 Mariottija je bil v bistvu led spet prebit: Po-

let je ponovno prevzel vajeti igre, s skupinsko igro nanizal še šest golov in prepričljivo zmagal, medtem ko nasprotniki niso znali zadržati mirne krvi in popustili na celi črti.

Davide Battist, igralec: »Z rezultatom smo seveda zadovoljni, veseli me tudi, da smo znali reagirati po krajsem stiku z nasprotniki. Ostali smo mirni, medtem ko so nasprotniki postali živčni in povsem popustili. Z igro pa nismo tako zadovoljni, znamo igrati boljše.« (vs)

ALPSKO SMUČANJE - Katrin Don na tekmah FIS v Forni di Sopra

Mešani občutki

Tekmvalka Brdine je bila zadovoljna s petkovo vožnjo, včeraj pa ji ni šlo od rok

Tekmovalni vikend v naši deželi je slovenska smučarka Katrin Don (Brdina) zaključila z mešanimi občutki. Na petkovem veleslavolu FIS v kraju Forni di Sopra je bila s svojim nastopom zadovoljna, včeraj pa je bila na istem prizorišču in v isti disciplini razočarana. Domači teren, ki ga je spoznavala že na dejelnih tekmah FISI, je tako izkoristila samo v petek, ko je na vsakem spustu zaostala za najboljšimi dve sekundi in pol in v kakovostni konkurenči med 58 nastopajočimi zaključila na 20. mestu. Včeraj pa je bil zaostanek za najboljšimi krepko večji (nekaj manj kot osem sekund), na koncu je bila 37. »V petek sem smučala dobro, manj zadovoljna sem sicer z zaostankom, ki bi bil lahko še manjši. Danes (včeraj op.a.) pa mi sploh ni šlo od rok,« je povedala Donova. V petek je zmagala Nemka Julia Mutschlechner, včeraj pa Nicole Pinto (Sappada).

Pričakovali več

Dečki in naraščajniki so včeraj tekmovali na drugem su-

perveleslavolu letošnje sezone, tokrat sicer na zahtevni proti na Žlebeh. Najboljši je bil Mattia Del Latte (Mladina) na 10. mestu, ki pa je za najboljšim zaostal štiri sekunde, Alan Taučer in Ivan Sosol (oba Brdina) pa sta bila na repu lestvice (23. in 24. mesto): »Pričakoval sem kaj več, od vseh tekmovalcev. Na zahtevni progi so se fantje sicer težko prilagodili, saj smo petkov trening izpustili, pred tekmo pa so zaradi sneženja odpovedali poskusno vožnjo,« je na koncu povedal trener Ivan Kerpan. Danes bodo tekmovali na istem prizorišču v slalomu.

130 za Pokal Savi

Na današnjem Pokalu Savi delavnice, ki ga v okviru Primorskega smučarskega pokala v kraju Forni di Sopra organizira ŠD Mladina, bo nastopilo 130 smučarjev in smučark, pripadnikov 11 klubov. Klub včerajšnjemu sneženju, se obeta lepa tekma.

ZLATI LET 2014 - Brata Čavdeka med nominiranci v različnih športih

Skupaj samo smučata

Starejši Štefan (z dvojčkom Andrejem) je uspešen odbojkar, mlajši Simon pa je predan nogometu - Veže ju tudi še navijanje za Milan

v članski ekipi,« je dejal mlajši brat Simon.

Med letosnjimi nominiranci na grade *zlati let* sta bila tudi brata: Simon in Štefan Čavdek. Mlajši brat Simon (letnik 1998) med mladimi nogometniki, starejši brat Štefan (letnik 1996) pa v kategoriji mladih odbojkarjev. Odbojka in nogomet pa se pri Čavdkovih tesno prepletata. Sicer se je tudi Štefan preizkusil v nogometu pri doberdobski Mladosti, kasneje se je odločil za odbojko pri goriški Olimpi. Tu se družinska zgodba Čavdkovih zaplete, saj v istem športu in uspešni ekipi U19 nastopa z drugim bratom, sicer dvojčkom Andrejem, s katerim si deli tudi vlogo libera.

Simon ni sledil starejšima bratoma, ostal je zvest nogometu. Iz mlađinskega sektorja Sovodenj je tačas na posodo pri mladincih Pro Gorizie. Oba sta bila nad nominacijo presenečena, po nagrajevanju, preden bi se vsi nominiranci in zmagovalci dokaj hitro pora-

Simon Čavdek FOTODAMJ@N

Štefan Čavdek FOTODAMJ@N

zgubili, smo ju povabili pred našo beležko: »Letos nastopam pri Pro Gorizii, saj žal v letošnji sezoni v Sovodenjah ni ekipe naraščajnikov. S svojimi nastopi in potekom prvenstva sem zelo zadovoljen,

NOGOMET - 1. amaterska liga

Le točka v Trebčah Grenko v Sovodnjah

Primorec - Domio 1:1 (0:1)

Strelci: 64' Davanzo

PRIMOREC: Sorrentino, Rihter (Rocca), Debernardi, Mascarin, Brandolisi, Cappai, Skolnik, Gileno (Vesnaver), Castrillon, Davanzo, Sarcano (Ruzzier), trener: Bislavslav.

Vodilni Primorec se je moral doma proti Domiu zadovoljiti s točko, ki mu zadostuje, da ohranja prvo mesto na lestvici. Varovanci trenerja Samba so na lastni koži preizkusili strogo nogometno pravilo, in sicer, če ne daš, prejmeš. Zapravili so veliko priložnosti. Med temi jih je največ zgrešil Maurencig, ki je dvakrat strejal v vratarja in imel tudi smolo, saj je v 83. minutu zadel vratnico iz prostega strela. In ko je vse kazalo na neodločen izid, je bivši igralec gostiteljev Andrea Cecotti v 90. minutu (igral je za Sovodnje v sezoni 2005/2006) okronal svoje preigravanje z natancnim strelom z roba kazenskega prostora v sedmico. (M.F.)

Muglio, ki ima samo točko manj. Dobra novica je v tem smislu poraz Isonza proti Pro Romans Medei, ki bi v obratnem primeru dohitel prav Sovodenje na lestvici. Varovanci trenerja Samba so na lastni koži preizkusili strogo nogometno pravilo, in sicer, če ne daš, prejmeš. Zapravili so veliko priložnosti. Med temi jih je največ zgrešil Maurencig, ki je dvakrat strejal v vratarja in imel tudi smolo, saj je v 83. minutu zadel vratnico iz prostega strela. In ko je vse kazalo na neodločen izid, je bivši igralec gostiteljev Andrea Cecotti v 90. minutu (igral je za Sovodnje v sezoni 2005/2006) okronal svoje preigravanje z natancnim strelom z roba kazenskega prostora v sedmico. (M.F.)

3. AMATERSKA LIGA

Piedimonte - Gaja 1:1 (0:0)

Strelci za Gajo: Farfoglia v 85. min.

Gaja: Bossi Vidoni (od 75. Mania), B. Sovič, Mosetti, Missi, Flora, Farfoglia, Tuccio, Saule (od 80. Torcello), Kariš, Estello.

Gaja je od gostovanja na Goriškem morda pričakovala kaj več, točka, ki jo je osvojila pa je konec končev kot dobrodošla. Padriško-gropajska enajsterica namreč v Podgori ni blestela. V prvem polčasu si je prigrala le eno pol priložnost z Estellom, priložnost več za gol so imeli gostitelji.

Goste je v drugem polčasu predramil šele zadetek Piedimontea v 25. minutu. Šlo je za enajstmetrovko, ki si jo je spretno priboril domačin napadalec. Po golu so gostje le pokazali več, svoj trud pa kronali pet minut pred koncem. Farfoglia je z glavo zadel po udarcu s kota. Bočni branilec je bol s Karišem tudi najboljši v svojih vrstah.

DRŽAVNI MLADINCI

Tamai - Kras 1:1 (1:0)

Strelci: Zetto v 75. minutu

Kras: D'Agnolo, Selakovič, Racman, Poiiani, Košuta, Simeoni (Jurc), Facchin, Zetto, Sgorbissa, Kocman, Petracchi. Trener: Pahor.

Kras je proti tekmeču, ki ima nekaj točk več, iztržil točko, po mnenju trenerja Pahorja pa bi si s prikazano igro celo prislužili kaj več. Z izjemo prvih 15 minut, v katerih je po napaki obrambe padel tudi edini gol nasprotnikov, je bil Kras boljši od gostiteljev. »Igrali smo dobro, povezano, veliko je bilo tudi dobre akcije, čistih priložnosti pa v drugem delu ni bilo veliko,« je povedel trener. V prvem delu pa si je Kras priigral nekaj dobre izhodišč za gol, a je sodnik vsakič ocenil, da je ofsjad.

Ostali izidi: Fontanafredda - Padova 0:3, Mezzocorona - Belluno 3:1, Montebelluna - Ripa 6:0, Mori S. Stefano - Giorgione 2:2, Triestina - Dro 3:2, Union Pro - Sacilese 1:1. **Vrstni red:** Padova 46, Mezzocorona in Giorgione 36, Ripa 34, Sacilese in Triestina 30, Fontanafredda 29, Montebelluna 25, Mori S. Stefano 23, Union Pro in Tamai 20, Kras 17, Dro 12, Belluno 8.

DEŽELNI MLADINCI

Vesna - Trieste Calcio 1:1 (0:0)

Strelci za Vesno: Ursulescu v 85. min.

Vesna: Bombardini, Dorca, Pizzardi (od 46. Ndiaye), Kosovel, Žerjal (od 46. Renar), Piras, Tarable, Stanich, Ursulescu, Arduini, Gatto.

Vesna je vodilnim Tržačanom iztrgala točko. Prvi polčas je bil v znamenju enakovredne igre, Vesna je bila celo nevarnejša. V drugem polčasu so igralci kriškega društva še naprej igrali zelo urejeno, gostje pa so jih v 25. minutu presenetili po edinem nevarnem protinapadu. Vesna je takoj reagirala in v 35. minutu zasluženo izenačila z Ursulescom. Lep nastop in dragocen rezultat, ki ga je delno skazila le poškodb Andreja Žerjala, upajo sicer, da ni nič hujšega.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Vabilo v gledališče: Utrinki, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.25 Dnevnik **9.45** Dreams Road **10.30** A Sua immagine, selenita maša in Angelus **12.20** Linea verde **14.00** Talk show: L'Arena **16.35** Show: Domenica in **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Show: Affari tuoi **21.30** Nad.: Braccialetti rossi

RAI MOVIE

13.40 Film: F.I.S.T. (dram., '78, i. S. Stallone) **15.55** Film: Top Gun (dram., '86, i. T. Cruise) **17.45** Novice **17.50** Film: In fuga a quattro zampe (pust., '92) **19.20** Film: Totò Story (kom., It., '68, i. Totò)

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Serija: Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D. **7.40** Serija: Lassie **8.05** Serija: Delitti in paradiso **10.00** Dok.: Lo squalo leuca e lo squalo toro **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Quelli che aspettano **15.30** Quelli che il calcio **17.10** Stadio Sprint **18.10** 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: N.C.I.S. **21.45** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **22.40** La domenica sportiva

RAI3

7.05 Film: Il delitto di Giovanni Episcopo (dram.) **8.40** Film: Caccia al marito (rom.) **10.25** Aktualno: Community – L'altra Italia **11.10** 12.10 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.30, 0.55 Dnevnik in vreme **12.55** Figu – Album di persone notevoli **14.30** In 1/2 ora **15.05** Kilimangiaro **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Presa diretta **23.45** Gazebo **0.45** Serija: Il candidato – Zucca presidente

RAI4

13.45 Film: The Grey (triler, '11, i. L. Neeson) **15.40** Nad.: Lasko **16.30** 17.20 Nad.: Robin Hood **17.15** Novice **18.10** Nad.: Haven **19.40** Serija: Supernatural **20.20** Serija: Teen Wolf **21.15** Nad.: Doctor Who **22.05** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D.

22.50 Film: El Gringo (akc., '12)

RAI5

14.20 Wild Italy **15.20** 1000 giorni per il pianeta Terra **16.40** Gledališče: Il cappotto a **18.05** Prima della prima **18.40** Novice **18.45** Memo – L'agenda culturale **19.20** Glasba: Mozart, Sciarriño, Brahms **20.45** Dok.: Philippe Daverio – Gian Lorenzo Bernini e Francesco Borromini **21.15** I grandi fenomeni della natura **22.10** Europa tra le righe **23.15** Film: Il primo uomo (dram. '11)

RAI PREMIUM

12.35 Nad.: Una sera d'ottobre **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Film: William & Kate (rom.) **16.35** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.35** Novice **17.40** Boss in incognito **19.25** Nad.: L'isola **21.15** Show: Forte forte forte **0.05** Nad.: Nebbie e delitti

RETE4

7.20 Media Shopping **7.50** Super partes **8.30** Dok.: Magnifica Italia **9.00** Terra! **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.05** Serija: Walker Texas Ranger **13.55** Donnaventura **14.45** Ieri e oggi in Tv **14.55** Film: Rita da Cascia (biogr.) **19.35** Serija: The Mentalist **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Lo chiamavano Bulldozer (kom., '78, i. B. Spencer)

23.35 Film: Due nel mirino (akc., '90, i. M. Gibson)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **10.10** Mondo sommerso **11.10** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **23.20** L'isola dei famosi **23.50** X Style

ITALIA1

7.25 Risanek **8.30** Film: Lupin III – La lampada di Aladino (anim.) **10.20** Film: Il segreto del mio successo (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.55** L'iso-

VREDNO OGLEDNA**IRIS**

Nedelja, 22. februarja
Iris, ob 12.25

Shining

ZDA Velika Britanija 1980

Režija: Stanley Kubrick

Igrajo: Jack Nicholson, Shelley Duvall, Danny Lloyd in Scatman Crothers

Jack Torrance je sprejel delo zimskega skrbnika izoliranega Overlook hotela, v želji, da bi ta čas izkoristil tudi za pisanje svoje knjige. Skupaj z ženo Wendy in sinom Dannyjem postanejo edini prebivalci veličastne palače, ki jo zaraadi težkih zimskih pogojev zaprejo za nekaj mesecev. V hotelu z bogato zgodovino pa se začnejo hitro prikazovati nadnaravnvi pojni. Kubrickov film, povzet po istoimenskem romanu Stephena Kinga, je legendarna grozljivka v gotskem slogu, ki zaseda visoka mesta na mnogih lestvah najboljših filmov vseh časov.

la dei famosi – Day Time **14.10** Superbike: SP 2015 **15.55** Film: Skyrunners (zf, '09) **17.45** Serija: The Big Bang Theory **19.00** Serija: The Transporter **19.55** L'isola dei famosi – Il meglio della settimana **20.30** Wild – Oltrenatura **21.30** Film: X-Men le origini – Wolverine (fant., '09, i. H. Jackman) **23.35** Film: Push (fant., '09, i. C. Evans)

IRIS

14.35 Film: L'amore non ha colore (kom., '06) **16.15** Film: Il velo dipinto (dram., '06, i. N. Watts, E. Norton) **18.30** Live from Hollywood **18.45** Film: Giorni e nuvole (dram., '07) **21.00** Film: Il cuore grande delle ragazze (kom., It., '11) **22.55** Io l'ho visto **23.00** Film: La cena per farli conoscere (kom., It., '06, i. P. Avati)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.45 Vreme **9.45** L'aria che ti ria – Il diario **11.00** Otto e mezzo **11.40** Film: Cani e gatti (kom.) **14.00** Kronika **14.40** Serija: Josephine, ange gardien **18.00** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** Domenica nel Paese delle Meraviglie **21.10** La Gabbia

LA7D

7.35 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.00 I menu di Benedetta **10.00** 13.00, 19.30, 20.35 Talent show: Chef per un giorno **11.00** Cuochi e fiamme **14.00** 0.25 Film: Gilda (dram., '46) **18.00** Serija: Non ditelo alla sposa **19.00** Food Maniac **21.40** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 18.00 Le ricette di Giorgia **6.50** Voci in piazza **9.30** Italia economia e prometeo **9.45** 19.30, 23.00 Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.30** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.45** Aktualno: Musa Tv **12.30** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.20** Tanta salute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Ring: Monassi **23.30** Trieste in diretta

LAFFE

12.55 20.00 Il cuoco vagabondo **14.00** Jamie – Ricette a cinque euro **14.55** 21.00 Nad.: Emma **16.00** Film: Funeral Party (kom.) **17.35** Dalla A a LaEffe **17.55** Lo sportivo vagabondo **19.00** Bourdain Senza prenotazione **22.00** Nad.: Maison Cloze – La casa del piacere **23.10** Nad.: Fleming, essere James Bond

CIELO

10.15 11.15 Wrestling **12.15** 20.15 Top 20 Funniest **13.00** Novice **13.15** Film: Exploding Sun (zf, '13) **15.30** Film: Apocalypse Pompeii (akc., '14) **17.15** Stop & Gol **18.30** I signori della moto **19.15** Top 20 Countdown

21.15 Film: La fredda luce del giorno (triler, '11, i. B. Willis) **23.00** La notte degli Oscar 2015

DMAX

12.35 Street Custom **13.25** River Monsters **14.15** Nudi e crudi **15.10** Ed Stafford: duro a morire **16.00** Ultima fermata: Alaska **16.50** Property Wars **17.45** 22.55 Gli scassaforti **18.35** Affare fatto! **19.30** Miami in affari **20.20** Banco dei pugni **21.10** Affari in valigia **22.00** Container Wars **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

7.00 18.30 Risanek in otroške nanizanke **10.50** Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.25 Poročila, šport in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **14.55** Film: Soba z razgledom (rom.) **17.20** Vse o Emi **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Zadnji tango v Halifaxu **21.00** Intervju **21.55** Dok. film: Če bomo imeli srečo, bomo vsi starci **22.55** Nad.: Oblast **23.55** Alpe-Donava-Jadran

SLOVENIJA2

7.50 Mozartine **9.15** Zima je zakon **9.45** Alpsko smučanje: Zlata lisica, slalom (ž), 1.

vožnja, prenos **10.55** Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (m), prenos **12.00** Nordijsko smučanje: SP, nordijska kombinacija, smučarski skoki na mali skakalnicu (ekipno), pon. **12.30** Alpsko smučanje: Zlata lisica, slalom (ž), 2. vožnja, prenos **13.30** Smučanje prostega sloga: SP, smučarski kros, prenos **14.25** Nordijsko smučanje: SP, smučarski teki, sprint (ekipno), vključitev v prenos **15.45** Nordijsko smučanje: SP, nordijska kombinacija, smučarski teki (4x5 km), prenos **16.50** Nordijsko smučanje: SP, smučarski skoki (mešane ekipe), prenos **19.20** Avtomobilnost **19.50** Žrebani Lota **20.00** Na utrip srca **20.50** Resna glasba **21.00** Nan.: Umori na podeželju **22.30** Dok. odd.: Jedski divjak **0.00** Dok. film: My Way

KOPER

14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Vsedanes – Svet **14.20** Tednik **14.50** Vrt sanj **15.35** Dok.: K2 **16.05** Avtomobilizem **16.20** Najlepše besede **17.00** Nordijsko smučanje: SP, sprint (ekipno) **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Iz morja v mrežo **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod – Zahod **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok.: Vse moje matere **22.15** Nordijsko smučanje: SP, skoki (ekipno) **23.15** 5. Zborovski Festival Koper

POP TV

6.50 Risanke, otroške in zabavne serije **10.25** Serija: Zmenki milijonarjev **11.20** Serija: Rizolzi in Isles **12.35** Serija: Popolna poroka **14.40** Film: Ko se rodi ljubezen (druž., '11) **16.25** Film: Moja punca (dram., '9

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnki Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Nad.: La Narcotici – Sfida al cielo **23.25** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **8.00** Protestantesimo **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.25 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Sport **18.50** 22.55 Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** Show: Boss in incognito **23.40** Serija: Codice Hangar

RAI3

6.00 10.05, 11.55, 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.15** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Ulisse – Il piacere della scoperta **23.10** Gazebo

RAI4

11.55 15.40 La vita segreta di una teenager americana **12.35** 18.05 Xena **13.25** 18.50 Andromeda **14.10** 20.25 Star Trek Enterprise **15.00** 90210 **16.25** The Lost World **17.15** Novice **17.20** Streghe **19.40** Stargate Atlantis

21.15 Film: Hammer of the Gods (pust., '13) **23.05** The White Queen **0.05** Il trono di spade

RAI5

14.10 Wild Italy **15.10** 1000 giorni per il pianeta Terra **16.05** Dok. film: Cesare deve morire **17.25** Dok. film: Diari di Cesare **17.55** Novice **18.00** Memo – L'agenda culturale **18.30** Trans Europe Express **19.35** Europa tra le righe **20.40** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** L'arte secondo Dario Fo **23.15** Ples

RAI MOVIE

12.30 Film: Il diario di un condannato (western, '53) **14.00** Film: Timeline – Ai confini del tempo (zf, '03, i. G. Butler) **16.00** Film: The Good Guy (rom., '09, i. A. Bledel) **17.35** Novice **17.40** Film: Dove la terra scotta (western, '58) **19.25** Film: Sesso e volentieri (kom., It., '82) **21.15** Nad.: Deadwood **23.15** Film: La guerra dei mondi (zf, '05, r. Spielberg, i. T. Cruise, D. Fanning)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Medicina generale **13.05** 19.15 Nad.: Terra Nostra **14.00** Serija: Medium **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Nad.: Capri **16.40** Nad.: Legami **17.30** Novice **17.35** Nad.: Batticuore **18.30** Nad.: La signora in rosa **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: Last Cop **22.50** Nad.: A Gifted Man **23.35** Serija: Un caso di coscienza

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Miami Vice **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Cara binieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Ricet-

ta all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg stretto **21.16.35** Ieri e oggi in Tv **16.50** Film: Colombo – Sulle tracce dell'assassino (krim.) **19.35** 20.45 Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nad.: Centovetrie **21.15** Quinta colonna **23.55** Terra!

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi – Pillole **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** L'isola dei famosi

ITALIA1

6.45 Risanke **8.30** Nad.: Una mamma per amica **10.30** Nad.: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in šport **13.55** 19.55 L'isola dei famosi – Day Time **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: I Griffin **15.00** Serija: Arrow **15.50** Serija: The Vampire Diaries **16.35** Nan.: Love Bugs **16.40** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Serija: Chicago Fire **20.30** Serija: C.S.I. - Miami

21.10 Film: Giustizia privata (triler, '09, i. G. Butler) **23.20** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

IRIS

13.10 Film: Secondo Ponzio Pilato (zgod., It., '87, i. N. Manfredi) **15.20** Film: La città sconvolta – Caccia spietata ai rapitori (det., It., '75) **17.10** Note di cinema **17.15** Film: Marianna Ucrìa (dram., '97) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team **21.00** Film: Ipotesi di reato (triler, '02, i. B. Affleck) **23.05** Film: Presunto innocente (krim., '90, i. H. Ford)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.25** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.35** The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00 I menù di Benedetta **10.00** Talent show: Chef per un giorno **11.00** 19.00, 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** Serija: Agente speciale Sue Thomas **15.00** SOS Tata **17.00** Cambio moglie

21.10 Film: Fuga dal Natale (kom.) **23.05** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Borgo Italia **12.30** Italia economia e prometeo **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Pallacanestro Trieste – Az-

zurro Napoli **18.00** Trieste in diretta **20.05** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo

LAEFFE

12.35 17.35 Jamie – Ricette a cinque euro **14.30** 18.40 Il cuoco vagabondo **15.30** L'artista vagabondo **16.40** Gran Designs **19.45** Novice **20.05** Racconti sul corpo

21.05 Film: Ragazze interrotte (dram., '99, i. A. Jolie, W. Ryder) **23.25** Film: The Mother (dram., '03, i. D. Craig)

CIELO

12.00 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.45 MasterChef Australia **17.00** Buying & Selling **17.30** 18.45 La boss della cucina **18.30** Fratelli in affari **19.15** Cucine da incubo **20.15** Top 20 Funniest **21.10** Film: Ring of Fire – Arena di fuoco (western, '00) **23.30** Dok.: I miei 100.000 amanti

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **14.10** 19.30 Banco dei pugni **15.05** Cattivissimi amici **15.55** Top Gear **16.50** Affari a quattro ruote **17.45** Airport Security **20.20** Rimozione forzata **21.10** I re maghi **22.00** Magic Camera **22.55** Ed Stafford: duro a morire **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.35** 18.25 Kviz: Vem! **11.05** 15.45, 18.10 Risanke in otroške serije **12.10** Infodrom **12.15** Dok. film: Življenje z avtizmom **12.30** Kaj pa ti misliš? **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.40 Poročila, vreme in šport **13.35** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška **16.15** 0.40 Duhovni utrip **16.30** Odprta knjiga **17.25** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Umetni raj **23.35** Oskarji: dan potem **23.55** Glasba

SLOVENIJA2

6.00 9.45, 0.25 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške oddaje **8.25** Zgodbe iz školjke **8.45** Infodrom **10.15** 17.45 Dobro jutro **12.30** 19.10, 23.40 Točka **13.30** Ljudje in zemlja **14.30** Obzorja duha **15.10** Sobotno popoldne **16.30** Dober dan, Koroška! **17.00** Portret: Pot na Šumik **18.15** Prava ideja! **18.40** O živalih in ljudeh **20.00** Nad.: Boj gospodične Friman **21.00** Serija: Njuni primeri **22.25** Dok. serija: Zadnja ura **23.20** Odprta knjiga

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** 23.35 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Zborovski Festival Koper **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** Tg dogodki **17.15** Istra in... **18.00** 23.00 Športel **18.35** 23.30 Vremenska napoved **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisiune **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj **22.30** Športna mreža

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.30** 9.40, 10.55, 12.10 Tv prodaja **8.45** Queen Latifah Show **9.55** 15.55 Nad.: Moje srce je tvoje **11.10** 16.50 Nad.: Barva strasti **12.25** 17.55 Nad.: Dubrovniška zora **13.20** Film: Daj naprej (dram., '00, i. K. Spacey) **17.00** 18.55, 21.55 Novice **20.00** Film: Noč v muzeju 2 (kom., '09, i. B. Stiller) **22.25** Serija: Na kraju zločina – New York **23.20** Serija: Vohun v nemilosti

KANAL A

7.45 11.15 Nad.: Budva na morski peni **8.40** Risanke in otroške oddaje **9.45** 16.35 Serija: Veliki pokrovci **10.10** 17.05 Serija: Zvit in prebrisani **11.00** 13.15, 13.30 Tv prodaja</p

NARAVA IN KULTURA BREZ MEJA

T R Ž I Č
24.–28. FEBRUARJA 2015

OBČINSKA GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, TRG CAOUR 44

MONFALCONE

TOREK, 24. februarja

OB 18.00: OTVORITEV FOTOGRAFSKE RAZSTAVE
DOTIK NEBA

Furlanski Dolomiti, dediščina UNESCO

PROTAGONISTI
SREČANJE Z
MAUROM CORONO

OB 19.30: **dogodki**
SREČANJE GLASBE IN BESEDE
REMO ANZOVINO
IN ZBOR CORO POLIFONICO DI RUDA

SREDA, 25. februarja

OB 18.15: **Velikani gora**
FRANCESCO SANTON
in Gianpaolo Zernetti, predsednik Cai
Franco Ongaro bo prebral odlomke knjige
"La voce della montagna"

OB 19.30: **Velikani gora**
LUKA FONDA

režiser
predstavlja kratki film o slovenskem plezalcu Klemnu Bečanu
in njegovem čudovitem športnem plezalnem vzponu v Ospu

OB 20.30: **POBUDA CAI** Projekcija filma
Carnia 1944 un'estate di libertà
ob prisotnosti režiserja Marca Rossittija, sodelavca prof. Andree Zanninija z Univerze v Vidmu
in Giulia Magrinija

ČETRTEK, 26. februarja

OB 18.15 PROTAGONISTI
ROBERTO COVAZ
Od Krasa do morja: Prva svetovna vojna,
ladjedelnica, azbest
in druge čezmejne zgodbe

Najbolj
znana
svetovna
plezalka

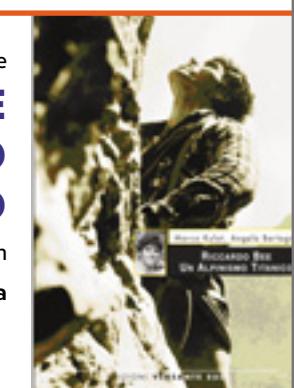
OB 19.30: **Velikani gora**
LYNN HILL, živeča legenda

PETEK, 27. februarja

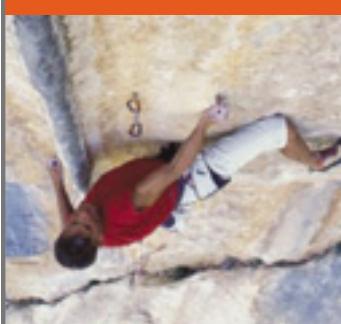

OB 18.15: **dogodki**
KRAS SVETOVNA DEDIŠČINA
sledi **DOLOMITI GORE, LJUDJE, ZGODE**
Projekcija dokumentarnega filma, posnetega za Fundacijo Dolomiti UNESCO "Od odkrtja do osvojitve"
Zaključni poseg: **GABRIELE PERESSI**

OB 20.30: Predstavitev knjige
RICCARDO BEE
UN ALPINISMO TITANICO
z Marcom Kulotom in
Angelo Bertogna

SOBOTA, 28. februarja

OB 19.30:
Velikani gora
MANOLO MAURIZIO ZANOLLA
Dnevi čaravnika

OB 11.00: predstavitev športnega dogodka **LE VIE DEL SOMMACO**
sodelujeta **MAURIZIO SIMONETTI** in **PAOLO MASSARENTI**

OB 18.15: **STORIA&STORIE**, predstavitev knjige
DIETRO IL CORTILE DI CASA
sodelujejo **METKA GOMBAČ**, **BORIS GOMBAČ** in **DARIO MATTIUSSI**

OB 17.00: **STORIA&STORIE**
FRIULI DI IERI, FRIULI DI OGGI
sodeluje **ROBERTO TIRELLI**

progettazione territoriale europea
programma di cooperazione transfrontaliera
Italia-Slovenia
2007-2013
investiamo nel
nostro futuro!
Načrtovala v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 17.41
Dolžina dneva 10.45

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 8.43 in zatome ob 22.21

BIOPROGOZOVA
Vremenska obremenitev se bo krepila, predvsem v drugi polovici dneva bodo z vremenom povezane težave pogoste. Ponoči se bo obremenitev še stopnjevala. Priporočamo dosledno upoštevanje morebitnih predpisanih diet in odmerkov zdravil ter večjo previdnost.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.08 najniže -36 cm, ob 11.42 najvišje 30 cm, ob 17.44 najniže -41.
Jutri: ob 0.07 najniže 47 cm, ob 6.51 najniže -31 cm, ob 12.19 najvišje 19 cm, ob 18.07 najniže -30 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 9,4 stopinje C.

SPEZIFNE RAZMERI
Kanin - Na Žlebeh ... 190
Piancavollo 70
Vogel 105
Kranjska Gora 70
Kravec 120
Cerkno 120
Rogla 130
Forni di Sopra 90
Zoncolan 70
Trbiž 60
Osojščica 80
Mokrine 115

Atlantska fronta, ki se približuje Sredozemlju bo nad Tirenskim morjem ustvarila območje nizkega zračnega pritiska, ki bo v nedeljo doseglo tudi naše kraje in višina prineslo vlažen jugovzhodni, nižje pa severovzhodni zrak. V torek bo nad Italijo nastalo novo območje nizkega zračnega pritiska.

Povsod po deželi bo oblačno z dežjem. Več padavin bo ob morju. V gorah bo snežilo na okrog 700-900 metri na trbiškem tudi nižje, na višjih nadmorskih višinah pa bo snežilo v predalpskem svetu. Po nižinah bo pihala zmerna burja, ki se bo ob morju okrepla v večernih urah.

Oblačno bo s padavinami, meja sneženja bo med 500 in 700 metri nadmorske višine. Na Primorskem bo pihala zmerna burja. Najniže jutranje temperature bodo ob 0 do 6, najvišje dnevene od 1 do 4, na Primorskem do 8 stopin C.

Jutri bo po deželi pretežno oblačno. Možnost padavin bo čez dan majhna. Ob morju bo zjutraj pihal burin, kasneje šibak veter. Pozno zvečer obstaja ponovno možnost padavin.

Jutri bo pretežno oblačno in večinoma suho, burja bo po nehalo.

Japonska: več električnih kot bencinskih postaj

TOKIO - Japonska ima danes več polnilnih mest za električna vozila kot bencinskih postaj. Po podatkih avtomobilskega proizvajalca Nissan je v deželi vzhajajočega sonca trenutno 40.000 polnilnih mest za električna vozila, ta številka pa vključuje tudi zasebne polnilnice na domovih. Bencinskih postaj je medtem 34.000. Nissan ocenjuje, da se bo povpraševanje po električnih vozilih v prihodnje povečevalo, njegov največji rival, avtomobilska družba Toyota, pa prihodnost vidi v vozilih na vodikove gorivne celice. Avtomobili na gorivne celice sicer veljajo za svetigrad zelenih avtomobilov. Poganja jih namreč kemična reakcija med vodikom in kisikom, ki ne proizvaja nič bolj škodljivega, kot je voda.

Pakistansko mesto najelo množičnega pobijalca podgan

ISLAMABAD - Mestne oblasti v pakistanskem Pešavarju so najele moškega, ki trdi, da je ubil že 100.000 podgan, da bi poskrbel za glodavsko nadlogo, ki pesti ulice tega mesta. Naser Ahmad, ki je zasedel delovno mesto "ubijalca podgan", bo mesečno prejel 147 ameriških dolarjev, poleg tega pa še bonus 32 dolarjev za opravljenno nalogu. Ahmad sicer trdi, da je samo v zadnjih 19 mesicih pobil več kot 100.000 podgan, k morilskemu poходu pa ga je spodbudila hospitalizacija soproge njegovega prijatelja, ki jo je ugriznila podgana.

27. 2. // 20.00

www.hotelssabotin.com

DUO HEAVEN

Konzumacija: **12 €**
(za hrano in piča iz ponudbe)

Rezervacije:
t +386 5 336 52 00

Hotel Sabotin
Nova Gorica, Slovenija
hotelsabotin

FILM - Danes 87. podelitev v Hollywoodu**Pričakovanje za oskarje**

Med favoriti filmi Fantovska leta, Birdman, Igra imitacije, Grand Budapest hotel

LOS ANGELES - Pred današnjo 87. podelitvijo oskarjev v gledališču Dolby v Hollywoodu z nominacijami vodita filma Grand Budapest hotel in Birdman, veliko pozornosti pa vzbujajo tudi filmi Igra imitacije z osmimi nominacijami ter Fantovska leta in Ameriški ostrostrelec s šestimi. Štafeto vodenja podelitve oskarjev je Ellen DeGeneres letos predala igralcu Neilu Patricku Harrisu, ki je zaslovel z vlogo mladoletnega zdravnika v televizijski seriji. Čas bo seveda tudi za glasbene nastope. Rita Ora bo zapela pesem Grateful iz filma Beyond the Lights, ki je nominirana za oskarja, peli pa bodo tudi Adam Levine, Anna Kendrick, John Legend in Jennifer Hudson.

Najboljše kritike je dosegel film o odraščanju Fantovska leta režiserja Richarda Linklaterja, ki spremlja odraščanje sina ločenih staršev. Film so snemali 12 let. Kritikom je všeč tudi Birdman, v katerem Michael Keaton upodobi igralca, nekdanjega superheroja z umetniško ambicijo uspeti na Broadwayu.

V tekmi za najboljši film leta so poleg filmov Grand Budapest hotel, Igra imitacije, Fantovska leta in Birdman še film o boju za državljanke pravice temnopoltih v ZDA Selma, zgodba o genialnem fiziку Stephenu Hawkingu Teorija vsega, šolsko-glasbena drama Whiplash in Ostrostrelec, ki je najbolj aktualen zaradi sojenja morilcu ameriškega ostrostrelca iz Iraka.

Za režijo so nominirani Alejandro Gonzalez Inarritu (Birdman), Richard Linklater (Fantovska leta), Bennett Miller (Foxcatcher: Boj z norostjo), Wes Anderson (Grand Budapest hotel) in Morten Tyldum (Igra imitacije).

Za zlati kipec za najboljšo žensko glavno vlogo se potegujejo Marion Cotillard za vlogo v filmu Dva dneva, ena noč, Felicity Jones za vlogo v filmu Teorija vsega, Julianne Moore za Še vedno Alice, Rosamund Pike za Ni je več in Reese Witherspoon za vlogo v filmu Divja.

Za najboljšo moško glavno vlogo so nominirani Steve Carell za vlogo v filmu Foxcatcher: Boj z norostjo, Bradley Cooper za film Ostrostrelec, Benedict Cumberbatch za Igra imitacije, Michael Keaton za vlogo v filmu Birdman in Eddie Redmayne za vlogo v filmu Teorija vsega.

V tekmi za najboljši film v tujem jeziku pa je estonsko-gruzijski film Mandariind (Tangerines), ki pripoveduje zgodbo o razpadu Sovjetske zveze, mavretanski Timbuktu opisuje nasilje islamskih skrajnežev v Maliju, argentinski Relatos Salvajes (Wild Tales) vsebuje šest zgodob o maščevanju, ruski Leviatan je zgodba o boju proti skorumpiranim politikom, poljska Ida pa o soočenju redovniške pripravnice s sekularnim svetom. (STA)

PARIZ - Nagrade Film Timbuktu si je zagotovil sedem cezarjev

PARIZ - Kristen Stewart je na petki podeliti filmski nagrad, cezar postala prva ameriška igralka, ki si je prislužila to največje francosko filmsko priznanje. V vlogi asistentke slavne igralke, ki jo je upodobila Juliette Binoche, je prepričala v filmu Oblaki nad Sils Mario. Sedem cezarjev si je prislužil film Timbuktu.

Za velikega zmagovalca letosnjih cezarjev je obvezjal film Timbuktu, ki ga je režiral Abderrahmane Sissako. Film tematizira razmere v severnem Maliju, kjer življenje usmerjajo džihadisti. Sissako, prvi temnopolti Afričan, ki je za režijo prejel cezarja, je v Zahvali podaril, da je Francija država, ki se uspe upreti nasilju. Po njegovem mnenju Francija dokazuje, da ne gre za trk, temveč srečanje civilizacij. Film Timbuktu je tudi kandidat za tujezječnega oskarja.

Za najboljšega igralca je obvezjal Pierre Niney v biografskem filmu o modnem oblikovalcu Yves Saint Laurent, cezarja za najboljšo igralko pa je prejela Adele Haenel za film Ljubezen na prvi pretep.

Častnega cezarja je letos prejel ameriški igralec Sean Penn. Nagrado si je prislužil kot živa filmska legenda.